

Tidskrift för Schack

Nr 2

1954 · Årg. 60

Matchen om världsmästerskapet

Botvinnik försvarade titeln

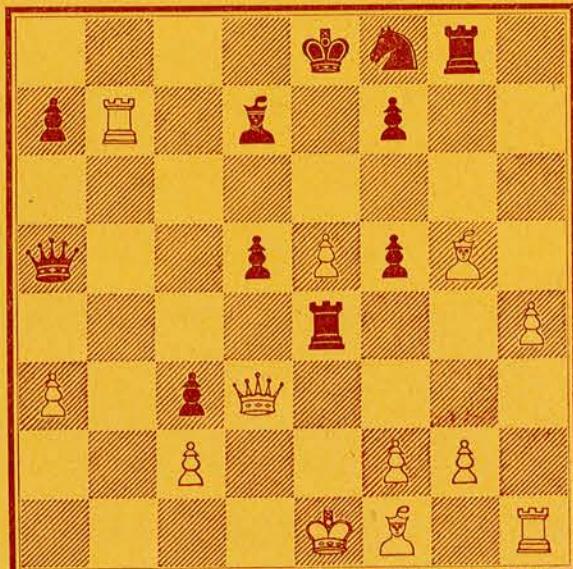
Sagt efter matchen

Samtliga partier med kommentarer

Televisionspremier i schack-VM

En partiställning från VM

Botvinnik

Smyslov

Vit drar och vinner

TIDSKRIFT FÖR SCHACK 1954

Redaktör och ansvarig utgivare: Erik Lundin

Redaktion och expedition: Drottninggatan 29 C, Stockholm

Telefon 11 51 95. Postgiro 39 73

Ammonsavdelning: Telefon 31 67 22 (kl. 9—12)

Prenumerationspris: helår kr. 10:—

Innehållsförteckning:

	Sid.		Sid.
Botvinnik försvarade VM	73	Högre allm. lärov. i Majorna	84
Sagt efter matchen	75	Mästern har ordet	85
Turneringen i Bukarest	76	Student-VM i Oslo	87
Finlandsbrev	78	Göteborgskrönika	88
Huskvarna segerrik	79	Mieses in memoriam	90
Matchen Sovjet—Argentina	80	Jubileumsnytt	92
Svensk seger mot Finland	80	Partier	94
19-årig Danmarks mästare	81	Problem	129
Sterner Stockholmsmästare	82	Ett 60-årsjubileum	133
Dubbelseger för Västerås	82	Från tvådragsfronten	136
Hälsingemästerskapet	82	Studier	138
Malmö schackförbund	83	Vackra partislut	140
Västgötamästerskapet	83	Lösningar	142
Ostgötamästerskapet	83	Korrespondensschack	144

H. MALMGREN:

MINA BÄSTA PARTIER

Boken är vackert inbunden och omfattar ett 80-tal partier, av vilka särskilt märkes samtliga i VM-finalen spelade. — Ståhlberg medverkar med en högintressant teoretisk artikel och f. ö. märkes förord och artiklar av Euwe, Rogard, Tartakower, Erik Larsson m. fl.

Tartakower:

— "Ett fascinerande schackverk" . . . "den av stormästarna Euwe, Keres, Ståhlberg m. fl. utmärkt glosserade samlingen är en vacker gåva till schackvärlden".

Euwe:

— "Det är en njutning att studera Malmgrens partier. De sprakar av vitalitet" . . . "Partierna i VM-turneringen är en utmärkt källa till studium för alla världens schackspelare. Den publicitet, som de får genom denna bok, är därför hjärtligt välkommen".

PRIS 16 KRONOR

Kan beställas från

Tidsskrift för Schacks förlag.

Tidsskrift för Schack

Nr 2

1954 . Årg. 60

Botvinnik försvarade åter världsmästerskapet

Oavgjort mot Smyslov efter växlande föllopp.

Världsmästerskapsmatchen i Moskva ägde rum under samma ytter formér som för tre år sedan. I den stora Tjajkovskijhallen samlades åter mellan 2.000 och 3.000 åskådare varje spelvägg. Bakom spelarna fanns den jättelika demonstrationstavlans, möjlichen moderniserad med de senaste tekniska finesserna. Det behövdes bara att trycka på en knapp för att spelarnas drag skulle omedelbart registreras på tavlan. Två klockor markerade respektive spelares tid och ljus signaler visade vem som har nästa drag.

Spelet öppnades den 16 mars av internationella schackförbundes president, advokat Folke Rogard. När motståndarna tog plats på var sin sida om bordet hälsades de av en våldsam applåd.

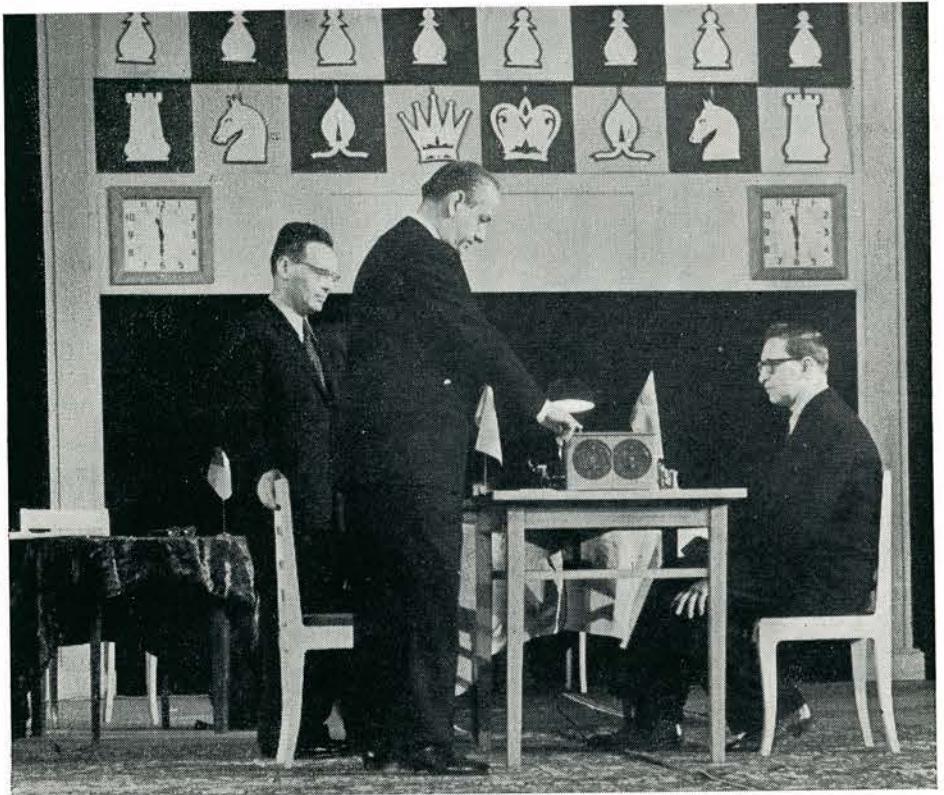
*

Matchen fick ett ganska egendomligt föllopp. De flesta trodde nog att den 33-åriga Smyslov skulle gå segrande ur striden, särskilt i betraktande av hans glänsande spel i kandidatturneringen i Zürich. Man får dock inte glömma hur ofta framgångar och motgångar växlar. Medan Botvinnik i Budapest i mars 1952 endast kom på delad 3—5 plats med Smyslov och Ståhlberg, kunde världsmästaren vid Sovjetmästerskapet i december samma år dela första pris med Tajmanov. I samma tävling hamnade Bronstein och Smyslov på 7—9 plats!

Aven om Botvinnik var mycket väl förberedd till denna match, så är det ändå svårforklarligt att Smyslov totalt lät nedkämpa sig i de första ronderna. Efter sex partier var ställningen 4½—1½ till Botvinniks favör! Världsmästaren ekonomiserade bättre med tiden än Smyslov, som ständigt kom i tidsnöd. Emellertid kom utmanaren gång på gång bra ut i spelöppningar, churu Botvinnik förstod att i ett givet ögonblick rycka åt sig initiativet. Matchens andra fjärde del blev lika sensationell som den första. Smyslov vände "helt enkelt" på sifferna och tog själv 4½ poäng mot 1½. Man börjar inse det lönlösa i att grubbla över psykologiska gåtor. De följande sex partierna resulterade i ett nytt övertag för Botvinnik, som här tog 4 poäng mot 2. På de sex sista partirena vände Smyslov än en gång på sifferna, varigenom slutresultatet blev 12—12. Botvinnik behåller sin titel för de närmaste tre åren. Även Botvinniks match med Bronstein 1951 slutade som bekant oavgjord 12—12.

Dessa sifferkombinationer ger naturligtvis ingen riktig bild av matchens karaktär. Spelet var genomgående hårt och intensivt. Därom vittnar även att endast 10 partier slutade remi. Spelöppningsteorin har berikats med många värdefulla bidrag.

Smyslov skulle ha varit tvungen att vinna det sista partiet med svart för att få titeln,

FIDE-presidenten Folke Rogard öppnar matchen.

men han gjorde inga försök utan bjöd remi efter 22 drag. Matchen varade i två månader, och som Botvinnik uttalade efteråt tog den enormt på krafterna.

*

Den engelske schackmästaren Golombek, som var närvarande hela matchen i egen- skap av biträdande domare, berättar bl. a. i sin tidningsrapport: "Televisionen gjorde sitt första uppdragande i schachhistorien under matchens tolfta parti. Jag hade blivit varnad i förtid, så jag hade beslutat mig för att anlägga ett särdeles vaket och intelligen ansiksuttryck. Men partiet blev så spännande just nära televisionskamerorna satte igång att vi alla råkade tappa anlets- dragen."

*

Det står klar att hela VM-schacket är och förblir en rysk angelägenhet. Vart tred-

je år kommer två ryssar att sitta i Moskva på samma plats vid samma bord och kämpa om världsmästerskapet. År 1957 ställer Botvinnik upp och försvarar sin titel mot en ny ryss. Till slut tröttnar Botvinnik och kanske drar sig tillbaka obesegrad. Men två ryssar fortsätter alltid spelet — 24 par- tier... Det är ingenting att säga om detta, när hela den övriga världen inte kan göra ryssarna äran stridig. Ryssarna presterar ett spel av högsta klass; vem av dem som för tillfället kallas världsmästare gör strängt taget detsamma. Vi tror för vår del att både Bronstein och Smyslov var glada — för att inte säga mest betjänta — att slippa bärta på titeln; de har ju ändå båda visat sin världsmästarklass. Och Smyslov låter nog höra av sig — han är ju på väg att också bli en framstående sångare...

(Dagens Nyheter)

Sagt efter matchen

M. Botvinnik:

Matchen blev ju både hård och spän- nande och krävde maximala kraftinsatser av både mig och Smyslov. Min motståndare var synnerligen väl förberedd och spelade utomordentligt uppfinningsrikt. Många av partierna var både intressanta och innehålls- rika, och jag tänker inom kort skriva en

V. Smyslov:

Tänk att bara fyra av de sexton första partierna slutade remi! Botvinnik hade dra- git lärdom av sin föregående VM-match mot Bronstein och aktade sig noga för att komma i tidsnöd. För mig var detta den första verkliga långmatchen, och bristen på erfarenhet kanske förklarar min dåliga start.

Michail Botvinnik

Vasili Smyslov

bok med utförliga analyser av hela mat- chen. De bästa partierna var enligt min åsikt det nionde, som Smyslov vann, och det tolfta där jag lyckades segra.

Slutresultatet 12—12 är hedrande för oss båda. I fortsättningen har jag för avsikt att söka förkovra mig ytterligare både teo- retiskt och praktiskt. Jag tänker också stäl- la upp i nästa sovjetmästerskapsturnering, men innan dess skall jag ut och spela i många ryska städer och byar.

Av mina partier i matchen sätter jag de nionde och fjortonde högst. Däremot spe- lade jag svagt i trettonde och femtonde partierna. Botvinniks bästa prestation var hans tolfta parti.

En intressant teoretisk dispyt blev det i en rad partier, då Botvinnik valde det fran- ska försvaret som svar på öppningsdraget e4. Jag tror att det nu har visat sig att världsmästarens favoritförsvär är förknip-

(Forts. å sid. 89)

Turneringen i Bukarest

När Ståhlberg i mitten av februari avreste till det sydligt belägna Bukarest, kan det tänkas att han trodde sig ha lämnat allt vad vinter och snö heter bakom sig. Beträffande den sidan av saken som jämväl den schackliga lämnas klara besked av Ståhlberg själv i Aftonbladet efter hemkomsten från turneringen. Hans skildring, något förkortad, återges här:

Den senaste internationella turneringen i Bukarest blev för många av deltagarna ett svårt konditionsprov. Detta berodde mindre på den ansträngning partierna kostade än på rent yttre förhållanden. De närmaste veckorna före tävlingen hemsöktes Bukarest av tre snöstormar, som för flera dagar isolerade staden från den övriga världen. Jag reste över Tyskland och Österrike till Budapest, där jag fick sällskap med den ungerska truppen, som förutom två deltagare bestod av en ledare och en sekundant. Då vi passerat ungersk-rumänska gränsen, fortsatte resan i snigelfart, för att avbrytas i Arad, där vi genomled två dygn i kalla hotellrum och ännu kallare restauranger. Vi intog vanligen våra måltider iklädda överrockar,hattar och t. o. m. handskar. Denna möjligens för en polarforskare lämpliga träning visade sig för hård för mina ömtåliga lufrör, och när vi efter sju sorger och åtta bedrövelser anlände till Bukarest, hade grunden lagts för en solid förkyllning, som inverkade menligt på nerver och spelhumör.

Bukarest var klädd i vitt från topp till tå. Trafiken var lamslagen flera veckor, fastän befolkningen febrilt arbetade med att avlägsna de väldiga snömassorna. Först efter ett tiotal ronder började staden åter få sitt normala utseende — de första dagarna hade vi svårt att ta oss fram till turneringslokalen från det hotell, där vi var inkvarterade.

*

I en intervju vid turneringens början tipade jag den tjugotvårige ryske mästaren Kortchnoj som segrare, trots att det var hans internationella debut. Det visade sig vara ett sunt tips. Han imponerade inte under inledningsronderna men avancerade sedan starkt och gav åtskilliga prov på sin taktiska såväl som sin strategiska förmåga.

Visserligen ledde länge den starke tjeckiske mästaren Pachman, som var obesegrad tretton ronder, men i tävlingens avgörande skede hade Pachman ett ytterst svårt program, förlorade tre partier i följd och föll tillbaka.

Under tiden hade Kortchnoj arbetat sig upp och övertagit ledningen tillsammans med landsmannen Nejmetdinov, som i motsats till Kortchnoj dock i et par partier varit gynnad av Fortuna och därigenom undgått så gott som givna nederlag. Då sista ronden började, hade båda samma poäng. Kortchnoj spelade vit mot den säkra belagaren O'Kelly, Nejmetdinov svart mot sin landsman Furman. Kortchnoj anlade skarpt på vinst men stötte på patrull och måste efter en hård positionskamp nöja sig med delad poäng. Under tiden hade Furman kommit svår tidsnöd, och överspelat Nejmetdinov, men Kortchnojs förstaprism hängde därfor på en tunn tråd. På några sekunder gjorde Furman sex åt sju drag, vann bonde och gav sedan inte motståndaren någon chans. Därmed hade Kortchnoj vunnit tävlingen.

*

Kortchnojs seger var välförtjänt. Den unge mästaren visade för några månader sedan sin höga klass genom att dela andra pris i det sovjetryska mästerskapet före flera mera berömda storheter, och han är nog vid sidan av Geller och Tajmanov Sovjetunionens mest lovande spelare. Som alla ryssar har han en omfattande teorikändedom, men i behandlingen av spelöppningsproblemen röjer han en originalitet och självständighet, som gör att man redan nu på goda grunder kan betrakta honom som en allvarlig aspirant på världsmästerskapet, kanske inte nästa titelmatch, 1957, men 1960 eller 1963.

Nejmetdinov gjorde inte samma starka intryck, trots att han spelade åtskilliga trevliga kombinationspartier.

Filip, den unge tjeckiske mästaren, är huvudet högre än allt folket, bokstavligen talat. Han överträffar även vår egen gamle höjdhoppare och schackspelare Landala-Nilsson med flera centimeter, vilket kanske bidrar till att hans spel står på ett högt plan i många partier. Han är vid sidan av Pachman tjeckernas främste mästare, har liksom denne stora teoretiska kunskaper och spelar snabbare än alla nu aktiva mästare. Hans svaghet är att han i vunna ställningar ofta tar det hela för nonchalnt och slarvar.

Min egen insats var på gott och ont. Tre av de fyra nederlagen var hårfina, efter svårbehandlade slutspel, och ett par av mina fem vinstdelar torde tillfredsställa även krävna schackgourmeyer.

Troianescu blev bäste rumänske deltagare och hyllades entusiastiskt av den livliga och patriotiska publiken. Han är till yrket kirurg och lyckades också med många operationer under turneringen, även om dödlighetsprocenten var oroväckande hög.

*

Schackintresset i Rumänen är mycket stort. Entrébiljetterna var slutsålda flera dagar i förväg, och varje seger belönades med stormande applåder, som ibland störde vårt lugn, särskilt när tidsnöden började inverka på prestationen. Det rumänska schackförbundet har för avsikt att nästa år arrangera en ännu mera betydande tävling, med världsmästaren och de främsta stormästare som deltagare. Redan nu har Rumänen en mängd lovande spelare, och det dröjer nog inte länge, innan landet får en representant i världseliten.

Bukarest 1954	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	P:g
1 Kortchnoj	—	½	½	1	0	½	1	½	½	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
2 Nejmetdinov	½	—	½	1	½	0	0	½	1	1	½	1	1	1	1	1	1	12½	
3 Cholmov	½	½	—	1	½	½	½	½	1	1	½	1	0	0	1	1	1	11	
4 Filip	0	0	0	—	½	1	½	½	½	1	1	1	1	1	½	½	1	11	
5 Kluger	1	½	½	½	—	0	½	½	1	½	½	1	½	½	1	0	1	10½	
6 Furman	½	1	½	0	1	—	1	½	½	1	½	½	½	½	0	0	1	10	
7 Pachman	0	1	½	½	½	0	—	½	½	½	1	0	1	1	½	1	½	10	
8 O'Kelly	½	½	½	½	½	½	½	½	—	½	1	1	½	0	1	0	½	1½	
9 Ståhlberg	0	0	½	½	0	½	½	½	—	½	½	1	0	½	1	1	1	9	
10 Troianescu	½	0	0	0	½	0	½	0	½	—	1	½	1	½	1	1	1½	8½	
11 Sandor	½	½	0	0	½	½	0	0	½	0	—	½	1	1	½	1	½	8	
12 Balanel	0	0	½	0	0	½	1	½	0	½	½	—	1	0	½	½	1	7	
13 Sliwa	0	0	0	0	½	½	0	1	1	0	0	0	—	1	1	1	0	7	
14 Szabo, St.	0	0	1	0	½	½	0	0	½	½	0	1	0	—	½	½	1	7	
15 Wade	0	0	1	0	0	1	½	1	0	0	½	½	0	½	—	0	1½	6½	
16 Ciocaltea	0	0	0	½	1	1	0	½	0	0	0	½	0	½	1	—	½	6	
17 Paoli	0	0	0	½	0	0	½	0	0	0	½	0	1	0	0	½	—	3½	
18 Voiculescu	0	0	0	0	0	0	0	½	0	½	0	½	0	0	½	½	—	3	

Finlandsbrev

Finlands representation i zonturneringen blev bestående av Ilmari Solin och Heikki Koskinen. Här har man fått uppmärksamhet vid de andra ländernas lysande elitspelarenamn, men de finska amatörspelarna har inte möjligheter till tvenne långa utrikesresor under ett och samma år, och Buenos Aires-färden fängslar naturligtvis mera med sin exotik. Kalle Ojanen har varit vid sina i våra förhållanden enastående vida schackresor både i Tjeckoslovakien och Argentina, och gav utan vidare företräde till den sista nämnda. Finlands Centralschackförbund har inte heller en sådan makt över spelarna, att det skulle kunna befalla en motvillig mästare till någon turnering.

A propos Ojanens resor: det finns inte så värt många män i hela världen, som har fått skaka hand med marskalk Tito och president Peron samt sett Kreml...

Buenos Aires-laget innehåller tills vidare fyra namn: O. Kaila, K. Ojanen, T. Salo samt J. Vesterinen. E. Böök, som har mycket ont om tid skulle behöva resa par avion, men det kostar mycket pengar. E. Ridala har på grund av semestersvårigheter avsagt, men O. Katajistos aktier står efter påskan mycket högt. Mera kan inte sägas som bäst.

Under påsktiden spelades det två större turneringar. Finlands Schackförbunds turneringar arrangerades av det 30-åriga Helsingfors Allmänna Schacksällskap i Helsingfors, första gången även i mästar- samt i damklassen, och deltagarantalet steg upp till 75. Det hade velat, att Sällskapsstiftare och själ, konsthändlanden Ivar Hörrammer ett år tidigare hade avlidit... Arbetarschackförbundet hade till sina turneringars stridsplats, valt Salos köping, som ligger cirka fem mil från Åbo. Mästarklassen måste kombineras med första klassen, ty det deltog endast tre mästare, tre mästarkandidater samt tre förstaklassare.

Några resultat. Finlands Schackförbunds mästerskap hemfördes helt suveränt av Olavi Katajisto, som hade två poängs försprång och var belastad med endast ett halvt minuspoäng. 1) O. Katajisto 8½, 2) I. Niemelä 6½, 3—4) A. Fred och T. Salo

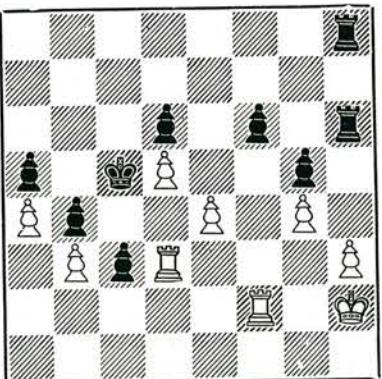
5½, 5) O. Pastuhoff 4½, 6) I. Solin 4, 7) J. Fastberg 3½, 8) I. Suominen 3, 9) V. Palomaa 2½ oih 10) E. Candolin 1½. Vid första klassens tre tolvmannagrupper vann Bertil Lönnblad, Henry Kahra och Nils Wikberg, vilka har att spela en dubbelrondig match om mästartiteln.

I damklassen vann fru Meri Fager 6½ (2×4), medan fröken Anne-Liisa Korhonen, som för några år sedan väckte uppmärksamhet i Malmö Schacksällskaps lägre klasser, tog andra pris med 6 poäng. Tredje erövrade fröken Sirkka-Liisa Vuorenpanä med 5½.

Vid arbetarturneringen belades segerplatsen av Mauno Laisaari och Turo Kerppo (Åbo), som för sin goda insats skall belönades med mästarvärdigheten. De bästa var M. Laisaari och T. Kerppo 7 (8), A. Lehittinen och A. Alin 5, U. Backman 3½ och R. Niemi 3. Omspel omfattar fyra partier.

Till Finlands Schackförbunds livliga turneringsprogram hörde också en förstaklassstävling i anledning av Tammerfors Schackklubbs 30-årsjubileum mot slutet av mars. Unga pojkar blev gruppsegrare, och i en liten match av två partier såg i det första den följande trevliga kombinationen dagsljus:

Aki Lahti (Helsingfors Schackklubb)

Pekka Ahonen (Jyväskylä)

Svart vid draget fortsatte med 1. —, Th6×h3†!! och vann med sin fria c-bonde.

Obs! finessen 2. Td3×h3, Th8×h3†. 3. Kh2×h3, Kc5—d4. 4. Tf2×f6, c3—c2! 5. Tf6—f1, Kd4×e4! o. s. v. Studeranden A. Lahti vann med 1½—½ och fick rättigheten att spela om mästartiteln mot två andra likadana segerherrar, utav vilka Risto Nyblad, även en studerande och segraren med maximipöäng i förstaklassturneringen i Vasa i början av detta år är den ene. Nya "mästarkandidater" bakas i Villmanstrand i juni och i Hangö i juli samt i Kouvolan i början av nästa år.

Den senaste större turneringen har varit Helsingfors lagmästerskapstävling för 6-mannalag. I mästarklassen deltog endast tre föreningar. Helsingfors Schackmän och Schackklubben Gambiten ernådde bågge 6½ poäng medan titelförsvararen Helsingfors Allmänna Schacksällskap pressades till jumboplats med 5 poäng. Mästerskapet avgörs med omspel. Tillsammans deltog 28 lag.

Landskampen mot Sverige var för de finska deltagarna en verklig upplevelse, men för de finska schackfärgerna mindre heddande. Att stormästaren Gideon Ståhlberg dock *efter* matchen vid "blixtbanketten" yttrade orden "när Sverige spelar mot Norge, så vet vi att vi vinner, mot Danmark, så hoppas vi att vi vinner, men mot Finland vet man aldrig, hur det går", det tyckte vi mycket om. Hemma har livligt diskuterats om förlustens grundskäl, och vi har kommit till den slutsatsen, att många av de finska mästarna spelade för positionellt och tungt med tidsnöd som följd och förmådde inte begagna alla taktiska möjligheter. Med finsk "sisu" kommer vi väl igen... På alla de finska spelarnas vägnar adresseras här ett uppriktigt tack till Sveriges Schackförbund och Stockholms Schackförbund.

Sista kapitlet behandlar organisationsfrågor. Vid Finlands Schackförbunds årsmöte den 21/2 1954 valdes till ny ordförande regeringsrådet Paavo Lihtonen efter det häradshövdingen Eino Heilimo ade avsagt sig återval. Andra funktionärer fortsatte sin verksamhet. Alltså Reino Nuotio som vice ordförande, Osmo Kaila som sekreterare, Gerhard Lindström som svenska språkig sekreterare och Felix Laitinen som kassör. Vid

mötet godkändes förbundets nya tävlingsbestämmelser, som betyda ett stort framsteg. Men vid Finlands Centralschackförbunds årsmöte den 25/3 1954 exploderade en laddad kris mellan de ledande förbunden. Till styrelsen valdes dipl. ing. Risto Enarvi (ordf.), Paavo J. Markkola (vice ordf.), Paavo Lihtonen, Mauno Laisaari, Osmo Kaila, Gerhard Lindström, Erkki Nurminen och Seppo Salmio, men den har inte fått ihop ett enda möte. Årsmötet kunde inte fastställa en budget, enär Finlands Schackförbunds och Arbetarschackförbundets åsikter angående Centralförbundets pengar för hårt korsade varandra. Finlands Schackförbund har sammankallat ett extra möte för att fatta beslut, om samarbetet skall fortsettas eller inte. Vid det här laget är det nog ganska mörkt på samarbetets himmel, men så länge man lever, får man hoppas.

Osmo Kaila.

HUSKVARNA-LEDNING I FYRSTADSMATCHEN

Efter årets fyrstadsmöte mellan Jönköping—Motala—Borås och Huskvarna, där Huskvarna även nu avgick med segern genom att besegra samtliga tre städer är nu ställningen följande:

	Sp. V. Oa. F. P.	Partipoäng
1. Huskvarna	6 5 1 0 11	68½—51½
2. Borås	6 3 0 3 6	65½—54½
3. Motala	6 2 0 4 4	49 — 71
4. Jönköping	6 1 1 4 3	57 — 63

Vinnare av det ståtliga vandringspriset blir den stad som erövrar mest poäng inom fyra år. Huskvarnas försprång verkar ganska svårt för att inte säga omöjligt att inhämta för de övriga konkurrenterna. Jönköpings tillbakagång är en trist historia, och som man får hoppas av övergående slag.

Huskvarnamästerskapet har för tredje året i följd hemförts av Malte Lillieström. Han fick 8 poäng, närmast följd av Gideon Claesson med 6 och Folke Eriksson 5½ poäng.

I Smålands DM deltog Huskvarna allm. schackklubb med två lag, varvid Huskvarna I segrade med Huskvarna II på andra och Oskarshamn på tredje plats.

Matchen Sovjet - Argentina

I Buenos Aires utkämpades under tiden 16—25 mars en fyrarondig landskamp Argentina—Sovjet med 8-mannalag. Det var första gången ryska schackspelare besökt det västra halvklotet, och matchen fick därigenom symbolisk betydelse för vänskap mellan de båda nationerna. Ryssarna mottogs utomordentligt hjärtligt.

Här laguppställning och resultat:

1. Bronstein	1	1	0	$\frac{1}{2}$	—	Najdorf	0	0	1	$\frac{1}{2}$
2. Keres	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	—	Jul. Bolbochan	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0
3. Averbach	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	—	Panno	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0
4. Taimanov	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	—	Eliskases	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0
5. Kotov	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	—	Rosetto	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$
6. Petrosjan	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	—	Pilnik	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$
7. Geller	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	Maderna	0	—	—	—
8. Boleslavsky	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	—	Martin	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
	5	5	$4\frac{1}{2}$	6		Guimard	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
							3	3	$3\frac{1}{2}$	2

Resultatet av matchen blev som väntat rysk seger med slutsiffrorna $20\frac{1}{2}$ — $11\frac{1}{2}$. Argentinerna gjorde dock ett starkt motstånd, även i sina förlustpartier, som partiavdelningen i detta häfte visar. En returneringsmatch är planerad att äga rum i Moskva i december detta år.

19-årig Danmarks mästare

Danmarks individuella mästerskapsturnering hölls i Århus under påskveckan och räknade i allt 302 spelare. Segraren i landslagsklassen och Danmarks mästare blev 19-åriga Bent Larsen, som klart distanserade den mer än dubbelt så gamla Axel Nielsen.

Titelförsvararen Eigil Pedersen trängdes denna gång något tillbaka, vilket i än högre grad gäller förutvarande Danmarks mästaren Chr. Poulsen. Ungdomarna slog igenom — förutom segraren tillhör även Palle Nielsen och Aage Ingerslev det unga gardet.

Aarhus 1954

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	P:g
1 Bent Larsen, Köpenhamn	...	—	1	0	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	8
2 Axel Nielsen, Odense	0	—	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	7
3 M. Kupferstich, Köpenhamn	1	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$6\frac{1}{2}$
4 Palle Nielsen, Aarhus	1	0	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$6\frac{1}{2}$
5 Eigil Pedersen, Aarhus	0	1	0	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$
6 A. Ingerslev, Aarhus	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	$5\frac{1}{2}$
7 Hartv. Nielsen, Köpenhamn	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	—	$\frac{1}{2}$	0	1	1	$\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$
8 E. Lauridsen, Herning	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	5
9 E. V. Nielsen, Köpenhamn	..	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	—	0	$\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$
10 Th. Haahr, Köpenhamn	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	1	—	0	4
11 C. Poulsen, Agerskov	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	$\frac{1}{2}$	1	—	$\frac{1}{2}$
12 H. Enevoldsen, Köpenhamn	..	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	—	3		

HOLLANDSKA MÄSTERSKAPET

För första gången i modern tid har sensationen inträffat, att dr Euwe ikke vunnit det holländska mästerskapet. Den nyligen avslutade mästerskapsturneringen med tolv deltagare gav följande resultat: Donner 8, Cortlever och Euwe vardera 7, Kramer, Muhring och Spanjaard vardera 6, v. d. Berg och Orbaan $5\frac{1}{2}$, v. d. Bosch $4\frac{1}{2}$, Barendregt 4, De Jong $3\frac{1}{2}$, v. Scheltinga 3 (!). Den nye mästaren Donner är ju sedan flera år internationellt välkänd.

PIRC TOG MÄSTERSKAPET

Som framgick av referat i vårt förra nummer delade Pirc, Rabar och Fuderer 1—3 pris i det jugoslaviska mästerskapet. Särspelet resulterade i, att veteranen Pirc (född 1907) tog hem mästerskapet. Han gjorde två remier mot Rabar, vann ett och spelade ett remi mot Fuderer. Rabar och Fuderer spelade 1—1.

SVENSK SEGER MOT FINLAND

På Strand Hotell i Stockholm utkämpades den 4—5 april en dubbelrondig landskamp Sverige—Finland. Det blev svensk slutseger med de höga siffrorna 13—7. Lägg uppställning och resultat:

Sverige		Finland		
G. Ståhlberg	$\frac{1}{2}$	1—O. Kaila	$\frac{1}{2}$	0
G. Stoltz	1	$\frac{1}{2}$ —K. Ojanen	0	$\frac{1}{2}$
E. Lundin	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$ —E. Böök	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
Z. Nilsson	0	$\frac{1}{2}$ —T. Salo	1	$\frac{1}{2}$
I. Johansson	1	1—I. Solin	0	0
E. Jonsson	$\frac{1}{2}$	1—J. Vesterinen	$\frac{1}{2}$	0
O. Sterner	$\frac{1}{2}$	1—A. Fred	$\frac{1}{2}$	0
B. Ekenberg	1	1—O. Katajisto	0	0
M. Joffe	$\frac{1}{2}$	1—H. Koskinen	$\frac{1}{2}$	0
S. Hjorth	0	0—E. Ridala	1	1
	—	—	—	—

S:a poäng 13 S:a poäng 7

Schweiziska framgångar

Vid en internationell turnering i Zürich 19—30 april segrade Lothar Schmid, Västtyskland, tätt följd av ett nytt schweiziskt namn, Nievergelt. Den senare vann partiet mot Schmid i fin stil (återgivet på parti-

avd.). Dr Euwe hamnade på tredje plats, varefter ytterligare två schweizare gjorde sig gällande. Överraskande är jugoslaven Trifunovics medelmåttiga resultat.

Zürich 1954

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	P:g
1 Schmid, Västtyskland	—	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	$8\frac{1}{2}$
2 Nievergelt, Schweiz	1	—	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	1	1	1	1	1	8
3 Euwe, Holland	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$
4 Kupper, Schweiz	0	1	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	0	1	1	$6\frac{1}{2}$
5 Bhend, Schweiz	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	—	1	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	1	6
6 Canal, Peru	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	0	—	0	1	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$
7 Trifunovic, Jugoslavien	...	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	—	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$
8 Grob, Schweiz	0	0	0	1	1	0	0	—	1	$\frac{1}{2}$	1	$4\frac{1}{2}$
9 Zimmerman, Schweiz	0	0	0	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	—	$\frac{1}{2}$	1	$4\frac{1}{2}$
10 Beni, Österrike	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	1	0	—	$\frac{1}{2}$	1
11 Szabados, Italien	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$
12 Walther, Schweiz	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	—	$2\frac{1}{2}$

STERNER STOCKHOLMSMÄSTARE

Stockholms schackförbunds individuella turneringar omfattade två tiomannagrupper i mästarklassen. En debutant i klassen, Lenart Apelqvist, svarade för sensationen att vinna sin grupp med $8\frac{1}{2}$ poäng av 9 möjliga! Närmaest följe de kända bataljhästarna G. Backlund och A. Burehäll på vardera $6\frac{1}{2}$ poäng. Även i den andra gruppen blev det en överlägsen segrare — landslagsspelaren O. Sterner tog här 8 poäng, medan titelförsvararen S. Lindqvist och klubbkamraten H. Delang båda fick 6 poäng. Joffe stannade på $5\frac{1}{2}$.

Särspel — fyra partier — mellan gruppsegrarna motsägs med stort intresse. Efter kampfyllt förlöpp resulterade de tre första partierna i — tre remier! Förre Gällivarebon behandlade den rutinerade landslagsspelaren utan tillbörlig respekt och låg i det tredje partiet närmast till seger. Först i det fjärde partiet gjorde sig "klasskillnaden" gällande: Apelqvist, som inte ens har mästartitel, fick se sig utmanövrerad i en kvistig variant i sicilianskt. Därmed tog Sterner hem sitt första Stockholmsmästerskap.

Första klass räknade sex grupper. Vinnare av respektive grupper (med uppflyttning till mästarklassen) blev: J. Blomqvist, T. Tamm och I. Villa, tillhörande Rockaden, E. Engvall, ASK, och Åke Olsson, Kamraterna. Den senare har även vunnit årets tävling om Collijn-cupen.

K. G. PETTERSSON VANN HÄLSINGEMÄSTERSKAPET

DM för Hälsingland spelades i Ljusne och Vallvik under påskan. Mästare blev K. G. Petersson, Bergvik, som efter förlust i första ronden samlade sig och tog fem segrar i följd.

Slutställning:

	Poäng
1) K. G. Pettersson, Bergvik,	$5\frac{1}{2}$
2) V. Engström, Gnarp,	$4\frac{1}{2}$
3) S. Andersson, Runemo,	4
4) A. Fredin, Bergvik,	4
5) G. Julle, Vallvik,	$3\frac{1}{2}$
6) A. Jonsson, Söderhamn,	3
7) E. Backman, Söderhamn,	2
8) R. Vall, Strömsbruk,	$1\frac{1}{2}$

I klass I kom de båda gruppsegrarna att hetta Folke Ekengren, Strömsbruk, resp. Ragnar Nyberg, Ljusne, vilka därmed har kvalificerat sig för deltagande i mästarklassen nästa år. Resultat:

Grupp 1: 1) F. Ekengren, Strömsbruk, 5 poäng; 2) G. Norell, Gnarp, $4\frac{1}{2}$; 3) J. Kindström, Ljusne, $4\frac{1}{2}$; 4) H. Eliasson, Ljusne, 4; 5) B. Frenell, Bergsjö, 4; 6) K. Jonsson, Skärgården, $3\frac{1}{2}$; 7) E. Engman, Marmaverken, $2\frac{1}{2}$.

Grupp 2: 1) R. Nyberg, Ljusne, $5\frac{1}{2}$ poäng; 2) O. Ekengren, Strömsbruk, $5\frac{1}{2}$; 3) E. Strandberg, Marmaverken, $4\frac{1}{2}$; 4) H. Englund, Runemo, 4; 5) G. Vedin, Gnarp, 4; 6) G. Kindström, Ljusne, $3\frac{1}{2}$; 7) N. Persson, Ljusne, 1.

DUBBELSEGER FOR VÄSTERÅS I MÄLARDALSMÄSTERSKAPET

Mälardalens schackförbunds individuella turneringar spelades i Södertälje under påsken. I mästarklassen kom Åke Stenborg och Sven Carlsson på samma poäng, men enligt särbestämmelser gick första plats till Stenborg, vilken ju för övrigt var titelförsvara.

När de båda huvudkonkurrenterna drabbade samman i den femte och näst sista ronden hade Stenborg 4 och Karlsson 3,5 p. Som svart fick Karlsson en liten fördel i spelöppningen men räckte ej mot Stenborgs exakta spel utan det hela ebbade ut i remi. Genom seger för Karlsson och remi för Stenborg i sista ronden fick båda 5 poäng. Kampen om tredje plats blev också hård. Här hade Zetterström, Kolbäck, chansen genom att vinna i sista ronden men förlorade och hamnade på 7:e plats med 4 remier och en vinst bland de 14 deltagarna. I klass I vann H. Fält, Arboga, en välförtjänt seger.

Resultat: mästarklass: 1) Å. Stenborg, Västerås, 5 poäng; 2) Sven Karlsson, Västerås, 5 p.; 3) A. Bryntze, Flen, 4 p.; 4) S. S. Sohlin, Södertälje, 4 p.; 5) H. Dürén, Eskilstuna, 3,5 p.; 6) L. Hoffner, Kumla, 3 p.; 7) Zetterström, Kolbäck, 3 p.

Klass I: 1) H. Fält, Arboga, 5,5 p.; 2) E. Holmgren, Uppsala, 4,5 p.; 3) I. Seger, Köping, 4 p.

ÖSTERGÖTLANDS LAG-DM

för 10-mannalag vanns av Linköpings Allmänna Schacksällskap, som besegrade samtliga konkurrenter och därmed tog den tredje intekningen i distriktsförbundets vandringspris, vari även SK Kamraterna, Linköping, och Motala SS ristat sina namn. Vid LASS' första bord vann A. Fridh samtliga sex partier.

1	Link:s Allm. SS	6	6	—	43	—17	12
2	Kneippbaden	1	6	4	1	1	38
3	Norrk:s Kont.f.	6	4	—	2	41	—19
4	SK Kamrater.	6	3	1	2	29	—31
5	Kneippbaden II	6	2	—	4	23	—37
6	Mjölby SS	6	1	—	5	20 $\frac{1}{2}$ —39 $\frac{1}{2}$	2
7	Valdemarsvik	6	—	—	6	15 $\frac{1}{2}$ —44 $\frac{1}{2}$	0

A. FRIDH ÖSTGÖTAMÄSTARE

Under påskhelgen arrangerade Linköpings Allm. SS årets turnering om östgötämästerskapet. Tolv spelare deltog i mästarklassen, som spelade sju ronder enligt Monrads system. I första ronden vann Arne Boman över titelhållaren Fridh, vilket gjorde tävlingen sällsynt spännande. Fridh vann där efter fem partier i rad och avslutade med en remi mot S. Stylander, vilket när allt kom omkring räckte till slutseger, en halv poäng före Boman!

Aven en juniorturnering kunde glädjande nog anordnas, även om den endast kom att omfatta fyra spelare, på vilkas intresse för uppgiften man inte kunde klaga. Här visade sig de båda norrköpingspojkarna Pettersson och Carlberg som de starkaste, verkliga teoriexperter!

Resultat, mästarklassen: 1) A. Fridh, LASS, $5\frac{1}{2}$ p., 2) A. Boman, SK Kamraterna, 5, 3) S. Stylander, Kneippbaden, $4\frac{1}{2}$, 4) E. Kjellberg, Kneippbaden, $4\frac{1}{2}$, 5) G. Hejl, Kneippbaden, $3\frac{1}{2}$, 6) S. Ström, LASS, $3\frac{1}{2}$ p.

Vid prisutdelningssupén på annandagen urdelades vidare Östergötlands Schackförbunds diplom till följande: O. F. Bergström, Ödeshög, Rune Häger, Mjölby, Sven Nilsson, Norrköping, Knut Ekdahl, Norrköping, Nils Knutson, Otto Nilsson och A. E. Axelsson, Linköping.

KARLÉN TOG SITT 4:E DISTRIKTS-MÄSTERSKAP

Nils Karlén försvarade sin distriktsmästertiteln och vann för tredje året i rad det individuella västgötämästerskapet vid tävlingar i Vara. Då han även 1949 tog hem titeln är det fyra mästerskap Karlén vunnit. Rekordet att vinna tre år i rad kommer nog att stiga sig längre. Karlén tog även hem det uppsatta vandringspriset.

Att Karlén vann rättvist råder ingen tvekan om. Han spelade lugnt och säkert i alla partierna. Karl-Evert Karlsson belade inte oväntat andra platsen. På tredje plats kom Anders Andersson genom att spela remi i alla fem partierna. På samma poäng kom Olof Sunninger, men han fick fjärde plats på sämre sonnebornpoäng.

Det måste anses vara en stark prestation att vinna en DM-turnering i Västergötland. Under alla de 33 åren tävlingar ägt rum har endast fyra spelare kunnat ta hem titeln två gånger, nämligen Henry Carlsson, Vara, Harald Weimo, Borås, Arvid Svensson, Falköping, och Reljo Utoste, Lidköping.

Arrangemangen var utmärkta och som säker turneringsledare tjänstgjorde James Korén. Vid prisutdelningen fick samtliga deltagare förmäliga hederspriser, som arrangörerna anskaffat.

MALMÖ SCHACKFÖRBUND

Inge Johansson segrade överlägset i tävlingen om årets Malmövästernas. Slutresultatet blev: 1) Inge Johansson, MAS, $8\frac{1}{2}$ p., 2) Bror Engholm, MAS, 7, 3—4) Per Rosdahl och Erik Mossborn, MSS, 6, 5) Erik B. Persson, MSS, $5\frac{1}{2}$, 6) Günther Krenzisky, MAS, Gustav Laneryd, MAS, Nils Nordblad, Caissa, Georg Wiktor, MSS, Arthur Olsson, MAS, och Sam Ritti, Kockum, vardera 5.

Cupmästerskapet 1953 vanns av Simon Krenzisky, med Erik Landgren på andra plats.

Prisutdelningen för årets turneringar åtföljdes av en blixturnering med följande resultat. 1) Sven Asker, 2) Gustav Laneryd, 3) Knut Rang, 4) Karl Karlsson och 5) Arthur Olsson.

Något om schacket vid Högre allm. läroverket i Majorna, Göteborg

I senaste redogörelsen för H.a.l. i Majorna, Göteborg, står att läsa:

Adjunkt R. Lundin, ordförande i Caissa, meddelar:

Caissa, en sammanslutning av schackintresserade lärare och lärjungar vid läroverket, deltog hösten 1952 i den s. k. korporationsserien. Denna tävling anordnas årligen av Göteborgs Schackförbund och är förbundets mest populära. Representationslaget från Hal i Majorna — 6 ordinarie spelare och 1 reserv — vann överlägset i sin grupp med alla matcher vunna: en match vanns med 6 mot 0. Caissa-laget bestod av adjunkterna A. Jönsson och R. Lundin och lektor E. Wistrand samt eleverna B. O. Nilsson, R II³ a, N. Nilsson, R III³ b, L. Bergquist, R II³ b och H. Abrahamsson, L III⁴.

Sedan några år tillbaka spelas varje termin en match mellan lärare och elever; så skedde även läsåret 1952–53. Höstens match, varvid spelarna lottades mot varandra, vanns av eleverna med 5½ poäng mot 4½. Vårens match, varvid man spelade efter förmadad spelstyrka, vanns av lärarna med 5½ poäng mot 3½. Yngste deltagaren, I. Ekwall, 3⁵ a, gjorde sitt parti remi.

Under påskhelgen spelades om juniormästerskapet inom Göteborgs Schackförbund. B. O. Nilsson vann sin grupp och skall möta segraren i andra gruppen till finalspel. I den s. k. ungdomsgruppen deltog bl. a. från Hal i Majorna mats Rudemo, 5⁵ b. Han utgick som klar segrare — vann alla sina matcher.

Läroverket har genom Rektor Hj. Ideforss välvilliga inställning till detta nya "ämne" svarat för klubbens ekonomiska utlägg. Caissa ber att få uttryck sin stora tacksamhet.

Så långt redogörelsen. Lundin meddelar vidare: Vid korporationstävlingen hösten 1953 deltog Caissa med två lag: 3 lärare och 3 elever i vartdera. Båda lagen gjorde en "hedrande insats" (tidningscitat!). Lag II

tog 2:a pris i sin grupp, lag I blev bara 3:a i sin. "Bara" — ty endast genom ett oturligt nederlag — 2½ mot 3½ — i sista ronden gick segeren laget ur händerna: ½ parti-poäng till, matchen hade blivit oavgjord och seriesegern hade bärkats. Och den halvpoängen fanns inom räckhåll i det sista. Vid avbrottet stod det 2½ mot 2½: det avbrutna partiet var teoretiskt remis. Vid fortsatt spel vann emellertid Caissa-spelarnas motståndare på sin större rutin. När ställningen var Vit: Kh6, Tc5, c6, h7 = 4 pjäser. Svart: Kh8, Tc8 = 2 pjäser, hade svart remi genom T slår c6 schack! Han förbisåg det emellertid och förlorade.

Höstmatchen lärare mot elever vanns av lärarna med 5 mot 4. Eleverna ligger här i för att ta revansch. Träningsmöjligheterna är emellertid ej de bästa på grund av lokalsvärtigheter. De spelande får nu hålla till i ett litet kartrum bland all möjlig material. Men det är intet att göra åt det, när flera av skolans avdelningar t.o.m. saknar klassrum!

I Göteborgs-Tidningens referat — 30/10 1953 — av Göteborgs Schackförbunds årsmöte heter det:

Innan församlingen skildes åt, framträddes emellertid ordf. Havner och bad att få hylla läroverksadjunkten R. Lundin från Majornas HAL för hans enastående insats att plugga schack på fritiden med skoleleverna. Det är första gången här i Sverige, framhöll herr Havner, som det lyckats någon att organisera schackspelet vid en skola, och troligen är prestationen enastående i Norden.

Man behöver bara erinra om, huru Lundins schackelever från det okända med ens slog sig fram till finalplats i juniorernas SM förra året, och huru två lag från skolan med framgång tävlade i korpen.

Det säger sig självt, att herr Havners överrakande av en blomsterkvast till Lundin beledsagades med ett kraftigt fyrfaldigt hurra för den framgångsrike pedagogen.

Magistern har ordet

Skotskt spel.

Efter dragen

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	e5×d4
4. Sf3×d4	—

uppkommer det Skotska partiet. Svarts vanligaste försvar är

4. —	Sg8—f6
5. Sb1—c3	Lf8—b4

Skotskt hör inte till de mera allmänt använda spelöppningarna men det ger vit ett väl utvecklat spel med tydliga mål och små möjligheter för svart att komma med obehagliga överraskningar. Det anses att svarts remichanser är stora men praktiken har visat att hans uppgift inte är så enkel.

För att komma underfund med huvudvarianten följer vi partiet mellan Folke Ekström och Euwe i Hastings 1946.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Sb1—c3	Sg8—f6

Det spelar naturligtvis ingen roll om springardragen b1—c3, g8—f6 som här sker i tredje draget eller i fjärde resp. femte dragen. Varianten blir densamma.

4. d2—d4	e5×d4
5. Sf3×d4	Lf8—b4
6. Sd4×c6	b7×c6

Det är inte bra för svart att byta på c3. Visserligen får vit en isolerad dubbelbonde på c-linjen men i en så öppen ställning kommer de vita löparna att samarbeta fruktansvärt effektivt medan den svarta springaren blir ganska hjälplös. Man ställer inte kavalleri mot kulsprutor på öppna fält.

7. Lf1—d3	d7—d5
8. e4×d5	c6×d5
9. 0—0	0—0
10. Lc1—g5	Lc8—e6

Här kan också 10. —, c7—c6 tänkas. Även då spelar vit 11. Dd1—f3.

11. Dd1—f3	Lb4—e7

Nu kunde möjligtvis svart spela 11. —, Lb4×c3 utan att komma i nackdel. Le7 är det vanliga draget mest kanske för att svart vill ha den vita bonden på b2 som angreppsobjekt på den öppna tornlinjen.

12. Ta1—e1	—

Vit vill förstås besätta e-linjen med a-tornet innan han garderar sin bonde med Sd1.

12. —	Ta8—b8
13. Sc3—d1	d5—d4

Svarts bästa drag hade säkert varit 13. —, h7—h6 varpå vit, om han vill, har den roliga remikombinationen 14. Lg5×h6, g7×h6. 15. Te1×e6, f7×e6. 16. Df3—g3†, Kg8—h8. 17. Dg3—g6 och svart kan inte undgå evig schack.

14. b2—b3	Dd8—d5

Med 13. —, d5—d4 och 14. —, Dd5 trodde sig svart skapa svagheter i den vita ställningen, blockera den vita damflygeln och spela på vinstdelen. I verkligheten är det precis tvärtom.

15. Df3×d5	Sf6×d5
16. Lg5×e7	Sd5×e7
17. Te1—e5	Tf8—d8
18. Te5—c5	c7—c6

Nödvändigt. Garderas bonden med ett torn på b7, d7 eller c8 angrips det garderande tornet av löparen. Den vita ställningen är nu en önskedräkt för en strateg.

19. Sd1—b2	Td8—d6
20. Tf1—e1	Kg8—f8
21. Tc5—a5	Td6—d7
22. Sb2—a4	Se7—g6
23. Sa4—c5	Td7—e7
24. Ta5—a4	Tb8—d8
25. Te1—e4	—

Vit erövrar en bonde med överlägset spel och han vann sedan partiet i slutfinalen. Svarts trettonde och fjortonde drag var alltför optimistiska och exemplet visar tydligt vilka risker han utsätter sig för vid minsta avvikelse från den smala remivägen. Vits sundas pjäsutveckling utsträcker effektivitet och han uppnår vinstdräktning med enkla drag utan att behöva ge sig in på konstigheter.

Svart har också möjligheten att spela:

1. e2—e4 e7—e5
2. Sg1—f3 Sb8—c6
3. d2—d4 e5—d4
4. Sf3×d4 Lf8—c5

Spelar nu vit 5. Sd4×c6 slår inte svart omedelbart igen på c6 utan använder sig med fördel av mellandraget 5. —, Df6!. Hotet mot f2 är obekvämt att gardera.

5. Lc1—e3 Dd8—f6
6. c2—c3 — —
7. — — Sg8—e7
8. Sd4—c2 Lc5×e3
9. Sc2×e3 0—0
10. Lf1—e2 d7—d6
11. 0—0 Lc8—e6
12. Sb1—d2 d6—d5

Aven denna variant måste väl ur teoretisk synpunkt betraktas som remi. Det kan bli snabb avveckling med byten i centrum men det finns också möjligheter för den företagsamme att komplikera spelet.

Den skarpaste av de skotska fortsättningarna, som man bör välja om man från början vill släppa alla remifunderingar och inrikta sig på kamp på liv och död, är den skotska gambiten.

Huvudvarianten som för övrigt med dragomkastning uppkommer även ur Tvåspringarspel ser ut så här:

1. e2—e4 e7—e5
2. Sg1—f3 Sb8—c6
3. d2—d4 e5×d4
4. Lf1—c4 — —

Det utmärkande draget för skotsk gambit.

4. — — Sg8—f6

4. Lf8—b4†, 5. c2—c3, d4×c3. 6. 0—0 är alltför riskabelt för svart. Vits överlägsna pjäsutveckling blir överväldigande.

5. 0—0 — —

Det gäller att snabbt besätta e-linjen med tornet och spela målmedvetet på angrepp.

5. — — Sf6×e4

Svart måste vara aktiv och ta risker för att någorlunda upprätthålla jämvikten.

6. Tf1—e1 d7—d5
7. Lc4×d5 Dd8×d5
8. Sb1—c3 Dd5—a5

Damen har de bästa framtidsutsikterna på femte raden. Svart siktat också på att snarast komma till lång rockad.

9. Sc3×e4 — —

Starkare än 9. T×e4†. Springaren skall angripa från g5.

9. — — Lc8—e6
10. Sd4—c2 Lc5×e3
11. Sc2×e3 0—0
12. Lf1—e2 d7—d6
13. 0—0 Lc8—e6
14. Sb1—d2 d6—d5
15. Tf1—e1 d7—d5
16. Lc4×d5 Dd8×d5
17. Sb1—c3 Dd5—a5
18. Tf1—e1 d7—d5
19. Lc4×d5 Dd8×d5
20. Sb1—c3 Dd5—a5
21. Tf1—e1 d7—d5
22. Lc4×d5 Dd8×d5
23. Sb1—c3 Dd5—a5
24. Tf1—e1 d7—d5
25. Lc4×d5 Dd8×d5
26. Sb1—c3 Dd5—a5
27. Tf1—e1 d7—d5
28. Lc4×d5 Dd8×d5
29. Sb1—c3 Dd5—a5
30. Tf1—e1 d7—d5
31. Lc4×d5 Dd8×d5
32. Sb1—c3 Dd5—a5
33. Tf1—e1 d7—d5
34. Lc4×d5 Dd8×d5
35. Sb1—c3 Dd5—a5
36. Tf1—e1 d7—d5
37. Lc4×d5 Dd8×d5
38. Sb1—c3 Dd5—a5
39. Tf1—e1 d7—d5
40. Lc4×d5 Dd8×d5
41. Sb1—c3 Dd5—a5
42. Tf1—e1 d7—d5
43. Lc4×d5 Dd8×d5
44. Sb1—c3 Dd5—a5
45. Tf1—e1 d7—d5
46. Lc4×d5 Dd8×d5
47. Sb1—c3 Dd5—a5
48. Tf1—e1 d7—d5
49. Lc4×d5 Dd8×d5
50. Sb1—c3 Dd5—a5
51. Tf1—e1 d7—d5
52. Lc4×d5 Dd8×d5
53. Sb1—c3 Dd5—a5
54. Tf1—e1 d7—d5
55. Lc4×d5 Dd8×d5
56. Sb1—c3 Dd5—a5
57. Tf1—e1 d7—d5
58. Lc4×d5 Dd8×d5
59. Sb1—c3 Dd5—a5
60. Tf1—e1 d7—d5
61. Lc4×d5 Dd8×d5
62. Sb1—c3 Dd5—a5
63. Tf1—e1 d7—d5
64. Lc4×d5 Dd8×d5
65. Sb1—c3 Dd5—a5
66. Tf1—e1 d7—d5
67. Lc4×d5 Dd8×d5
68. Sb1—c3 Dd5—a5
69. Tf1—e1 d7—d5
70. Lc4×d5 Dd8×d5
71. Sb1—c3 Dd5—a5
72. Tf1—e1 d7—d5
73. Lc4×d5 Dd8×d5
74. Sb1—c3 Dd5—a5
75. Tf1—e1 d7—d5
76. Lc4×d5 Dd8×d5
77. Sb1—c3 Dd5—a5
78. Tf1—e1 d7—d5
79. Lc4×d5 Dd8×d5
80. Sb1—c3 Dd5—a5
81. Tf1—e1 d7—d5
82. Lc4×d5 Dd8×d5
83. Sb1—c3 Dd5—a5
84. Tf1—e1 d7—d5
85. Lc4×d5 Dd8×d5
86. Sb1—c3 Dd5—a5
87. Tf1—e1 d7—d5
88. Lc4×d5 Dd8×d5
89. Sb1—c3 Dd5—a5
90. Tf1—e1 d7—d5
91. Lc4×d5 Dd8×d5
92. Sb1—c3 Dd5—a5
93. Tf1—e1 d7—d5
94. Lc4×d5 Dd8×d5
95. Sb1—c3 Dd5—a5
96. Tf1—e1 d7—d5
97. Lc4×d5 Dd8×d5
98. Sb1—c3 Dd5—a5
99. Tf1—e1 d7—d5
100. Lc4×d5 Dd8×d5
101. Sb1—c3 Dd5—a5
102. Tf1—e1 d7—d5
103. Lc4×d5 Dd8×d5
104. Sb1—c3 Dd5—a5
105. Tf1—e1 d7—d5
106. Lc4×d5 Dd8×d5
107. Sb1—c3 Dd5—a5
108. Tf1—e1 d7—d5
109. Lc4×d5 Dd8×d5
110. Sb1—c3 Dd5—a5
111. Tf1—e1 d7—d5
112. Lc4×d5 Dd8×d5
113. Sb1—c3 Dd5—a5
114. Tf1—e1 d7—d5
115. Lc4×d5 Dd8×d5
116. Sb1—c3 Dd5—a5
117. Tf1—e1 d7—d5
118. Lc4×d5 Dd8×d5
119. Sb1—c3 Dd5—a5
120. Tf1—e1 d7—d5
121. Lc4×d5 Dd8×d5
122. Sb1—c3 Dd5—a5
123. Tf1—e1 d7—d5
124. Lc4×d5 Dd8×d5
125. Sb1—c3 Dd5—a5
126. Tf1—e1 d7—d5
127. Lc4×d5 Dd8×d5
128. Sb1—c3 Dd5—a5
129. Tf1—e1 d7—d5
130. Lc4×d5 Dd8×d5
131. Sb1—c3 Dd5—a5
132. Tf1—e1 d7—d5
133. Lc4×d5 Dd8×d5
134. Sb1—c3 Dd5—a5
135. Tf1—e1 d7—d5
136. Lc4×d5 Dd8×d5
137. Sb1—c3 Dd5—a5
138. Tf1—e1 d7—d5
139. Lc4×d5 Dd8×d5
140. Sb1—c3 Dd5—a5
141. Tf1—e1 d7—d5
142. Lc4×d5 Dd8×d5
143. Sb1—c3 Dd5—a5
144. Tf1—e1 d7—d5
145. Lc4×d5 Dd8×d5
146. Sb1—c3 Dd5—a5
147. Tf1—e1 d7—d5
148. Lc4×d5 Dd8×d5
149. Sb1—c3 Dd5—a5
150. Tf1—e1 d7—d5
151. Lc4×d5 Dd8×d5
152. Sb1—c3 Dd5—a5
153. Tf1—e1 d7—d5
154. Lc4×d5 Dd8×d5
155. Sb1—c3 Dd5—a5
156. Tf1—e1 d7—d5
157. Lc4×d5 Dd8×d5
158. Sb1—c3 Dd5—a5
159. Tf1—e1 d7—d5
160. Lc4×d5 Dd8×d5
161. Sb1—c3 Dd5—a5
162. Tf1—e1 d7—d5
163. Lc4×d5 Dd8×d5
164. Sb1—c3 Dd5—a5
165. Tf1—e1 d7—d5
166. Lc4×d5 Dd8×d5
167. Sb1—c3 Dd5—a5
168. Tf1—e1 d7—d5
169. Lc4×d5 Dd8×d5
170. Sb1—c3 Dd5—a5
171. Tf1—e1 d7—d5
172. Lc4×d5 Dd8×d5
173. Sb1—c3 Dd5—a5
174. Tf1—e1 d7—d5
175. Lc4×d5 Dd8×d5
176. Sb1—c3 Dd5—a5
177. Tf1—e1 d7—d5
178. Lc4×d5 Dd8×d5
179. Sb1—c3 Dd5—a5
180. Tf1—e1 d7—d5
181. Lc4×d5 Dd8×d5
182. Sb1—c3 Dd5—a5
183. Tf1—e1 d7—d5
184. Lc4×d5 Dd8×d5
185. Sb1—c3 Dd5—a5
186. Tf1—e1 d7—d5
187. Lc4×d5 Dd8×d5
188. Sb1—c3 Dd5—a5
189. Tf1—e1 d7—d5
190. Lc4×d5 Dd8×d5
191. Sb1—c3 Dd5—a5
192. Tf1—e1 d7—d5
193. Lc4×d5 Dd8×d5
194. Sb1—c3 Dd5—a5
195. Tf1—e1 d7—d5
196. Lc4×d5 Dd8×d5
197. Sb1—c3 Dd5—a5
198. Tf1—e1 d7—d5
199. Lc4×d5 Dd8×d5
200. Sb1—c3 Dd5—a5
201. Tf1—e1 d7—d5
202. Lc4×d5 Dd8×d5
203. Sb1—c3 Dd5—a5
204. Tf1—e1 d7—d5
205. Lc4×d5 Dd8×d5
206. Sb1—c3 Dd5—a5
207. Tf1—e1 d7—d5
208. Lc4×d5 Dd8×d5
209. Sb1—c3 Dd5—a5
210. Tf1—e1 d7—d5
211. Lc4×d5 Dd8×d5
212. Sb1—c3 Dd5—a5
213. Tf1—e1 d7—d5
214. Lc4×d5 Dd8×d5
215. Sb1—c3 Dd5—a5
216. Tf1—e1 d7—d5
217. Lc4×d5 Dd8×d5
218. Sb1—c3 Dd5—a5
219. Tf1—e1 d7—d5
220. Lc4×d5 Dd8×d5
221. Sb1—c3 Dd5—a5
222. Tf1—e1 d7—d5
223. Lc4×d5 Dd8×d5
224. Sb1—c3 Dd5—a5
225. Tf1—e1 d7—d5
226. Lc4×d5 Dd8×d5
227. Sb1—c3 Dd5—a5
228. Tf1—e1 d7—d5
229. Lc4×d5 Dd8×d5
230. Sb1—c3 Dd5—a5
231. Tf1—e1 d7—d5
232. Lc4×d5 Dd8×d5
233. Sb1—c3 Dd5—a5
234. Tf1—e1 d7—d5
235. Lc4×d5 Dd8×d5
236. Sb1—c3 Dd5—a5
237. Tf1—e1 d7—d5
238. Lc4×d5 Dd8×d5
239. Sb1—c3 Dd5—a5
240. Tf1—e1 d7—d5
241. Lc4×d5 Dd8×d5
242. Sb1—c3 Dd5—a5
243. Tf1—e1 d7—d5
244. Lc4×d5 Dd8×d5
245. Sb1—c3 Dd5—a5
246. Tf1—e1 d7—d5
247. Lc4×d5 Dd8×d5
248. Sb1—c3 Dd5—a5
249. Tf1—e1 d7—d5
250. Lc4×d5 Dd8×d5
251. Sb1—c3 Dd5—a5
252. Tf1—e1 d7—d5
253. Lc4×d5 Dd8×d5
254. Sb1—c3 Dd5—a5
255. Tf1—e1 d7—d5
256. Lc4×d5 Dd8×d5
257. Sb1—c3 Dd5—a5
258. Tf1—e1 d7—d5
259. Lc4×d5 Dd8×d5
260. Sb1—c3 Dd5—a5
261. Tf1—e1 d7—d5
262. Lc4×d5 Dd8×d5
263. Sb1—c3 Dd5—a5
264. Tf1—e1 d7—d5
265. Lc4×d5 Dd8×d5
266. Sb1—c3 Dd5—a5
267. Tf1—e1 d7—d5
268. Lc4×d5 Dd8×d5
269. Sb1—c3 Dd5—a5
270. Tf1—e1 d7—d5
271. Lc4×d5 Dd8×d5
272. Sb1—c3 Dd5—a5
273. Tf1—e1 d7—d5
274. Lc4×d5 Dd8×d5
275. Sb1—c3 Dd5—a5
276. Tf1—e1 d7—d5
277. Lc4×d5 Dd8×d5
278. Sb1—c3 Dd5—a5
279. Tf1—e1 d7—d5
280. Lc4×d5 Dd8×d5
281. Sb1—c3 Dd5—a5
282. Tf1—e1 d7—d5
283. Lc4×d5 Dd8×d5
284. Sb1—c3 Dd5—a5
285. Tf1—e1 d7—d5
286. Lc4×d5 Dd8×d5
287. Sb1—c3 Dd5—a5
288. Tf1—e1 d7—d5
289. Lc4×d5 Dd8×d5
290. Sb1—c3 Dd5—a5
291. Tf1—e1 d7—d5
292. Lc4×d5 Dd8×d5
293. Sb1—c3 Dd5—a5
294. Tf1—e1 d7—d5
295. Lc4×d5 Dd8×d5
296. Sb1—c3 Dd5—a5
297. Tf1—e1 d7—d5
298. Lc4×d5 Dd8×d5
299. Sb1—c3 Dd5—a5
300. Tf1—e1 d7—d5
301. Lc4×d5 Dd8×d5
302. Sb1—c3 Dd5—a5
303. Tf1—e1 d7—d5
304. Lc4×d5 Dd8×d5
305. Sb1—c3 Dd5—a5
306. Tf1—e1 d7—d5
307. Lc4×d5 Dd8×d5
308. Sb1—c3 Dd5—a5
309. Tf1—e1 d7—d5
310. Lc4×d5 Dd8×d5
311. Sb1—c3 Dd5—a5
312. Tf1—e1 d7—d5
313. Lc4×d5 Dd8×d5
314. Sb1—c3 Dd5—a5
315. Tf1—e1 d7—d5
316. Lc4×d5 Dd8×d5
317. Sb1—c3 Dd5—a5
318. Tf1—e1 d7—d5
319. Lc4×d5 Dd8×d5
320. Sb1—c3 Dd5—a5
321. Tf1—e1 d7—d5
322. Lc4×d5 Dd8×d5
323. Sb1—c3 Dd5—a5
324. Tf1—e1 d7—d5
325. Lc4×d5 Dd8×d5
326. Sb1—c3 Dd5—a5
327. Tf1—e1 d7—d5
328. Lc4×d5 Dd8×d5
329. Sb1—c3 Dd5—a5
330. Tf1—e1 d7—d5
331. Lc4×d5 Dd8×d5
332. Sb1—c3 Dd5—a5
333. Tf1—e1 d7—d5
334. Lc4×d5 Dd8×d5
335. Sb1—c3 Dd5—a5
336. Tf1—e1 d7—d5
337. Lc4×d5 Dd8×d5
338. Sb1—c3 Dd5—a5
339. Tf1—e1 d7—d5
340. Lc4×d5 Dd8×d5
341. Sb1—c3 Dd5—a5
342. Tf1—e1 d7—d5
343. Lc4×d5 Dd8×d5
344. Sb1—c3 Dd5—a5
345. Tf1—e1 d7—d5
346. Lc4×d5 Dd8×d5
347. Sb1—c3 Dd5—a5
348. Tf1—e1 d7—d5
349. Lc4×d5 Dd8×d5
350. Sb1—c3 Dd5—a5
351. Tf1—e1 d7—d5
352. Lc4×d5 Dd8×d5
353. Sb1—c3 Dd5—a5
354. Tf1—e1 d7—d5
355. Lc4×d5 Dd8×d5
356. Sb1—c3 Dd5—a5
357. Tf1—e1 d7—d5
358. Lc4×d5 Dd8×d5
359. Sb1—c3 Dd5—a5
360. Tf1—e1 d7—d5
361. Lc4×d5 Dd8×d5
362. Sb1—c3 Dd5—a5
363. Tf1—e1 d7—d5
364. Lc4×d5 Dd8×d5
365. Sb1—c3 Dd5—a5
366. Tf1—e1 d7—d5
367. Lc4×d5 Dd8×d5
368. Sb1—c3 Dd5—a5
369. Tf1—e1 d7—d5
370. Lc4×d5 Dd8×d5
371. Sb1—c3 Dd5—a5
372. Tf1—e1 d7—d5
373. Lc4×d5 Dd8×d5
374. Sb1—c3 Dd5—a5
375. Tf1—e1 d7—d5
376. Lc4×d5 Dd8×d5
377. Sb1—c3 Dd5—a5
378. Tf1—e1 d7—d5
379. Lc4×d5 Dd8×d5
380. Sb1—c3 Dd5—a5
381. Tf1—e1 d7—d5
382. Lc4×d5 Dd8×d5
383. Sb1—c3 Dd5—a5
384. Tf1—e1 d7—d5
385. Lc4×d5 Dd8×d5
386. Sb1—c3 Dd5—a5
387. Tf1—e1 d7—d5
388. Lc4×d5 Dd8×d5
389. Sb1—c3 Dd5—a5
390. Tf1—e1 d7—d5
391. Lc4×d5 Dd8×d5
392. Sb1—c3 Dd5—a5
393. Tf1—e1 d7—d5
394. Lc4×d5 Dd8×d5
395. Sb1—c3 Dd5—a5
396. Tf1—e1 d7—d5
397. Lc4×d5 Dd8×d5
398. Sb1—c3 Dd5—a5
399. Tf1—e1 d7—d5
400. Lc4×d5 Dd8×d5
401. Sb1—c3 Dd5—a5
402. Tf1—e1 d7—d5
403. Lc4×d5 Dd8×d5
404. Sb1—c3 Dd5—a5
405. Tf1—e1 d7—d5
406. Lc4×d5 Dd8×d5
407. Sb1—c3 Dd5—a5
408. Tf1—e1 d7—d5
409. Lc4×d5 Dd8×d5
410. Sb1—c3 Dd5—a5
411. Tf1—e1 d7—d5
412. Lc4×d5 Dd8×d5
413. Sb1—c3 Dd5—a5
414. Tf1—e1 d7—d5
415. Lc4×d5 Dd8×d5
416. Sb1—c3 Dd5—a5
417. Tf1—e1 d7—d5
418. Lc4×d5 Dd8×d5
419. Sb1—c3 Dd5—a5
420. Tf1—e1 d7—d5
421. Lc4×d5 Dd8×d5
422. Sb1—c3 Dd5—a5
423. Tf1—e1 d7—d5
424. Lc4×d5 Dd8×d5
425. Sb1—c3 Dd5—a5
426. Tf1—e1 d7—d5
427. Lc4×d5 Dd8×d5
428. Sb1—c3 Dd5—a5
429. Tf1—e1 d7—d5
430. Lc4×d5 Dd8×d5
431. Sb1—c3 Dd5—a5
432. Tf1—e1 d7—d5
433. Lc4×d5 Dd8×d5
434. Sb1—c3 Dd5—a5
435. Tf1—e1 d7—d5
436. Lc4×d5 Dd8×d5
437. Sb1—c3 Dd5—a5
438. Tf1—e1 d7—d5
439. Lc4×d5 Dd8×d5
440. Sb1—c3 Dd5—a5
441. Tf1—e1 d7—d5
442. Lc4×d5 Dd8×d5
443. Sb1—c3 Dd5—a5
444. Tf1—e1 d7—d5
445. Lc4×d5 Dd8×d5
446. Sb1—c3 Dd5—a5
447. Tf1—e1 d7—d5
448. Lc4×d5 Dd8×d5
449. Sb1—c3 Dd5—a5
450. Tf1—e1 d7—d5
451. Lc4×d5 Dd8×d5
452. Sb1—c3 Dd5—a5
453. Tf1—e1 d7—d5
454. Lc4×d5 Dd8×d5
455. Sb1—c3 Dd5—a

Göteborgskronika

Våren har erövrat västkusten, inte med någon blixtattack, utan metodiskt och grundligt — rentav med en viss tvekan. Det kylliga och ostadiga vädret hjälper nog lagledarna att samla ihop slagkraftiga trupper till mästerskapstävlingarna i lagblixt och individuell blixt, säsongens sista evenemang före kongressen i Ramlösa.

Den dominerande händelsen i Göteborgs schackliv denna vår har varit Hisingsklubben Lundby schacksällskaps 40-årsjubileum, som förlags till påskhelgen och innefattat en rad förnämliga arrangemang. Det roligaste och mest spänande — åtminstone för storklubbarnas "underklasser" — var 50-mannamatcherna mellan de tre stora, Kamraterna, Lundby och Manhem samt gökungen i boet: en kombination av spelare från Majorna, Walhalla och Amatörerna. Som vanligt när Lundby står för regin hade det sörjts för spelare och åskådare på ett föredömligt sätt uppe i Valands charmanta festvåning.

Sedan svettiga och nervösa lagledare tugat färdigt på sina pennor och lotsat in senkomlingarna kunde man konstatera, att småklubbskombinationen inte skulle bli den säkra segrare som från början tippats. Det är givetvis lättare att vara inispikare för ett sammansvetsat klubblag än att samla ihop spelare för tre olika föreningar. Som det nu blev stod striden mellan Kamraterna och Manhem, som i sitt inbördes möte spelade oavgjort, vilket räckte till seger för manhemiterna. Kamraterna belastades nämligen med ytterligare ett "halvt nederlag", nämligen mot Kombinationen, som gjorde bravaden att ta holv pott med endast 24½ poäng! Här inträffade nämligen det otroliga, att de båda lagen fick ge var sin walk over, men vid samma bord! Slutresultat:

Manhem	5 (78½)
Kamraterna	4 (76½)
Lundby	2 (73½)
Kombinationen	1 (70½)

I festprogrammet hade inlagts en DM-tävling för juniorer, som vanns av Bruno Epstein, Kamraterna, efter särspel med Mats

Rudemo från Caissa, schacksammanslutningen vid Majornas h.a.l. Den nordiska mästarturneringen tilldrog sig naturligtvis långt större intresse. Det gick som man hade väntat. De lokala förmågorna förmådde ej att hävda sig mot essen Z. Nilsson och norrmannen Barda, som stod i en klass för sig med Z. som den aningen säkrare. Barda motsvarade sannerligen förväntningarna, även om man i arrangörklubbens jubileumsprogram krediterat honom med en mästarskalp för mycket. Någon mästare med namnet N. Postsjaklandsk har vi aldrig hört talas om, medan det däremot är väl känt, att Barda är rätt försiktigkommen som korrespondensspelare. En lustig lapsus i ett f. ö. välvredigerat program! Närmast efter Zäta och Barda följde de övriga nordiska gästerna: solide finnen Vesterinen och den unge dansken Ravn och så göteborgarna. Kinnmark tog endast en poäng, tyvärr från Henrik Carlsson, som hade behövt den själv. Han kom direkt från sjukbädden och segade sig fram på gammal rutin. Den jubilrande klubbens Vilgot Olofsson lyckades ej heller, men han kan ju alltid försvara sig med att han är notoriskt ojämnn!

Olofsson förmådde inte försvara sitt göteborgsmästerskap från föregående år. Titeln gick nu till Leho Laurine, som tämligen lättvindigt vann ett särspel med Bertil Johnsson, en orubbligt lugn dalkarl från Rättvik, som på sistone spelat sig fram till yppersta klass. Angenämaste överraskningen utgjorde väl annars lerumsproblemisten Lennart Larsson, som placerade sig högt i sin grupp. I övrigt måste man nog konstatera, att åskådarna utgjorde det mest sevärdha inslaget i årets göteborgsmästerskap. Publikvågorna svallade stundtals rätt ohämmat in över spelarna, innan man kom på idén att avskärma dessa från omgivningen med ett stabilt rep. Särskilt illa råkade Skarp ut då han vid ett tillfälle hårt ansettes av den entusiastiska supporterskaran vid ett angränsande bord, där det var tidsnöd och spänande värre. Broder Skarp räddade livet men förlorade partiet. Exemplariskt uppförande demonstrerades av

"gamle" Ernst Larsson som mer och mer återvänder till schacket och nu tillbringade aftonen i kaféavdelningen med att spela slängpartier med Carl-Eric Liedqvist — en sevärd tillställning, ty dessa båda herrar är de enda kvarvarande riktiga cigarrökarna av typ Lasker i dessa trakter. Särspellet mellan Johnsson och Laurine gick tyvärr av stapeln utan någon publikanslutning. Det måste vara något fel på en tävlingsform, som kulminerar på detta sätt. Kanske är det fråvaren av de verkligt dragande namnen, sådana som Eric Jonsson, Henrik Carlsson, Ernst Åhman och Roland Andersson, som gör att intresset slappnar. Det är möjligt, att en koncentration av turneringen till ett färre antal dagar kunde verka välgörande. Nya stjärnskott av typen "crowd-pleaser" spanar man också förgäves efter — men det har väl redan sagts vid många tillfällen. Slutsumman av schackåret är ofrånkomligt: solid bredd — stagnation i toppen.

Lurik & Co

Göteborg 1954

	1	2	3	4	5	6	7	8	Poäng
1 Z. Nilsson, Stockholm	—	½	1	1	½	1	1	1	6
2 O. Barda, Norge	½	—	1	½	½	1	1	1	5½
3 Palle Ravn, Danmark	0	0	—	½	½	1	1	1	4
4 J. Vesterinen, Danmark	0	½	½	—	½	1	½	1	4
5 Henrik Carlsson, Göteborg	½	½	½	½	—	0	1	0	3
6 L. Laurine, Göteborg	0	0	0	0	1	—	½	1	2½
7 V. Olofsson, Göteborg	0	0	0	½	0	½	—	1	2
8 O. Kinnmark, Göteborg	0	0	0	0	1	0	0	—	1

SAGT EFTER... (Forts. från sid. 75)

pat med vissa svårigheter. Många blev kanske förvånade över min passion för det gammalindiska försvaret och över mitt andra drag d2–d3 i 23:e partiet. Nu är det så att jag inte alls vurmar särskilt för dessa öppningssystem, men mitt val motiverades här av psykologiska orsaker. Till sist vill jag bara hoppas att den nu slutförda matchen skall bidra till att vidareutveckla schackkonsten.

HÄR EN ÖVERSIKT AV VM-MATCHEN

Parti 1:	Botvinnik vann
„ 2:	Botvinnik vann
„ 3:	Remi
„ 4:	Botvinnik vann
„ 5:	Remi
„ 6:	Remi
„ 7:	Smyslov vann
„ 8:	Remi
„ 9:	Smyslov vann
„ 10:	Smyslov vann
„ 11:	Smyslov vann
„ 12:	Botvinnik vann
„ 13:	Botvinnik vann
„ 14:	Smyslov vann
„ 15:	Botvinnik vann
„ 16:	Botvinnik vann
„ 17:	Remi
„ 18:	Remi
„ 19:	Remi
„ 20:	Smyslov vann
„ 21:	Remi
„ 22:	Remi
„ 23:	Smyslov vann
„ 24:	Remi

Jacques Mieses in memoriam

Schackmästarnas grand old man Jacques Mieses avled i London några dagar före sin 89-årsdag. Mieses var född i Leipzig. Sitt internationella genombrott gjorde han vid en stor turnering i Breslau 1889, där han bland aderton deltagare erövrade tredje pris efter Tarrasch och Burn. Han deltog i många turneringar, dock med ojämna resultat till följd av att han förenade tävlansen med referentens plikter. Mieses var en mycket produktiv schackskriftställare och redigerade flera schackspalter i dagliga tidningar och illustrerade tidskrifter. År 1907 hade han sina största framgångar. I Wien vann han då övertygande första pris i en turnering med fjorton deltagare, före Duras, Maroczy, Tartakower, Vidmar och Schlechter m. fl. Samma år i Ostende med tjugonio deltagare delade Mieses tredje pris, en halv poäng efter Bernstein och Rubinstein. Bland hans matchresultat kan nämnas: mot Janowski 1895 7–7, mot Leonard samma år 5½–1½, mot Marshall 1908 4½–5½ och mot Rubinstein 1909 4–6.

Mieses var den förste internationale schackstorhet som besökte Sverige. Härom skrev Ludvig Collijn i sina minnesanteckningar:

"Jag tyckte tiden nu kunde vara mogen att visa någon av mina utländska mästarevänner hur vi hade det i Norden, och jag ansåg att ett besök av en av de mera framstående mästarna skulle vara betydelsefullt. Mitt val föll på den sympatiske tyske mästaren Mieses. Jag ordnade med ett besök till Göteborg, Stockholm och Köpenhamn och intresset för hans besök var på alla orterna oerhört stort. Mieses eleganta och djärva spel tilltalade nordborna i hög grad. Det var egentligen simultanföreställningar och blindföreställningar som huvudsakligen anordnades. I Stockholm spelade han en mindre simultanföreställning mot 9 av Sällskapets bästa spelare med resultaten 6 vinst, 2 remi, 1 förlust. Det var skillnad på spelstyrkan då mot nu här i Stockholm. Vid sitt besök här bodde han ute hos min mor på Djursholm, så vi kunde prata schack väldeliga

med honom och även spela en massa partier. Jag ville ju på den tiden bli internationell mästare även jag. 'Jo, om jag bara verkligen ville så', svarade Mieses, då jag frågade honom om han trodde att jag hade några chanser. Vilja fanns nog men hälsa och krafter saknades däremot. Jag undrar om Mieses någonsin fått ett sådant tack, som Stockholms Schacksällskap gav honom i form av ett konstnärligt mästerstycke i teckningskonst av sällskapets medlem, hovkalligrafen Heike, och som hade följande lydelse: 'Stockholms Schacksällskap, som under en alltför kort tid har haft heder och nöje av Edert besök, får härmad avlägga sitt förbindliga tack och på samma gång uttrycka sin beundran över Edert snillrika spel, vilket städse skallstå som ett föredöme för vårt sällskap. Eder älskvärda och vinnande personlighet skall alltid inom sällskapet bevaras i oförgätlighet.' Man kan gott förstå, att han i den utländska schackpressen uttalade sig mycket smickrande om schackförhållandena här uppe i Norden."

Mieses gjorde flera besök i vårt land, bl. a. deltog han i den stora jubileumsturneringen i Göteborg 1920, då han delade sjunde pris med Tarrasch, Tartakower och Kostic. Ett särskilt kapitel förtjänar hans turne i Sverige så sent som 1948, då han vid 83 års ålder genomför en turnering i Stockholm och därefter spelar nio simultanföreställningar på olika platser i landet. I turneringen fick Mieses tre poäng av sju partier, lika med S. Nyman och G. Skarp efter Stoltz och Sköld, men före Bj. Hult, Sjöström och Werle. Han spelade 188 simultanpartier, av vilka han vann 76, gjorde 89 remi och endast förlorade 23. Den gamle mästaren visade en fysisk och andlig spänst som saknar motsvarighet.

På grund av förhållandena i Tyskland nödgades Mieses mot slutet av 1938 lämna sitt hemland. Han blev därefter bofast i London. "Det engelska schackbrödraskapet upptog mig i sin krets med öppna armar. I tacksamt minne skall jag alltid bevara alla de rörande sympatibevis och den hjälpsam-

het, som bevisades mig. De engelska schackvännernas gästvänliga deltagande hjälpte mig förvisso över en svår tid", skrev Mieses i en artikel i TfS 1948.

I ett brev till TfS tackar Mieses för vår hälsning på hans 85-årsdag:

"...det var speciellt glädjande att man tänkt på mig i Sverige denna dag.

Sommaren 1900, alltså för nästan 50 år sedan, tillbrage jag några härliga, för mig oförgätliga veckor i familjen Collijns gästfria hem. Sedan dess har jag upprepade gånger varit verksam i Sverige, som schackmästare och städse har jag mottagits med förtjusande gästfrihet. Varje mitt besök, senast år 1948, rönte rent av rörande uppmärksamhet.

Det glänsande uppsving, som schacklivet gjort i Sverige de senaste årtiondena och som utan tvivel till stor del får tillskrivas bröderna Collijns schackentusiasm och generösa mecenatskap, har jag alltid följt med livligt intresse och största tillfredsställelse. Det är mig en stor glädje att kunna tillönska svenska schackliv ett djupt känt: 'vivat, crescat, floreat' (må det leva, växa och blomstra). Må det blomma vidare och städse skjuta i höjden."

En bild av "Altmeister" Mieses i tävling vid fylda 85 år.

Schack med väderprognoser

1. e2–e4	e7–e5
2. Sb1–c3	Sb8–c6
3. Lf1–c4	Lf8–c5
4. Dd1–g4	Dd8–f6

Tidig lokal ovädersbildning.

5. Sc3–d5	Df6×f2†
6. Ke1–d1	— —

Senare uppklarnande. Under dagen övervägande vackert väder.

6. — —	Ke8–f8
7. Sg1–h3	— —

Växlande vindar från sydost.

7. — —	Df2–d4

Mulet, för närvarande dock ingen nederbörd att vänta.

8. d2–d3	Lc5–b6

Övergående lågtryck över svarta havet.

9. Th1–f1	Sg8–f6
10. Tf1×f6	— —

Atmosfäriska störningar kännetecknar väder under de närmaste dagarna (dragen).

10. — —	d7–d6
11. Dg4×g7†	— —

Ett utbrett lågtryck. Övergång till åska.

11. — —	Kf8×g7

Möjligen med lokala skurar.

12. Lc1–h6†	Kg7–g8

Temperaturen sjunker. Under natten regn.

13. Tf6–g6†	— —

Kall luft strömmar in från nordost. Dagstempertur ej över 15 grader.

13. — —	h7×g6

Regn med stormbyar. Vindstyrka 10 sekundmeter. I högre luftlager nysnö.

14. Sd5–f6 matt.	

(E. Ramin, Stuttgart)

JULPRISTÄVLINGEN

Vi har att meddela ett överraskande efterspel till julpristävlingen, som på sid. 62 i förra numret förklarades avgjord. Ett avgjort fel! Uppgift nr 4 av Pachman utfördes till vinst enligt originalversionen. Som ett flertal lösare påpekat, är slutställningen i uppgiften klar remi. De lösare, som därigenom förbigåtts vid prisdragningen, får hederspris i efterskott.

Det är ganska märkligt att uppgiften fått hedersnämndande vid en tjeckisk turnering. Vår förfrågan i saken hos vederbörande har ännu inte besvarats. Just därför att uppgiften passerat "kontroll" vid en studieturnering tog vi för lätt på det hela och kasserade utan vidare lösningar som angav remi. Efter den läxan kommer vi för framtidens endast att lita på lösarnas utsago!

Den extra prislistan har följande utseende (räkningen får vi väl sända till Tjeckoslovakien): Evert Andersson, Eskilstuna, E. Arnlind, Brunflo, E. Asplund, Dynäs, Arne Boman, Boxholm, Gunnar Bruce, Ankarsrum, Gunnar Ericsson, Hörsne.

*

JUBILEUMSNYTT

Västermalms schackklubb har högtidlig hållit sitt 40-årsjubileum. Stiftare och före-gångsmän hyllades i traditionell stil, och givetvis fick också klubbens nuvarande ledande män med ordföranden Malte Lundqvist i spetsen sin besärda del av "folkets jubel". Västermalm har under säsongen noterat sin största framgång i Stockholms lag-mästerskap genom att bli tvåa före Södra. Klubbens mästerskap för året har hemförts av Sture Nyman.

*

Schackredaktören i Morgen-Tidningen, typografen Axel Lundin, fyllde 60 år den 10 april. Speciell uppvaktning kom då jubilaren till del från Södra och Wasa, eftersom Axel Lundin är initiativtagaren och ledande kraften i de årliga 50-mannamatcherna mellan de bågge klubbarna. Han har ett litet specialbekymmer i det sammanhanget — att Wasa vinner för ofta sett ur tidningsmannens propagandamässiga synpunkt. I mars spelades den adertonde matchen mellan klubbarna, varvid Wasa tog sin 11:e seger mot 5 förluster och 2 oavgjorda. Partipräängen mellan klubbarna är dock ganska jämn, 464 mot 436.

*

Veckan 2–9 maj går till historien som "jubileumsveckan". Först i raden kom Herman Björck i ungdomlig stil passerande 60-årsstrecket. Han har bakom sig fyra decenniers schackliv i Kamraterna och Wasa, tan-langfull kombinationsspelare och problemist.

*

Tisdagen den 4 var det livligt i Tierp, då schackvärldstyven Harald Malmgren gjorde sitt 50:e årsdrag i livets korrespondensparti. Hyllningar från när och fjärran — inga avstånd finns som bekant i korrespondens!

*

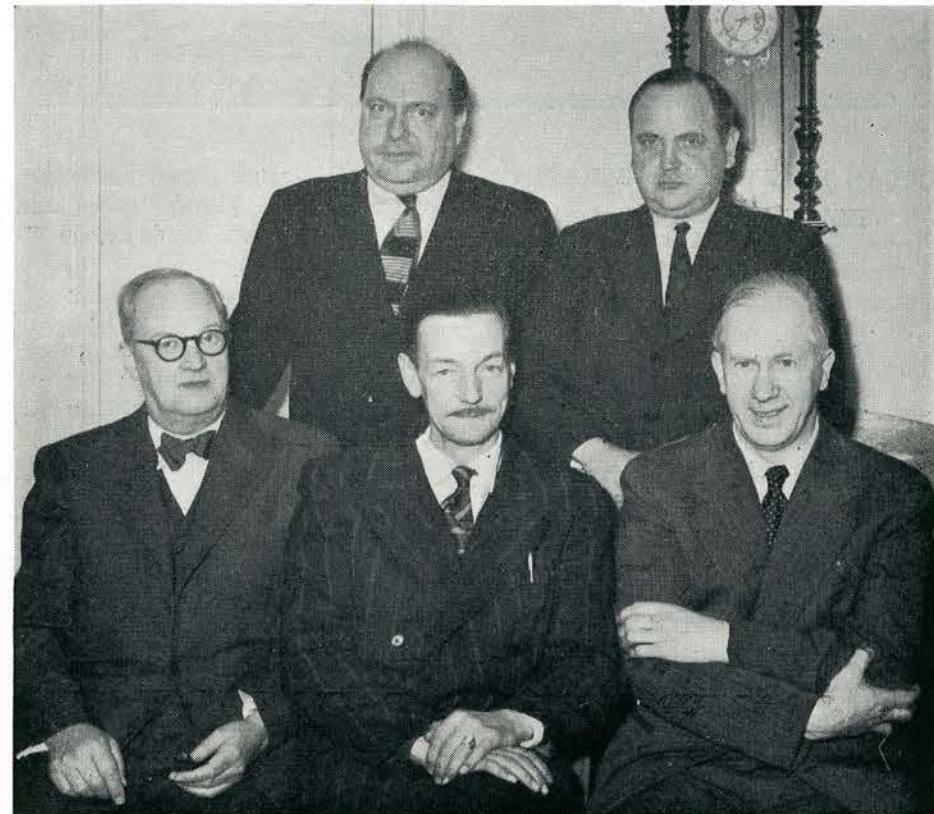
Torsdagen den 6 hette 50-åringen Lennart Bohmgren, mångårig medarbetare i TfS och på DN:s schackredaktion, där han svarar för schacknyheter och även sköter de så populära telefonpartierna. Barda—Stoltz har just slutfpelat, men till hösten kommer det nog nya par.

*

Fredagens 50-årsjubilar var advokaten Rolf Dillén, gammal idrottsman i Hellas, schackman i Bromma och Stockholms Schacksällskap (vice ordf.). Själv stark spelare, sägs det att han börjar få svårt att hävda sig mot junior i familjen...

*

Jubileumsveckans prolog blev en festlig uppslutning för 50-åringen Gösta Stoltz den 9 maj. Hyllningarna började redan dagen förut. Ström av gratulanter och telegram. Han hann dock vila upp sig efter påfrestningarna och torde vara i ganska god form i den tjeckiska zonturneringen, som börjar ungefärd samtidigt som detta häfte kommer läsarna till handa.

Vid uppvaktningen för Gösta Stoltz togs denna bild av "det gamla landslaget". Jubilaren i mitten omgiven av fr. v. Ernst Jacobson, Gideon Ståhlberg, Gösta Danielsson och Erik Lundin.

Magnetiskt fickschackspel

Den magnetiska kraften har tekniskt utnyttjats i ett nytt fickschackspel. Figurerna hålls magnetiskt kvar på sina rutor. Man flyttar pjäserna genom att "petta" dem! En ställning i ett utfällt spel kan inte rubbas ens av en kraftig skakning! Det inre måttet på de 64 rutorna är 15×15 cm. — således en rejäl yta. Utförandet är lika solitt som elegant. Framställt i plastic.

EN UTOMORDENTLIGT TREVLIG PRESENTARTIKEL!

OBS! Returrätt om spelet icke utfaller till belåtenhet!

PRIS KR. 26:—

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Partier

FRÅN VÄRLDSMÄSTERSKAPET BOTVINNIK—SMYSLOV

FRANSKT PARTI.

Första matchpartiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. e4—e5	c7—c5
5. a2—a3	Lb4—a5

Efter framgång i detta parti och ett nytt försök i tredje partiet, där dock resultatet inte blev fullt tillfredsställande för svart, räkar Botvinnik i nionde partiet ut för ett katastrofalt nederlag med den valda varianten.

6. b2—b4 — —

De i regel mycket invecklade ställningar som härefter uppkommer har speciellt i ryska schackretsar grundligt analyserats.

6. — —	c5×d4
7. Sc3—b5	La5—c7
8. f2—f4	Sg8—e7
9. Sg1—f3	Sb8—c6
10. Lf1—d3	— —

I fråga kommer först 10. S×c7.

10. — — Lc7—b8(!)

Överraskande är att Botvinnik i det tredje partiet inte slår in på samma, i och för sig säkerligen goda löparmanöver.

11. Sb5×d4	a7—a6
12. Lc1—e3	Lb8—a7
13. 0—0	Sc6×d4
14. Le3×d4	La7×d4
15. Sf3×d4	Dd8—b6
16. Kg1—h1	Lc8—d7
17. c2—c3	— —

En försvagning, som svårlijgen kunde undvikas. Flyttas springaren följer Lb5 med byte av den goda löparen på d3.

17. — —	Ta8—c8
18. Dd1—e1	h7—h6
19. a3—a4	a6—a5!
20. Sd4—b3	Db6—c7
21. Sb3—c5	Ld7—c6
22. De1—f2	0—0
23. Sc5—b3	Lc6—d7
24. Df2—c5	— —

Det visar sig snart att det av vit eftersträvade dambytet inte underlättar hans spel.

På 24. Tfc1 skulle emellertid svaret f7—f6 vara oangemänt.

24. — —	Dc7×c5
25. Sb3×c5	Tc8—c7
26. Sc5×d7	Tc7×d7
27. b4×a5	Tf8—a8
28. a5—a6	b7×a6
29. c3—c4	d5×c4
30. Ld3×c4	Td7—d4

Botvinnik är oöverträffad i konsten att tillvarata små slutspelsförde- lar, i detta fall så små att ett öga med normal synskärpa knappast upp- täcker dem.

31. Lc4—e2	Se7—d5
32. g2—g3	Sd5—c3
33. Le2—f3	Ta8—b8
34. Ta1—a3	Sc3—b1
35. Ta3—a2	Sb1—d2
36. Tf1—f2	Sd2—c4

Om än fortfarande omärktligt, så har vits utsikter gradvis försämrats, efter svarts fem snabba springarsprång.

37. h2—h4	g7—g5!
38. h4×g5	h6×g5
39. f4×g5	Sc4×e5
40. Lf3—e2	Tb8—b1†

Vit försegla nu sitt nästa drag. Slutspelet visar sig efter hand ohållbart.

41. Kh1—g2	a6—a5
42. Ta2—c2	Tb1—b3!

Effektivare än 42. —, T×a4.

43. Tf2—f4	Td4—d5
44. Tf4—e4	Kg8—g7
45. Le2—h5	Se5—g6
46. Te4—g4	Tb3—e3
47. Lh5×g6	Kg7×g6
48. Tc2—f2	Td5—f5
49. Tf2×f5	e6×f5
50. Tg4—c4	Te3—e4
51. Tc4—c7	Tc4×a4
52. Tc7—a7	Ta4—a3
53. Kg2—h3	f5—f4
54. Kh3—h4	f4×g3
55. Ta7—a6†	Kg6—f5
56. Ta6—f6†	Kf5—e4
57. Kh4—h3	Ta3—f3
58. Tf5—a6	Tf3—f5

Uppgivet.

9. Ke1×f1

Tyvärr får man i detta parti inte svaret på frågan, hur svart skulle ha bemött kombinationen 9. d×e6, La6. 10. e×f7†, vilken inbringat vit flera vackra segrar. Just här måste Smyslov ha haft ett hemligt vapen till förfogande för att kunna ge sig in på varianten. Botvinnik går alla eventualiteter ur vägen och behåller — som det visar sig — en positionsfördel.

9. — — e6×d5
10. g2—g4! c7—c6

Efter långt betänkande. Även 10. h6 måste övervägas.

11. g4—g5 Sf6—d7
12. h2—h4 Le7—d6
13. e3—e4! d5×e4
14. Sc3×e4 Ld6×f4
15. Lc1×f4 0—0
16. h4—h5 Tf8—e8

Ställning efter 16. —, Tf8—e8.

Svart befann sig i en egendomlig tvångsställning; på 16. —, Sa6 följer 17. Da4, och på 16. —, c5. 17. d5.

17. Se4—d6 Te8—e6
18. d4—d5! Te6×d6

Svart har inget val. Om 18. —, c×d5 så 19. D×d5, Sa6. 20. g6!

19. Lf4×d6 Dd8×g5
20. Dd1—f3 Dg5×d5
21. Df3×g5 c6×d5

22. $Ta1-c1$ $Sb8-a6$
 23. $b2-b4$ $h7-h6$
 24. $Th1-h3$ $Kg8-h7$
 25. $Th3-d3$ $Sd7-f6$
 26. $b4-b5$ $Sa6-c5$
 27. $Ld6 \times c5$ $b6 \times c5$
 28. $Tc1 \times c5$ $Ta8-b8$
 29. $a3-a4$ $Tb8-b7$
 30. $Td3-c3!$ Uppgivet.

Hotet $Tc7$ omöjliggör vidare motstånd.

FRANSKT PARTI.

Tredje partiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. $e2-e4$	$e7-e6$
2. $d2-d4$	$d7-d5$
3. $Sb1-c3$	$Lf8-b4$
4. $e4-e5$	$c7-c5$
5. $a2-a3$	$Lb4-a5$
6. $b2-b4$	$c5 \times d4$
7. $Sc3-b5$	$La5-c7$
8. $f2-f4$	$Sg8-e7$
9. $Sg1-f3$	$Lc8-d7$

Varför inte än en gång 9. —, $Sbc6$ och (10. $Ld3$) $Lb8(!)$? Den psykologiska orsaken torde väl vara, att svart räknade med att vit då spelar 10. $S \times c7$.

10. $Sb5 \times d4$ $Sb8-c6$
 11. $c2-c3$ — —

Nu är omständigheterna andra och bättre för detta drag än i första partiet.

11. — — $Sc6 \times d4$
 12. $c3 \times d4$ $Se7-f5$
 13. $Lf1-e2$ $Ta8-c8$
 14. $a3-a4$ $f7-f6$
 15. $0-0$ $0-0$
 16. $g2-g4!$ $Sf5-e7$
 17. $Le2-d3$ $Dd8-e8$
 18. $b4-b5$ $Se7-g6$
 19. $f4-f5$ $Sg6-e7$

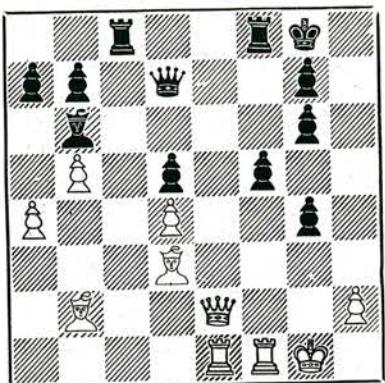
I detta parti känner man inte alls igen Botvinnik.

20. $Dd1-e2$ $e6 \times f5$

Svart prisger en pjäs för bönder, som dock på grund av ställningens karaktär inte utgör reell ersättning.

21. $e5-e6$ $f5 \times g4$
 22. $Sf3-h4$ $Lc7-b6$
 23. $Lc1-b2$ $Se7-g6$
 24. $Sh4 \times g6$ $h7 \times g6$
 25. $Ta1-e1$ $f6-f5$
 26. $e6 \times d7$ $De8 \times d7$

Ställning efter 26. —, $De8 \times d7$.

Den allmänna meningen var att Smyslov med dambytet spelade bort en säker och välförtjänt seger. Efter 27. $Dg2!$ hotar såväl $Te5$ som det mycket starka sprängningsdraget $h2-h3$.

27. — — $Dd7 \times e6$
 28. $Te1 \times e6$ $Kg8-f7$
 29. $Tf1-e1$ $Tf8-e8$
 30. $Te6 \times e8$ $Tc8 \times e8$
 31. $Te1 \times e8$ $Kf7 \times e8$
 32. $Lb2-c3$ $Ke8-d7$
 33. $a4-a5$ $Lb6-d8$
 34. $Lc3-b4$ $b7-b6$
 35. $a5-a6$ $Ld8-f6$
 36. $Lb4-c3$ $Kd7-e6$
 37. $Kg1-g2$ $g6-g5$
 38. $Ld3-e2$ $g7-g6$
 39. $Le2-d1$ $Lf6-e7$
 40. $Lc3-d2$ $Le7-d6$

Avbrutet, varefter man enade sig om remi utan fortsatt spel.

DAMGAMBIT.

Fjärde partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. $d2-d4$	$d7-d5$
2. $c2-c4$	$d5 \times c4$
3. $Sg1-f3$	$a7-a6$
4. $e2-e3$	$Lc8-g4$
5. $Lf1 \times c4$	$e7-e6$
6. $Dd1-b3$	$Lg4 \times f3$
7. $g2 \times f3$	$b7-b5$

I denna av ryssarna grundligt analyserade variant har även 7. —, $Ta7$ beaktats; bl. a. har Flohr prövat torndraget och visat att svart får tillfredsställande spel. Textdraget omedelbart åtföljt av $c7-c5$ är emellertid den vanligaste fortsättningen. Häremot bryter Smyslov genom att dröja med $c7-c5$.

8. $Lc4-e2$ $Sb8-d7$
 9. $a2-a4$ $b5-b4$
 10. $Sb1-d2$ $Sg8-f6$
 11. $Sd2-e4$ $c7-c5$
 12. $Se4 \times f6$ $Dd8 \times f6$
 13. $d4-d5$ $e6-e5$
 14. $a4-a5$ — —

Annars följer $a6-a5$.

14. — — $Lf8-d6$
 15. $e3-e4$ $0-0$
 16. $Lc1-e3$ $c5-c4$

Smyslov har måhända överskattat sina chanser efter detta bondeoffer i en ställning, där han enligt de församlade experternas mening hade haft goda utsikter genom 16. —, $Dh4$ följd av $f7-f5$. Bondeoffret skulle med andra ord vara onödigt, och i varje fall visar sig Botvinnik kunna bemästra de kommande förvecklingarna.

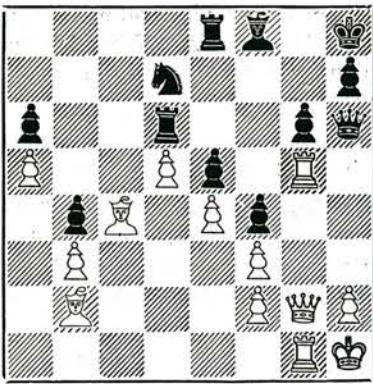
17. $Db3 \times c4$ $Tf8-c8$
 18. $Dc4-b3$ $Df6-g6$
 19. $Ke1-f1$ $f7-f5$
 20. $Th1-g1$ $Dg6-h5$
 21. $Tg1-g2$ $Sd7-c5$
 22. $Db3-d1!$ — —

Avslag på $c5$ vore dåligt för vit.

22. — — $Dh5-h4$

23. $Kf1-g1$ $f5-f4$
 24. $Le3-d2$ $Ta8-b8$
 25. $Kg1-h1$ $Tc8-f8$
 26. $Le2-c4$ $Tf8-f6$
 27. $Dd1-g1$ $Ld6-f8$
 28. $Tg2-g4$ $Dh4-h5$
 29. $Dg1-g2$ $Dh5-f7$
 30. $b2-b3$ $Kg8-h8$
 31. $Ta1-g1$ $Tf6-d6$
 32. $Ld2-c1$ $Sc5-d7$
 33. $Lc1-b2$ $Tb8-e8$
 34. $Dg2-f1$ $Df7-h5$
 35. $Df1-g2$ $Dh5-h6$
 36. $Tg2-g5$ $g7-g6$

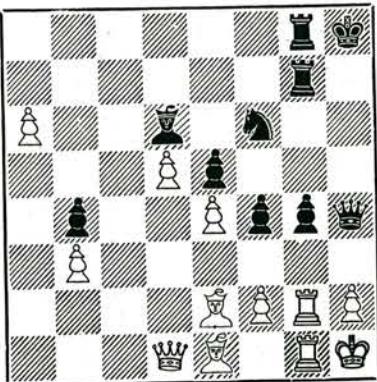
Ställning efter 36. —, $g7-g6$.

Den hastiga scenförändring som nu följer, genom att svart kastar fram sina trupper i ett häftigt kungsangrepp, och det sätt på vilket Botvinnik bemöter faran är alltigenom ett fascinerande skådespel.

37. $Dg2-f1$ $Lf8-g7$
 38. $Lb2-c1$ $Lg7-f6$
 39. $Tg5-g4$ $Lf6-e7$
 40. $Lc1-d2$ $Sd7-f6$
 41. $Tg4-g2$ $Td6-d7$
 42. $Lc4 \times a6$ $Td7-a7$
 43. $La6-b5$ $Te8-g8$
 44. $a5-a6$ $g6-g5$
 45. $Df1-d3$ $Le7-d6$
 46. $Dd3-e2$ $Ta7-g7$
 47. $De2-d1$ $Dh5-h4$
 48. $Lb5-e2$ $g5-g4$
 49. $Ld2-e1!$ $h7-h5$
 50. $f3 \times g4$ $h5 \times g4$

Ställning efter 50. —, h5 × g4.

51. Le2 × g4! — —

Genom denna välberäknade kombination, där den långt framskjutna bonden spelar in, framträngar vit ett vunnet slutspel.

51. — — Tg7 × g4
52. f2—f3 — —

Att vits damlöpare skulle göra sig gällande på diagonalen e1—h4 kunde man verkligen inte gissa sig till med hänsyn till bondeställningen i tidigare skede.

52. — — Tg4 × g2
53. Le1 × h4 Tg2 × g1
54. Dd1 × g4 Tg8 × g1
55. Kh1 × g1 Sf6—e8
56. a6—a7 Se8—c7
57. Kg1—f1 Kh8—g7
58. Kf1—e2 Kg7—f7
59. Lh4—f2 Kf7—e8
60. Ke2—d3 Ke8—d7
61. Kd3—c4 Uppgivet.

Hotet Lc5 är avgörande.

DAMGAMBIT.

Femte partiet.

Smyslov.

1. c2—c4 c7—c6
2. d2—d4 d7—d5
3. Sg1—f3 Sg8—f6
4. Sb1—c3 e7—e6

Botvinnik.

5. Lc1—g5 d5 × c4

Ett av Botvinniks favoritförsvar, som han använt med stor framgång.

6. e2—e4 b7—b5
7. e4—e5 h7—h6
8. Lg5—h4 g7—g5
9. Sf3 × g5 h6 × g5
10. Lh4 × g5 Sb8—d7
11. e5 × f6 — —

Denna fortsättning har ansetts vara mindre chansrik än 11. Df3 och 11. g3, men Smyslov har en överraskning i beredskap.

11. — — Lc8—b7
12. g2—g3! — —

Tidigare har man försökt 12. Le2, som efter 12. —, Db6 leder till tillfredsställande spel för svart.

12. — — Dd8—b6

På 12. —, c5 kan följa 13. d5, b4.
14. d × e6!

13. Lf1—g2 0—0—0
14. 0—0 Sd7—e5
15. Dd1—e2! — —

Genom detta bondeoffer får vit det bättre slutspelet.

15. — — Db6 × d4
16. Lg5—e3 Dd4—d3
17. Tf1—d1! Dd3 × e2
18. Td1 × d8† Kc8 × d8
19. Sc3 × e2 Se5—d3!

Nu är det Botvinniks tur att offra bonde! På 19. —, a6 hade följt 20. Td1†, Kc8. 21. Lb6, Sd7. 22. La5, Lc5. 23. Sd4, med svårigheter för svart.

20. b2—b3 Kd8—c7
21. b3 × c4 b5 × c4
22. Le3 × a7 c6—c5
23. Ta1—b1 Lb7 × g2
24. La7—b8†! Kc7—c6
25. Kg1 × g2 Lf8—h6!

Vit hotade med 25. a4, åtföljt av a5, etc. Genom mothotet 26. —, Ld2 jämte 27. c3 vinner svart dyrbar tid.

26. f2—f4 e6—e5!
27. a2—a4 e5 × f4

28. g3 × f4 c4—c3!

En skarpt beräknad manöver!

29. Se2 × c3 Lh6 × f4
30. Lb8 × f4 Sd3 × f4†
31. Kg2—g3 Sf4—h5†
32. Kg3—g4 Sh5 × f6†
33. Kg4—g5 Sf6—d5
34. Sc3 × d5 Kc6 × d5

Därmed är den egentliga kampanen slut, men Smyslov gör ett sista vinstdräkt.

35. h2—h4 f7—f6†
36. Kg5—g4 c5—c4
37. a4—a5 c4—c3
38. a5—a6 Th8—a8
39. Kg4—f5 Ta8 × a6
40. h4—h5 Ta6—a2
41. Kf5 × f6

Remi.

(Anm. av G. Ståhlberg i GHT.)

GRÜNFELDS FÖRSVAR.

Sjätte partiet.

Botvinnik.

1. d2—d4

2. c2—c4

3. Sb1—c3

4. c4 × d5

5. e2—e4

6. b2 × c3

7. Lf1—c4

8. Sg1—e2

9. 0—0

10. f2—f3

11. Lc1—g5

12. c3 × d4

13. Lc4—d5

14. Dd1—d2

15. Ld5 × c6

16. Tf1—e1

17. Ta1—d1

18. Lg5—h6

19. Dd2 × h6

20. Te1 × e2

21. Td1—d2

22. Kg1—f2

23. Te2—e3

24. Te3—e1

Smyslov.

Sg8—f6

g7—g6

d7—d5

Sf6 × d5

Sd5 × c3

Lf8—g7

0—0

b7—b6

Lc8—b7

c7—c5

c5 × d4

Sb8—c6

Dd8—d7

e7—e6

Lb7 × c6

Lc6—b5

Ta8—c8

Lg7 × h6

Lb5 × e2

Dd7—a4

Da4—a3

Tf8—d8

Da3—c1

Dc1—c4

25. Dh6—e3 Dc4—b4

Te1—d1 Tc8—c3

De3—g5 Td8—d7

h2—h4 Db4—e7

Dg5 × e7 Td7 × e7

d4—d5 e6 × d5

Td2 × d5 Tc3—a3

Td1—d2 h7—h5

Td2—c2 Kg8—g7

Td5—d6

Remi.

Ett av matchens fatala partier av det mera stillsamma slaget. Av särskilt intresse var att iakta hur "bekvämt" svart kunde fullborda sin utveckling.

Botvinnik leder härmed matchen med 4½—1½!

FRANSKT PARTI.

Sjunde partiet.

Smyslov.

1. e2—e4

Botvinnik.

e7—e6

För tredje gången under matchen öppnade Smyslov med kungsbonden, och liksom förut valde världsmästaren det franska försvarat, som i honom och svensken Ståhlberg har ett par av sina trognaste anhängare.

2. d2—d4 d7—d5
3. Sb1—c3 Lf8—b4
4. a2—a3! — —

En ganska sällsynt fortsättning, som leder in spelet på föga utforskade vägar.

4. — — Lb4 × c3†
5. b2 × c3 d5 × e4
6. Dd1—g4 — —

Damutfallet är typiskt för många "franska" varianter och syftar här inte bara till att återvinna bonden utan också till att skärpa spelet.

6. — — Sg8—f6

Att uppge bonden g7 är också normalt i dylika ställningar.

7. Dg4 × g7 Th8—g8

8. Dg7—h6 c7—c5
9. Sg1—e2 — —

Den av vit valda varianten blev berömd efter tredje partiet i matchen Aljechin—Euwe 1935.

9. — — Tg8—g6

Euwe spelade i nyssnämnda parti mot Aljechin 9. —, Sbd7 och kom i underläge efter 10. Sg3. På 9. —, Sc6 rekommenderade Aljechin 10. d×c med goda utsikter för vit. Botvinnik söker förstärka svarts spel.

10. Dh6—e3 Sb8—c6
11. d4×c5 — —

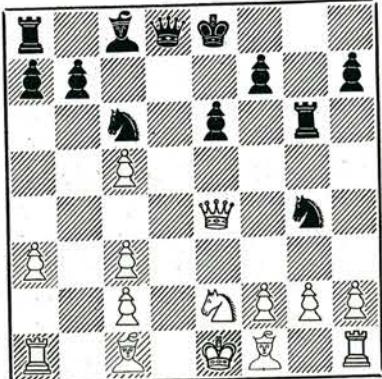
Dubbelbönder är något som den oerfarne spelaren betraktar med fasa och trippelbönder tycker han är rena katastrofen. Men ser vi på hur många fält de vita bönderna på c-linjen kontrollerar (särskilt d6), så blir det klart att dessa bönder är en stor tillgång, så mycket mer som en av dem är merbonde.

11. — — Sf6—g4

Botvinnik har kommit på en förträfflig taktisk kombination, som underlättar hans försvar.

12. De3×e4 — —

Ställning efter 12. De3×e4.

12. — — Dd8—d1†!
13. Ke1×d1 Sg4×f2†
14. Kd1—e1 Sf2×e4

15. Se2—f4! — —

Det passiva 15. Le3 skulle ge svart aktivt motspel efter 15. —, e5.

15. — — Tg6—g8
16. Lf1—d3! — —

Smyslov finner den ena ramstarka fortsättningen efter den andra.

16. — — Se4×c5
17. Ld3×h7 Tg8—h8
18. Lh7—d3 Sc5×d3†

När vit har fribonde går det inte att låta honom få behålla båda löparna.

19. c2×d3 Lc8—d7

Hittills har Smyslov bara förbrukat 35 minuters betänketid, medan det gått åt 1 timme och 32 minuter för Botvinnik!

20. Lc1—e3 0—0—0

De hittillsvarande resultaten kan sammanfattas så att vit har behållit sin merbonde, som till på köpet är fribonde. Men än är det för tidigt att anse partiet avgjort, de svarta pjäserna är bättre utvecklade och redo till aktivt försvar.

21. Ke1—f2 e6—e5
22. Sf4—e2 Ld7—g4!
23. h2—h3! Lg4—h5

Den till synes enkla ställningen är i själva verket ganska komplicerad. Botvinnik har försvarat sig mycket fyndigt. Hur skall vit nu bärta sig åt för att skydda bonden d3? På 24. g4 följer 24. —, Lg6. 25. d4, f5! med angrepp för svart. 24. Thd1 är inte heller bra på grund av 24. —, Tdg8 med hoten 25. —, L×e2 eller f5. 24. Tad1 har också sina negativa sidor. Valet var inte lätt för Smyslov, och han offrade en halvtimmes betänketid innan han bestämde sig för:

24. d3—d4!! — —

En djup inlevelse i ställningen låg bakom vits beslut att återge bonden.

24. — — Lh5×e2

25. Kf2×e2 e5×d4
26. c3×d4 Sc6×d4†
27. Ke2—f2 — —

Det var hit Smyslov ville komma! Trots begränsade materiella resurser är hans ställning den bättre. Löparen är här tack vare sitt fria spelrum och bönderna på båda flyglarna starkare än springaren. Fribonden h3 har också sin betydelse.

27. — — b7—b6
28. Th1—d1 Sd4—e6
29. Ta1—c1† Kc8—b7
30. Td1×d8 — —

Avbytet är bara gynnsamt för vit.

30. — — Th8×d8
31. h3—h4 Td8—h8
32. g2—g3 b6—b5!
33. Kf2—f3 a7—a5
34. Kf3—e4 Th8—e8†
35. Ke4—f3 Te8—h8

Den ömsesidiga tidsnöden börjar göra sig gällande.

36. Tc1—c3 f7—f5!
37. Tc3—d3 — —

Direkta materiella vinster för vit hade det blivit genom 36. Lf2!, f5 (för att parera 37. g4). 37. Te1!, Te8. 38. Kg2.

Nu hade det också varit bättre att spela 37. Tc1 och återgå till uppbyggnaden Lf2 och Te1.

37. — — Kb7—c6
38. Le3—d2 Th8—a8
39. Ld2—c3 Kc6—c5
40. Lc3—f6 b5—b4

Här förseglatte Smyslov sitt 41:a drag. När spelet återupptogs lyckades han genom skickliga manövrer försämla världsmästarens ställning och efter 50 drag såg sig Botvinnik nödsakad att ge slaget förlorat. Finalen på den spännande uppgörelsen fick följande föllopp.

41. h4—h5 Ta8—a7
42. Td3—e3 Kc5—d6
43. Lf6—e5† Kd6—d5
44. Le5—b2 Kd5—d6

45. Te3—d3† Kd6—c5
46. Td3—d2 Ta7—h7
47. Td2—h2 Kc5—d6
48. a3—a4 Kd6—e7
49. g3—g4 f5—f4
50. Th2—d2 Uppgivet.

(Kommentarer efter tidningen Sovjetsport.)

DAMGAMBIT.

Åttonde partiet.

Botvinnik. **Smyslov.**

1. d2—d4 d7—d5
2. Sg1—f3 Lc8—f5

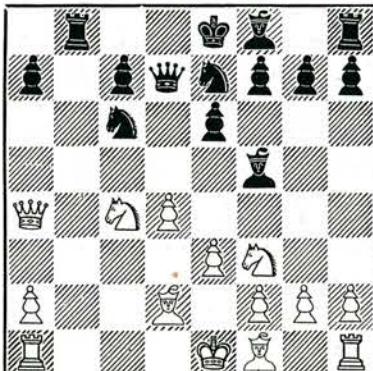
"Detta är förhastat och ogynnsamt" (Euwe).

3. c2—c4 e7—e6
4. Dd1—b3 Sb8—c6
5. Lc1—d2 — —

Euwe inskränker sig till att utföra 5. c5, Dc8. 6. Lf4! med fördel för vit. Även Botvinniks drag är starkt, och synes föranleda Smyslov till högsta möjliga aggressivitet.

5. — — d5×c4
6. Db3×b7 Sg8—e7
7. Db7—b5 Ta8—b8
8. Db5—a4 Tb8×b2
9. Sb1—a3 Dd8—d7
10. Sa3×c4 Tb2—b8
11. e2—e3 — —

Ställning efter 11. e2—e3.

11. — Sc6—b4

Då vit redan står positionellt överlägset, är denna avlastningsmanöver det enda svart kan tillgripa för att kunna föra spelet vidare. Smyslov får sedan kämpa ett 30-tal drag på gränsen till förlust.

12. Da4×d7† Ke8×d7
13. Ld2×b4 Tb8×b4
14. Sc4—e5† Kd7—e8
15. Lf1—d3 f7—f6
16. Ld3×f5 Se7×f5
17. Se5—d3 Tb4—b6
18. Ke1—e2 Lf8—a3
19. Sf3—d2 Sf5—d6
20. Th1—b1 Sd6—c8
21. Sd2—c4 Tb6×b1
22. Ta1×b1 La3—e7
23. Tb1—b8 Ke8—d8
24. a2—a4 Th8—e8
25. a4—a5 Kd8—d7
26. a5—a6 Le7—f8
27. Tb8—b7 Lf8—e7
28. Sc4—a5 Le7—d6
29. e3—e4 Ld6—f8
30. f2—f3 Sc8—b6

Svart uthärdar inte en fortsatt belägring med avvaktande spel, utan han måste göra ett desperat försök att komma loss.

31. Tb7×a7 Te8—b8
32. Sa5—b3 Sb6—a4
33. Ta7—b7 Tb8—a8
34. a6—a7 Lf8—e7
35. Ke2—e3 Kd7—c8
36. Sb3—a5 Kc8—d7
37. g2—g3 Sa4—b6

Svarts uthållighet får till slut sin belöning — vit har inte fått fram något avgörande och kan inte längre hålla a-bonden.

38. Sa5—b3 Kd7—c8

Och nu ej 39. Sa5 för Sc4†, eller 39. Sbc5, L×c5. 30. S×c5, Sd7!

39. Tb7—b8† Ta8×b8
40. a7×b8† Kc8×b8
41. Sb3—c5 e6—e5
42. d4×e5 f6×e5

43. f3—f4 Sb6—c4†
44. Ke3—f3 e5×f4
45. g3×f4 g7—g6
46. e4—e5 c7—c6
47. Sc5—b3 Kb8—c7
48. Kf3—e4 Kc7—b6
49. f4—f5 g6×f5†
50. Ke4×f5 Sc4—e3†

Remi.

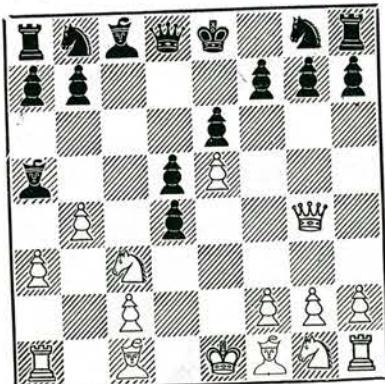
FRANSKT PARTI.

Nionde partiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. e4—e5	c7—c5
5. a2—a3	Lb4—a5
6. b2—b4	c5×d4
7. Dd1—g4(!)	— —

Damutfallet till g4 i Franskt parti förekommer ju i många olika sammanhang, men här utgör det säkerligen en prima nyhet. Det kan sägas utgöra matchens intressantaste och största överraskning. Att världsmästaren blivit överraskad torde ävenledes framgå av partiförloppet.

Ställning efter 7. Dd1—g4.

7. — — Sg8—e7

Senare analyser får väl utvisa, om 7. —, Kf8 hade erbjudit bättre möj-

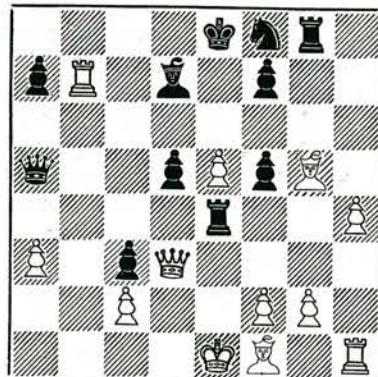
ligheter. Nu blir i varje fall vits h-bonde oerhört farlig.

8. b4×a5 d4×c3
9. Dg4×g7 Th8—g8
10. Dg7×h7 Sb8—d7
11. Sg1—f3 Sd7—f8
12. Dh7—d3 Dd8×a5
13. h2—h4! Lc8—d7
14. Lc1—g5 Ta8—c8
15. Sf3—d4 Se7—f5
16. Ta1—b1 Tc8—c4

Efter 16. —, S×d4. 17. D×d4, b6. 18. Ld3 vore svarts spel lamslaget, medan svart på textdraget blir offer för en överraskande kombination.

17. Sd4×f5 e6×f5
18. Tb1×b7! Tc4—e4†

Ställning efter 18. —, Tc4—e4†.

19. Dd3×e4!! d5×e4
20. Tb7—b8† Ld7—c8
21. Lf1—b5† Da5×b5
22. Tb8×b5 Sf8—e6
23. Lg5—f6 Tg8×g2
24. h4—h5 Lc8—a6
25. h5—h6! Uppgivet.

Ett sensationsparti av första ordningen.

DAMGAMBIT.

Tionde partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	d5×c4

3. Sg1—f3 a7—a6
4. e2—e3 Lc8—g4

Till denna variants ovanskliga ära hör att ha deltagit i två slag om världsmästerskapet. Aljechin använde den redan för tjugu år sedan i sin match mot Bogoljubov, och nu har Smyslov spelat den två gånger i denna match.

5. Lf1×c4 e7—e6
6. Dd1—b3 Lg4×f3
7. g2×f3 b7—b5

Se fjärde partiet.

8. Lc4—e2 Sb8—d7

Ett nytt behandlingssätt, tidigare har 8. —, c5 gällt som det självklara draget såväl i praktik som analys.

9. a2—a4 b5—b4
10. f3—f4 — —

En avvikelse från fjärde partiet (10. Sd2).

10. — — Sg8—f6
11. Le2—f3 Ta8—a7

Nu har vi ett torn på a7 i alla fall! Fältet b8 måste reserveras för springaren; med tanke på vits hot att spela sin springare över c4 till a5 tvingas svart till den mindre goda tornplaceringen.

12. Lf3—c6 — —

Under sådana förhållanden är det kanske inte så underligt att svart t. v. avstår från att spela c7—c5...

12. — — Lf8—e7
13. Sb1—d2 0—0
14. Sd2—c4 a6—a5
15. Sc4—e5 Sd7—b8
16. Lc1—d2 Sf6—d5
17. e3—e4 Sd5—b6
18. Ld2—e3 Le7—d6
19. Lc6—b5 Dd8—h4
20. Ta1—c1 Kg8—h8

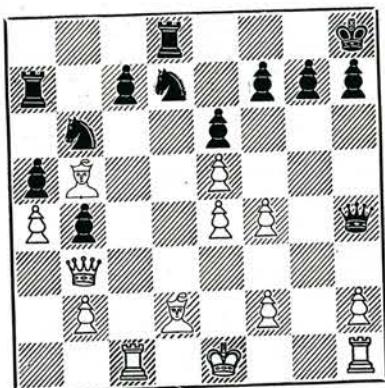
Vit har svårt att kunna förstärka sitt positionella tryck, mest på grund

av att hans kungsställning inte är riktigt tillfredsställande. Svart utnyttjar naturligtvis alla möjligheter att dels befria sitt spel, dels komma till motangrepp. Han får strax oväntrad hjälp av sin motståndare.

21. Lb5—e2 Ld6×e5
 22. d4×e5 Sb8—d7
 23. Le2—b5 Tf8—d8
 24. Le3—d2?? — —

Även en världsmästare kan fela! Vit ville spela Dg3, och förbisåg den följande ganska enkla kombinationen.

Ställning efter 24. Le3—d2.

24. — — Sd7×e5
 25. Db3—e3 Se5—g4
 26. De3—g3 — —

Det var oundvikligt att ännu en bonde skulle gå förlorad.

26. — — Dh4×g3
 27. f2×g3 Sg4—f2!
 28. Ke1×f2 Td8×d2†
 29. Kf2—e3 Td2×b2
 30. Tc1—b1 Tb2×c1
 31. Th1×b1 c7—c5
 32. Tb1—d1 Ta7—a8
 33. Td1—d6 Ta8—b8
 34. Ke3—d2 c5—c4
 35. Kd2—c2 g7—g6
 36. Td6—c6 c4—c3
 37. Kc2—b3 Tb8—c8!

Uppgivet.

SPANSKT PARTI.

Elfte partiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. 0—0	d7—d6
6. La4×c6†	b7×c6
7. d2—d4	e5×d4

Solidare är väl alltjämt Rubinstein's system 7. —, S×e4. 8. Te1, f5.

8. Sf3×d4	c6—c5
9. Sd4—f3	Lf8—e7
10. Sb1—c3	0—0
11. Tf1—e1	Lc8—b7
12. Lc1—g5	h7—h6
13. Lg5—h4	Tf8—e8
14. e4—e5!	d6×e5

Svart kan inte utan påtaglig nackdel undvika detta bondeslag, trots att hans bondeställning på damflygeln ytterligare försvagas. Varje avbyte främjar dessutom vits sak, så det var säkert inget lätt beslut. Man kan dock inte bara ha ett eventuellt (ogynnsamt) slutspel i tankarna vid så tidigt skede i partiet.

15. Te1×e5	Dd8×d1†
16. Ta1×d1	Le7—d6
17. Te5×e8	Sf6×e8
18. Sf3—d2	Ld6—e5
19. Sd2—b3	Le5×c3
20. b2×c3	c5—c4
21. Sb3—c5	Lb7—c6
2. Td1—d8	g7—g5
23. Td8×a8	Lc6×a8
24. Lh4—g3	a6—a5

Botvinnik har nog räknat med att säkert kunna hålla slutspelet genom de oliktfärgade löporna och den i övrigt förenklade ställningen. Att det ändå inte lyckas är rätt överraskande.

25. f2—f3	f7—f5
26. Lg3—e5	Kg8—f7
27. f3—f4	Se8—d6
28. Sc5—a6	Sd6—e8

29. Kg1—f2

— —

Naturligtvis ej 29. L×c7? för Lb7! Om dockmot 29. —, Ke6 så faktiskt 30. L×c7, Lb7. 31. Sc5†! På 29. S×e7, S×c7. 30. L×c7, Le4 vore remi för svart säkerställd.

29. — —	La8—e4
30. g2—g3	Kf7—g6
31. Kf2—e3	Kg6—h5

Dragtvångsläget i fråga om försaret av damflygeln bönder tvingar svart till denna motåtgärd.

32. Ke3—d4	Kh5—g4
33. Kd4×c4	Kg4—h3
34. f4×g5	h6×g5
35. Sa6×c7	Se8×c7
36. Le5×c7	Kh3×h2
37. Kc4—b5	Kh2—h3
38. c3—c4	Kh3—g4
39. c4—c5	f5—f4
40. g3×f4	g5×f4
41. Lc7×a5	Uppgivet.

DAMGAMBIT.

Tolvte partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	c7—c6
3. Sg1—f3	Sg8—f6
4. Sb1—c3	d5×c4
5. a2—a4	Lc8—f5
6. e2—e3	e7—e6
7. Lf1×c4	Lf8—b4
8. 0—0	Sb8—d7
9. Sf3—h4	— —

Betecknande för denna VM-match är att Botvinnik i flera partier valt varianter av tvivelaktigt värde, som han vid sina teoretiska förberedelser tydliggjort funnit någon förstärkning av. Här väljer han åter ett drag som inte anses som särskilt starkt men som han av fortsättningen att döma lyckas gjuta nytt liv i.

9. — —	0—0
10. f2—f3	Lf5—g6
11. e3—e4	e6—e5

12. Sh4×g6

h7×g6

13. Lc1—e3

Dd8—e7

14. Dd1—e2

e5×d4

15. Le3×d4

Lb4—c5

16. Ld4×c5

De7×c5†

17. Kg1—h1

g6—g5†

För att neutralisera vits bondeövervikt på kungsflygeln. Men vits uppmarschplan står ändå inte att hejda.

18. g2—g3

Ta8—d8

19. Lc4—a2

Tf8—e8

20. Ta1—d1

Sd7—f8

21. Td1×d8

Tf8×d8

22. e4—e5

Sf6—d5

23. Sc3×d5

c6×d5

24. De2—d2

Sf8—e6

25. f3—f4

g5×f4

26. g3×f4

Dc5—c6

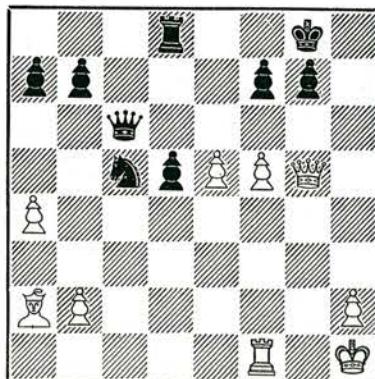
27. f4—f5

Se6—c5

28. Dd2—g5

— —

Ställning efter 28. Dd2—g5.

Td8—d7

I tidsnöd missar Smyslov här det enda möjliga försvarsdraget 28. —, De8 för att t. ex. på f6 kunna fortsätta med Se6. Nu går partiet inte längre att hålla.

29. Tf1—g1

f7—f6

30. e5×f6

Sc5—e4

31. f6—f7†!

Td7×f7

32. Dg5—d8†

Kg8—h7

33. La2×d5

Se4—f2†

34. Kh1—g2

Dc6—f6

35. Dd8×f6

Tf7×f6

36. Kg2×f2 Tf6×f5†
 37. Ld5—f3 Tf4—f4
 38. Tg1—g4 Uppgivet.
 (Expressen.)

Ställningen är 6—6. Smyslov vände på siffrorna, tog själv 4½ mot 1½ på de senaste sex partierna!

SICILIANSKT.

Trettonde partiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. e2—e4	c7—c5
2. Sb1—c3	— —

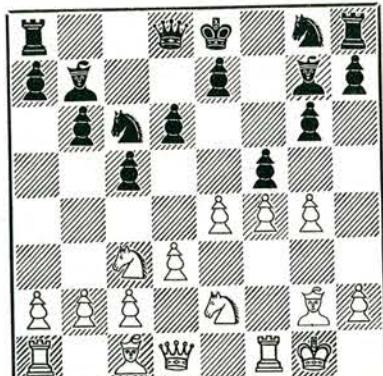
Av nutida mästare är Smyslov den främste förkämpen för det med textdraget inledda slutna sicilianska partiet, där han har funnit förstärkning för vit.

2. — —	Sb8—c6
3. g2—g3	g7—g6
4. Lf1—g2	Lf8—g7
5. d2—d3	b7—b6

Detta drag har hittills inte ägnats någon uppmärksamhet av teoretikerna (eller praktikerna!). De vanliga metoderna för svart är 5. —, e6 och 5. —, d6, det senare gärna i förbindelse med Tb8 och b7—b5. Spelet är således redan inne på så gott som okända banor.

6. Sg1—e2	d7—d6
7. 0—0	Lc8—b7
8. f2—f4	f7—f5
9. g3—g4(?)	— —

Ställning efter 9. g3—g4.

Med denna häftiga framstöt vill Smyslov försöka utnyttja att svart är efter med kungsflygelns utveckling. Mot en mindre kallblodig försvarare än Botvinnik hade det kanske lyckats.

9. — —	f5×g4
10. f4—f5	Dd8—d7
11. Se2—f4	g6×f5
12. e4×f5	Lg7—d4†
13. Kg1—h1	Ld4×c3

Efter att ha fort bort denna springare kan svart opponera på den andra lopardiagonalen och därmed bryta udden av vits attack.

14. b2×c3	Sc6—e5!
15. Dd1—e2	— —

Vit hamnar nu i ett svårt slutspel; det förvånar att han inte gjorde försöket att med 15. Sd5 i det längsta komplicker spelet.

15. — —	Sg8—f6
16. Lg2×b7	Dd7×b7†
17. De2—g2	Db7×g2†
18. Kh1×g2	c5—c4!
19. Lc1—e3	Se5—f3
20. Le3—d4	Sf3×d4
21. c3×d4	Ta8—c8
22. Tf1—f2	c4×d3
23. c2×d3	Ke8—f7
24. Ta1—e1	Th8—d8
25. Sf4—e6	Td8—d7
26. Te1—e2	Td7—b7
27. Kg2—g3	Tc8—g8
28. Kg3—h4	h7—h6
29. Tf2—g2	Tb7—b8
30. Te2—c2	Tb8—c8
31. a2—a4	Tc8×c2
32. Tg2×c2	Sf6—d5

Sedan svart nu frigjort sig från trycket på c-linjen omsätter han snabbt sin fördel i vinst.

33. Tc2—f2	Kf7—f6
34. Kh4—g3	h6—h5
35. Kg3—h4	Sd5—e3
36. d4—d5	Se3×f5†

37. Kh4×h5	a7—a6
38. Tf2—b2	b6—b5
39. a4×b5	a6×b5

Uppgivet.

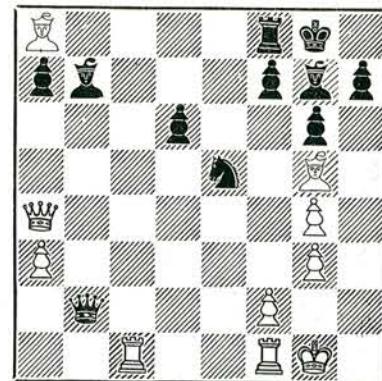
Exempelvis: 40. T×b5, Se3. 41. Kh4, g3. 42. h×g3, Th8 matt.

16. e4—e5	Dc6×c4
17. Lg2×a8	Sd7×e5

För kvalitetsförlusten har svart ett starkt spel.

18. Ta1—c1	Dc4—b4
19. a2—a3	Db4×b2
20. Dd1×a4	Le8—b7!

Ställning efter 20. —, Le8—b7!

KUNGSDINDISKT.

Fjortonde partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	g7—g6
3. g2—g3	Lf8—g7
4. Lf1—g2	0—0
5. Sb1—c3	d7—d6
6. Sg1—f3	Sb8—d7
7. 0—0	e7—e5
8. e2—e4	c7—c6
9. Lc1—e3	— —

Mot Bronstein har Botvinnik prövat såväl 9. h3 som 9. d5. Så grundligt som Botvinnik käner denna ställning är det underligt att han med sin dragföljd i detta parti låter spelet glida sig ur händerna. Men trots alla förberedelser — ty naturligtvis måste det ha varit sådana med i spelet även här — kan tydligen inte allt förutses.

9. — —	Sf6—g4
10. Le3—g5	Dd8—b6
11. h2—h3	— —

Det kan väl sägas, att Botvinnik för sent upptäcker att han har slagit in på en mindre god väg. De följande förvecklingarna ger svart fördel.

11. — —	e5×d4
12. Sc3—a4	Db6—a6
13. h3×g4	b7—b5
14. Sf3×d4	b5×a4

Det skiftas skarpa hugg!

15. — —	Da6×c6
---------	--------

21. — —	Lb7×a8!
22. Tb1×b2	Se5—f3†
23. Kg1—h1	Sf3×g5†
24. Kh1—h2	Sg5—f3†
25. Kh2—h3	Lg7×b2

Det är nu bara att konstatera faktum, vit är helt försvarslös inför det perfekta samspelet mellan de svarta figurerna.

26. Da4×a7	La8—e4
27. a3—a4	Kg8—g7
28. Tf1—d1	Lb2—e5
29. Da7—e7	Tf8—c8
30. a4—a5	Tc8—c2
31. Kh3—g2	— —

Enda sättet att undgå snabb matt.

31. — — Sf3—d4†
 32. Kg2—f1 Le4—f3
 33. Td1—b1 Sd4—c6
- Uppgivet.

SICILIANSKT PARTI.

Femtonde partiet.

Smyslov.

1. e2—e4 c7—c5
2. Sb1—c3 — —

Smyslov gör redan ett nytt försök med sin "specialsicilianare". Medan han i det trettonde partiet satte igång en blixattack går han här mera lugnt tillväga och strävar efter att fullborda utvecklingen. Inte heller den metoden visar sig bra! Botvinnik går ännu omsorgsfullare tillväga än motståndaren och får det bättre spelet.

2. — — Sb8—c6
3. g2—g3 g7—g6
4. Lf1—g2 Lf8—g7
5. d2—d3 d7—d6
6. Sg1—e2 e7—e5(!)

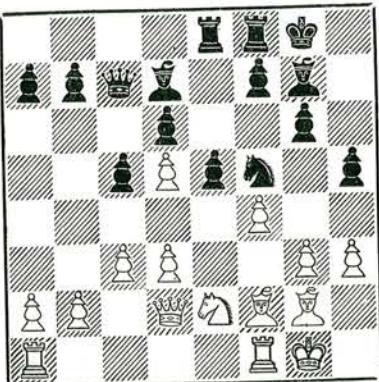
Detta drag, som dock ger svart ett bekvämt och elastiskt spel, får vanligen stå tillbaka för fortsättningarna 6. —, Tb8, 6. —, Ld7 och 6. —, e6.

7. Sc3—d5 — —

Ser naturligt ut, men har den nackdelen att ett avbyte på d5, som måste besvaras med e×d5, inte kan vara eftersträvansvärt för vit.

7. — — Sg8—e7
8. c2—c3 Se7×d5
9. e4×d5 Sc6—e7
10. 0—0 0—0
11. f2—f4 Lc8—d7
12. h2—h3 Dd8—c7
13. Lc1—e3 Ta8—e8
14. Dd1—d2 Se7—f5
15. Le3—f2 h7—h5

Ställning efter 15. —, h7—h5.

Man kan redan konstatera, att vits ställning har betydande svagheter: löparen (f2), springaren och damen står dåligt, och punkten f4 blir ett brännande problem hela partiet igenom.

16. Ta1—e1 Dc7—d8
17. Kg1—h2 Lg7—h6!
18. h3—h4 — —

Det är nu så illa ställt att vit för att få anddrum tillgriper ett bondeoffer.

18. — — Dd8—f6
19. Lg2—e4 e5×f4
20. Se2×f4 Sf5×h4
21. Lf2—e3 Sh4—f5
22. Le4×f5 Df6×f5
23. Dd2—g2 Df5—g4
24. Dg2—e2 — —

Annars avgör snabbt h5—h4 jämte Kg7 och ev. Th8.

24. — — Dg4×e2†
25. Te1×e2 Te8—e5

Det är en enkel teknisk sak för svart att hemföra vinsten, vilket inte hindrar att han gör det på effektivaste sätt. Den vita bonden på d5 bryr han sig inte om.

26. Te1—e2 Tf8—e8
27. Le3—f2 h5—h4
28. Te1×e5 Te8×e5
29. d3—d4 h4×g3†
30. Kh2×g3 Te5—g4†
31. Kg3—h2 Tg4—f5

32. Lf2—e3 c5×d4
 33. c3×d4 Kg8—h7
 34. Tf1—f2 g6—g5
 35. Sf4—e2 Tf5×f2†
 36. Le3×f2 f7—f5
- Uppgivet.

20. e4—e5 Lb7×g2
21. Kg1×g2 Sf6—d7
22. Ta1—d1 Sd7—f8
23. Td1—d6 Sf8—e6
24. Sc3—e4 Te8—d8
25. Tf1—d1 Lg7—f8

I en ömtälig för att här inte säga dålig ställning kommer nästan alltid förr eller senare ett drag som ytterligare förminskar den svagare ställningens motståndskraft. Löpardraget kostar en hel bonde — som var och en givetvis kan se utan att ögna i den efterföljande texten...

KUNGSDINDISKT.

Sextonde partiet.

Botvinnik.

1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 g7—g6
3. g2—g3 Lf8—g7
4. Lf1—g2 0—0
5. Sb1—c3 d7—d6
6. e2—e3 — —

I detta parti angriper vit det kungsindiska försvaret med en ny metod — löparutveckling till a3.

6. — — Sb8—d7
7. Sg1—e2 e7—e5
8. b2—b3 Tf8—e8
9. Lc1—a3(!) — —

Fixerar punkten d6. Det lyckas inte svart att på en enda gång lösa de nya försvarsproblemen.

9. — — Ta8—b8

Med motaktionen a6 jämte b7—b5—b4 i sikte, som dock lätt bemöts genom mellankommande störningsdrag av vit.

10. 0—0 a7—a6
11. d4×e5 Sd7×e5
12. c4—c5! d6×c5
13. La3×c5 b7—b6
14. Dd1×d8 — —

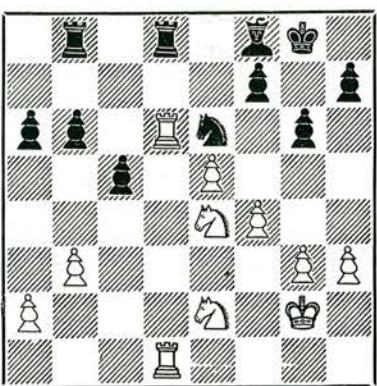
Dambytet underlättar här vits operationer.

14. — — Te8×d8
15. Lc5—d4 Td8—e8

Andra drag är sämre: Sed7. 16. Tad1, Sf8. 17. Le5; 15. —, Sfd7. 16. Sd5, c5. 17. Lc3 samt Tad1.

16. e3—e4 Lc8—b7
17. f2—f4 Se5—g4
18. h2—h3 c7—c5
19. Ld4×f6 Sg4×f6

Ställning efter 25. —, Lg7—f8.

26. Td6×d8 Tb8×d8
27. Td1×d8 Se6×d8
28. Se4—f6† Kg8—g7
29. Sf6—d5 b6—b5
30. Sd5—c7 g6—g5
31. Kg2—f3 g5×f4
32. g3×f4 c5—c4
33. b3×c4 b5×c4
34. Sc7×a6 f7—f6
35. Sa6—c7 f6×e5
36. f4×e5 Kg7—g6
37. Kf3—e4 Kg6—h5
38. a2—a4 Kh5—h4
39. a4—a5 Sd8—c6
40. a5—a6 Kh4×h3
41. Sc7—b5 c4—c3
42. Sb5×c3 Kh3—g4
43. Se2—d4 Sc6—h2
44. Sc3—d5 h7—h5
45. Sd5—f6† Uppgivet.

KATALANSK ÖPPNING.

Sjuttonde partiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. Sg1-f3	Sg8-f6
2. g2-g3	g7-g6
3. Lf1-g2	Lf8-g7
4. 0-0	0-0
5. d2-d3	c7-c5
6. e2-e4	Sb8-c6
7. c2-c3	d7-d5
8. e4-e5	Sf6-e8
9. d3-d4	Lc8-g4
10. h2-h3	Lg4xf3
11. Lg2x f3	e7-e6
12. Lc1-e3	c5xd4
13. c3xd4	f7-f6
14. Lf3-g4	f6xe5

Efter 14. —, f5 skulle svart få dålig rörelsefrihet; nu följer i stället en livlig fas i partiet med spänning och överraskningar.

15. d4xe5	d5-d4
16. Le3-d2	Sc6x e5
17. Lg4x e6†	Kg8-h8
18. Ld2-f4	Se8-c7
19. Le6-b3	Se5-c6
20. Dd1-g4	Sc7-d5
21. Lf4-g5	Dd8-a5
22. Sb1-d2	— —

Ställning efter 22. Sb1-d2.

22. — — Sd5-e3!

Det förlösande draget just när läget hade spetsat till sig och började

se hotfullt ut för svart. På 22. —, Se5 kunde ha följt 23. Sc4.

23. f2x e3	Da5xd2
24. Tf1x f8†	Ta8xf8
25. Ta1-f1	Tf8xf1
26. Kg1xf1	Dd2-c1†
27. Kf1-g2	Dc1-d2†
28. Kg2-f1	Dd2-c1†
29. Kf1-e2	Dc1xb2†
30. Ke2-f1	Db2-c1†
31. Kg1-g2	Remi.

KUNGSDINDISKT.

Adertonde partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. d2-d4	Sg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. g2-g3	Lf8-g7
4. Lf1-g2	0-0
5. Sb1-c3	d7-d6
6. e2-e3	Sb8-d7
7. Sg1-e2	a7-a6

I detta parti påskyndar Smyslov sina åtgärder mot Botvinniks särpräglade uppställning med löparutveckling till a3, som i det 16:e partiet ledde till fördel för vit. Smyslov och hans sekundant torde väl ha offrat en fridag för att komma till rätta med mysteriet.

8. b2-b3	Ta8-b8
9. a2-a4	e7-e5
10. Lc1-a3	— —

Konsekvent spelat — tills det eventuellt blir bevisat att löpardraget till a3 ingenting uträttar.

10. — —	b7-b6
11. 0-0	Lc8-b7

Svart räknar med att löparbyte inte tilltalar vit. Följer då i stället 12. d5, så har svart nått sitt första mål: att få spelet låst på damflygeln och en bra plats på c5 för springaren.

12. d4-d5	a6-a5
13. e3-e4	Sd7-c5
14. Dd1-c2	h7-h5
15. Ta1-e1	h5-h4

16. La3-c1 — —

Båda spelarna inriktar sig numera mot kungsflygeln; inga större sensationer kan väl väntas i den slutna positionen, men likväld är inget drag utan intresse och mening.

16. — —	Lb7-c8
17. Sc3-b5	Lc8-d7
18. Lc1-g5	h4-h3

En liknande manöver ses i partiet Najdorf-Bronstein, sid. ??? i detta nummer. Skulle bonden längre fram gå förlorad, så har svart under tiden inriktat sig på annan kompenstation.

19. Lg2-h1 Ld7xb5

Springaren ställer till förtret och måste oskadliggöras. Vit kommer till samma uppfattning visavi det svarta kavalleriet.

20. c4xb5	Dd8-d7
21. Lg5xf6	Lg7xf6
22. Se2-c1	Lf6-g7
23. Sc1-d3	f7-f5
24. Sd3xc5	d6xc5
25. Lh1-f3(!)	Dd7-d6
26. g3-g4(!)	— —

I fortsättningen bjuds det på livligare strid med vändningar som inte ligger i så öppen dag.

26. — —	f5-f4
27. g4-g5(!)	— —

Vit har ingenting emot att kämpa vidare. Underläter han bondedraget, så kan svart — om han vill — med 27. —, g6-g5 säkra remi.

27. — — Kg8-f7

Mindre gott vore De7 och D×g5 för Kh1 och Tg1 samt torndubbelring.

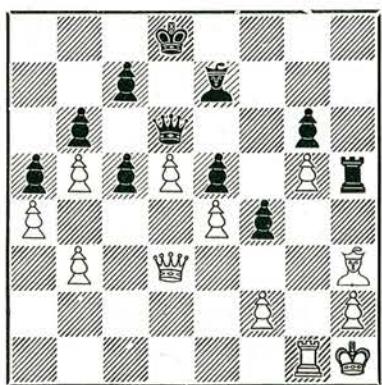
28. Kg1-h1	Kf7-e7
29. Tf1-g1	Tf8-h8
30. Te1-d1	Th8-h4
31. Td1-d3	Dd6-d7
32. Dc2-e2	Tb8-h8
33. Lf3-g4	Dd7-d6
34. De2-f1	Lg7-f8
35. Td3-f3	Ke7-d8
36. Df1-d3	Lf8-e7
37. Lg4-e6	Th8-h5

38. Tf3xh3 Th4xh3

39. Le6xh3 — —

Efterspelaren får här ett tillfälle att pröva sin fjärrsynthet. Jämför diagrammen efter vits 39:e och 47:e drag. Försök att fundera ut, hur det har gått till att med endast åtta drag åstadkomma en så anmärkningsvärd förändring av ställningen. Och var tog de olikfärgade löparna vägen???

Ställning efter vits 39:e drag.

47. Tg1xg7 — —

46. g6-g7 Lf6xg7

45. f5-f6 Lg7xg6

44. e4x f5 Lg8xg7

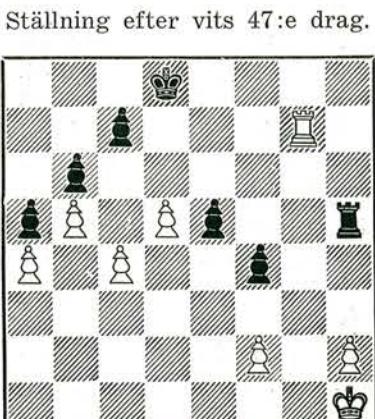
43. g5-g6 Lg3xf5

42. Lh3-f5 Lg6xg5(!)

41. Dd3xa3 Lg7xg3

40. b3xc4 Dd6-a3

39. c5-c4 — —

Ställning efter vits 47:e drag.

Efter denna urladdning återstår "operation tornslutspel".

47. — — f4—f3!
48. Tg7—g4 Th5—h3!

För att inte tillåta h2—h4.

49. Tg4—g3 Th3—h4
50. Tg3×f3 Th4×c4
51. Tf3—a3 Kd8—d7
52. Kh1—g2 Kd7—d6
53. Kg2—g3 Kd6×d5
54. h2—h3(!) Kd5—e6
55. Kg3—f3 Ke6—f5
56. Kf3—g3 Kf5—g5
57. Kg3—f3 Tc4—f4†

Som sista drag i denna hårda kamp utdelar svart partiets enda schack!

undertecknades . . .
58. Kf3—g3 och fredssavtalet

FRANSKT PARTI.

Nittonde partiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Lf8—b4

Förtroendet för Nimzowitsch-varianten är tydligt inte rubbat; men Nimzowitsch kan ju heller inte lastas för de avarter som vid ett par tillfällen förekommit i matchen.

4. a2—a3 Lb4×c3†
5. b2×c3 d5×e4
6. Dd1—g4 Sg8—f6
7. Dg4×g7 Th8—g8
8. Dg7—h6 c7—c5
9. Sg1—e2 Sb8—c6
10. d4×c5 Tg8—g6

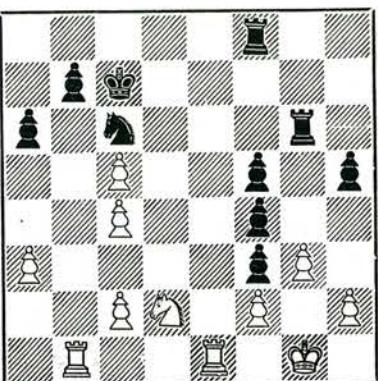
"Det är nu frågan, om vit vågar eftersträva mer än dragupprepning: 11. Dh4, Tg4. 12. Dh6, Tg6 osv." (Enligt senaste upplagan i Franskt parti av Euwe.)

11. Dh6—d2 — —

Ordet är: "Vågar". Ingen rädder här...

11. — — Lc8—d7
12. Ta1—b1 Dd8—c7
13. Dd2—d6 0—0—0
14. Dd6×c7† Kc8×c7
15. Se2—d4 a7—a6
16. Lc1—f4† Kc7—c8
17. g2—g3 Sf6—d5
18. Lf4—d2 e6—e5
19. Sd4—b3 Ld7—g4
20. Lf1—g2 f7—f5
21. 0—0 Lg4—f3!
22. Lg2—h3 Td8—f8
23. Tf1—e1 Kc8—c7
24. Lh3—g2 h7—h5
25. c3—c4 Sd5—f4!
26. Lg2×f3 e4×f3
27. Ld2×f4 e5×f4

Ställning efter 27. —, e5×f4.

Vid denna ställning måste man dröja ett ögonblick och reflektera över, om det någonsin förut hänt att vit och svart samtidigt har haft — trippelbönder.

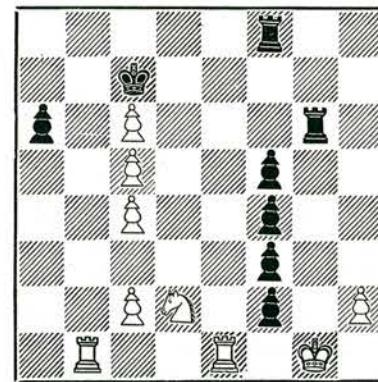
28. Sb3—d2 f4×g3^{**})
29. Sd2×f3 g3×h2††
30. Kg1×h2 Tf8—g8
31. Kh2—h3 Tg6—g4
32. Te1—e6 Tg4×c4
33. Te6—f6 Tg8—g7
34. Tf6×f5 Tc4—c2
35. Sf3—g5 Tg7—e7
36. Kh3—h4 Sc6—d4
37. Tf5—f4 Sd4—b5
38. a3—a4 Sb5—c3
39. Tf4—c4 Te7—e2

40. Tb1—b6 Sc3—d5

Det följde 41. Tx_{c2}, varafter man endes om remi.

Slutlåsen präglades av tidsnöd. Pählman — den kände kvadruppexperten — utför i stället följande betraktansvärd fortsättning:

28. —, b5. 29. a4, h4. 30. a×b5, h×g3. 31. b×c6, g×f2†† och svart vinner vit häst. Med sina 3½ drag har Pählman åstadkommit denna ställning:

KUNGSDINDISKT.

Tjugonde partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	g7—g6
3. g2—g3	Lf8—g7
4. Lf1—g2	0—0
5. Sb1—c3	d7—d6
6. e2—e3	— —

Tredje gången gillt — för svart!
Jfr 16:e och 18:e partierna.

6. — — Sb8—d7
7. Sg1—e2 e7—e5
8. b2—b3 Tf8—e8
9. Lc1—a3 h7—h5

Absolut oväntat i denna ställning. Det är tydligt att Smyslov har lagt ner mycket möda på att lösa det ovanliga öppningsproblemet.

10. h2—h3 a7—a6
11. d4×e5 d6×e5

I 16:e partiet slog svart med springaren; här låter han en bonde kontrollera punkterna d4 och f4.

12. e3—e4 Sf6—h7
13. 0—0 h5—h4
14. La3—c1 — —

Löparen återvänder (oförrättat ärende?) för en omplacering. Vit vet inte riktigt var han har motståndaren just nu, men det blir snart uppdragat.

14. — — c7—c6
15. Lc1—e3 h4×g3
16. f2×g3 Dd8—e7
17. Dd1—d2 b7—b5!

En ny överraskande bondeframstöt. På en enda gång rycker svart åt sig initiativet — men på damflygeln! Botvinnik får nu mycket svårt att kunna bemästra läget, i synnerhet som han inte har möjlighet att inleda något slags motspel. För det ändamålet är hans figurposteringar märkbart ineffektiva.

18. Ta1—d1 b5×c4
19. b3×c4 De7—b4
20. Td1—c1 Lg7—f8
21. Kg1—h2 Sd7—c5
22. Sc3—b1 a6—a5
23. Dd2—c2 — —

Det är givet att dambytte på b4 inte kommer ifråga för vit.

23. — — Lc8—e6
24. Tf1—d1 Te8—b8
25. Lg2—f1 a5—a4
26. Le3—d2 Db4—b6
27. Ld2—e3 a4—a3
28. Se2—c3 Db6—a5

Svart har nu ett glänsande spel. Det som mest förvånar är att Botvinnik lyckas hålla ut så länge som han gör. Men Smyslov förhastar sig inte.

29. Dc2—f2 Lf8—e7
30. Tc1—c2 Sh7—f6
31. Sb1—d2 Tb8—b2
32. Td1—c1 Ta8—d8

De närmaste dragen är bågge spelarna i tidsnöd; härvid misslyckas Smyslov i sina försök att finna en mera direkt avgörande fortsättning.

33. Le3×c5 — —

Emellertid ser sig vit tvungen att överläta löparparet åt motståndaren, vilket inte kan ha skett med lätt sinne i en sådan ställning.

33. — — Da5×c5

Vit måste nu åter undvika dambytte, annars skulle hans försvarsmöjligheter snart ta slut.

34. Df2—e2 Dc5—b4
35. Sd2—b3 Tb2×c2
36. Tc1×c2 Sf6—e8
37. Sc3—b1 Se8—d6
38. Sb1—d2 Sd6—b7
39. h3—h4 Sb7—c5

Hit hade springaren kunnat komma från f6 i två drag i stället för fyra, men tidsnöden har sin egen metodik.

40. Sb3×c5 Db4×c5

Dragserien är slut. Partiet avbrytes, analyseras. Svarts fördel är inte stor, men han lyckas gjuta nytt liv i spelet.

41. Sd2—b3 Dc5—d6
42. Tc2—d2 Dd6—b4

En nyckelposition för damen.

43. Td2—c2 f7—f6
44. Lf1—h3 Le6—f7
45. Lh3—g4 Kg8—g7
46. Kh2—g2 Db4—d6

Hotar liksom tidigare Dd3.

47. Tc2—d2 Dd6—b8
48. Td2—c2 — —

Efter tornbyte skulle vit få svårt att täcka sina svaga punkter för svarts inbrytningshot.

48. — — Le7—b4
49. h4—h5 Db8—d6
50. h5×g6 Lf7×g6
51. Lg4—h5 Dd6—d3

Ett mål är nått.

52. Lh5×g6 Dd3×e2†
53. Tc2×e2 Kg7×g6
54. Te2—f2 Kg6—f7
55. Tf2—f1 Kf7—e6
56. Tf1—f3 Lb4—e7
57. Tf3—f1 — —

Vit kan ingenting annat göra än att avvänta, medan svart nu har allt klart för att genomföra sin vinstdplan.

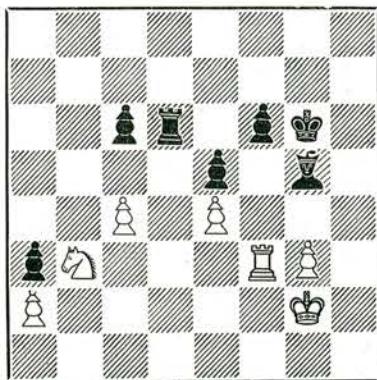
57. — — Le7—b4
58. Tf1—f3 Ke6—e7
59. Tf3—f1 Ke7—f7
60. Tf1—f 3 Kf7—g6

Kungsdragen gjordes troligen för att vinna tid. Nu kommer effektivare saker.

61. Tf3—f2 Td8—d6
62. Tf2—f5 Lb4—d2
63. Tf5—f3 Ld2—g5

En sedan länge förberedd vinstdföring börjar nu skönjas. På t. ex. 63. Tf5 skulle följa Td3 64. Tf3, Le3! med hotet T×b3! Vit måste således flytta tornet från f-linjen, men därpå har svart en annan vinstdväg utstakad.

Ställning efter 63. —, Ld2—g5.

64. c4—c5 Td6—d7
65. Tf3—c3 f6—f5!
66. Kg2—f3 Kg6—f6

67. e4×f5 Kf6×f5
68. g3—g4† Kf5—e6
69. Kf3—e2 — —

Om Ke4 så Td1.

69. — — e5—e4
70. Tc3—c4 Ke6—e5
71. Tc4—a4 Td7—h7
72. Ta4×a3 Th7—h2†
Uppgivet.

Bara som ett litet exempel: 73. Kd1, e3. 74. Sc1, Th1†. 75. Kc2, T×c1†!

Ställning efter 18. —, f7—f5.

På 19. g×f kan vad som helst hänta, t. ex. T×g2 med det fruktansvärdade avdragshotet. Emellertid ebbar det hela snart ut i stillsamma slutspel.

Smyslov.	Botvinnik.
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. a2—a3	Lb4×c3†
5. b2×c3	d5×e4
6. Dd1—g4	Sg8—f6
7. Dg4×g7	Th8—g8
8. Dg7—h6	c7—c5
9. Sg1—e2	Tg8—g6
10. Dh6—d2	Sb8—d7

19. De4—d3	c5—c4
20. Dd3—g3	Sd7—f6
21. Se2—f4	Sd5×f4
22. Lg2×b7†	Kc8×b7
23. Dg3×f4	Sf6—d5
24. Df4—f3	Td8—f8
25. Td1—e1	Da4—e8
26. g4—g5	h7—h6
27. h3—h4	h6×g5
28. Tg1×g5	Tg6×g5

Vågsvallet har redan lagt sig.

29. h4×g5	Tf8—g8
30. Df3—e2	De6—c6
31. De2×e6	Dc6×e6
32. Te1×e6	Tg8×g5
33. Te6—e5	Kb7—c6
34. Kc1—d2	a7—a5
35. a3—a4	Tg5—h5
36. Te5—e6†	Kc6—b7
37. Te6—e5	Kb7—c6

Remi.

Stridslystenheten är för dagen god på bågge sidor. Om ingen står bra, så står alltså båda dåligt. Det kan inträffa i de högsta kretsar. Den som inte kan klaga på ställningen är i första hand — publiken!

18. Lf1—g2 f7—f5!

GRÜNFELDS FÖRSVAR.
Tjugoandra partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	g7—g6
3. Sb1—c3	d7—d5

En äkta Grünfeld för första gången i matchen.

4. Lc1-f4 — —

En stark fortsättning, som får ökad betydelse genom att löparen redan i sjätte draget går till e5.

4. — — Lf8-g7
5. e2-e3 0-0
6. Lf4-e5 — —

Denna löpare uppträder energiskt och målmedvetet och ger öppningen en speciell karaktär. Tidigare beaktades endast 7. Sf3, c5! 8. Le5.

6. — — e7-e6
7. Sg1-f3 Sb8-d7
8. Le5-g3 c7-c6
9. Lf1-d3 b7-b6
10. 0-0 Lc8-b7
11. Dd1-e2 Dd8-e7
12. Tf1-d1 Sf6-h5
13. Lg3-h4! — —

Nu följer en period där Botvinnik går påfallande aggressivt till väga.

13. — — De7-d6
14. g2-g4 — —

Det kan inte bortses ifrån, att en sådan framstöt utgör en försvarning av den egna kungsställningen. Frågan blir om initiativet, terrängvinsten eller det mål man har i sikt uppväger den frivilligt ådragna svagheten.

14. — — Sh5-f6
15. Lh4-g3 Dd6-e7
16. h2-h3 c6-c5

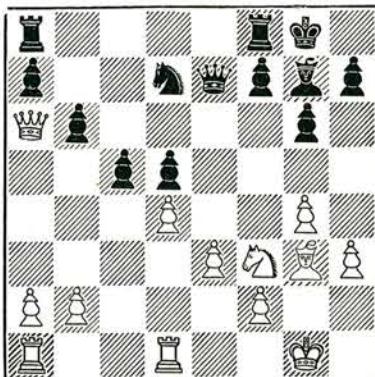
Svart vill naturligtvis så snabbt som möjligt skaffa sig motspel, främst gäller det kontrollen över sprängningsmöjligheterna i centrum.

17. c4×d5 Sf6×d5
18. Sc3×d5 e6×d5
19. Ld3-a6 — —

En i liknande ställningar välkänd positionell manöver. Genom trycket på damflygeln räknar vit med att neutralisera svarts möjligheter att utnyttja vits svaga kungsställning.

19. — — La6×b7
20. De2×a6 — —

Ställning efter 20. De2×a6.

20. — — c5×d4!

Det hotade Db7. Svart överläter c-linjen, men har kompensation i motangrepp.

21. e3×d4 Sd7-f6
22. Ta1-c1 h7-h5
23. Tc1-c7 De7-b4

Vit har nu två bönder i slag och alltidjämt bekymmer för kungsflygeln söde.

24. g4-g5 Sf6-e4
25. Da6-a3 Db4-b5

Här kunde svart genom D×a3 och S×g3 skaffa vit två par dubbelbönder men den svagheten skulle mer än väl uppvägas av tornställningen på c7.

26. Da3-b3 Db5-e8!
27. Db3-e3 — —

Absolut ej 27. D×d5 för S×g3 jämta De3†.

27. — — Ta8-c8
28. Td1-c1 Tc8×e7
29. Tc1×c7 Se4×g3

Smyslov har naturligtvis även övervägt en sådan fortsättning som 29. —, Db5. 30. b3, S×g3. 31. f×g3, Te8. 32. Se5 med svårbedömt läge.

30. De3×e8 Tf8×e8
31. f2×g3 Te8-e2
32. Tc7×a7 Te2×b2
33. Ta7-a8† Kg8-h7
34. Ta8-d8 Tb2×a2
35. Td8×d5 Ta2-a7
36. Kg1-f2 f7-f6
37. g5×f6 Lg7×f6
38. Td5-d6 Kh7-g7
39. Td6×b6 g6-g5
40. g3-g4 Ta7-a2

tet.
Efter ytterligare tre schackar på a1 och a2 kom det vintade fredsslutet.

På 14. L×f4 följer nu L×f3. 15. L×f3, g5 med pjäsvinst.

14. g3×f4 Lg4×f3
15. Lg2×f3 Kg8-h8
16. Lc1-d2 Lg7-h6
Bättre först 16. —, Dd7.
17. Te2-e6(!) Lh6×f4
18. Ta1-e1 Lf4×d2
19. Sf1×d2 Se7-f5

En förhastad manöver, 19. Dd7 kunde gott spelas (20. Lg4, Tf4!).

20. Lf3-g2 Sf5-h4
21. Db3×d5 Sh4×g2
22. Dd5×g2 Dd8×d3
23. Sd2-e4! — —

Den "utsläppta" springaren tar hem spelet — sedan den fått husera som den vill.

23. — — Tf8-f5?
24. Se4-d6 Tf5-f3
25. Sd6×b7 Ta8-f8
26. Sb7×c5 Dd3-f5
27. Te6-e8 Kh8-g8
28. Te8×f8 Uppgivet?

De senaste dragen av svart är svårt att förklara; det sägs att Botvinnik verkade mer nervös än vanligt.

FRANSKT PARTI.

Tjugotredje partiet.

Smyslov.	Botvinnik.
1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d3	— —

Detta är inte så dåligt, som exempelvis Tarrasch hävdade, framhåller dr Euwe. Draget leder till olika flankspel; det blir här en form av Kungsindiskt i förhand. Smyslov, som måste spela på vinst, har som självklart ledmotiv att så vitt möjligt komma ifrån kända vägar.

2. — —	c7-c5
3. Sb1-d2	Sb8-c6
4. g2-g3	g7-g6
5. Lf1-g2	Lf8-g7
6. Sg1-f3	Sg8-e7
7. c2-c3	d7-d6

Det kan vara en smaksak att gå ett eller två steg med bonden.

8. 0-0	0-0
9. a2-a4	f7-f5
10. Dd1-b3	d6-d5
11. e4×d5	e6×d5
12. Tf1-e1	f5-f4

Ett intressant och inte ofarligt motspel. Vit tvingas åtminstone tillfälligt på defensiven.

13. Sd2-f1	Lc8-g4
------------	--------

SISTA RONDEN

I matchens sista parti har Smyslov ännu teoretiskt chansen att bli världsmästare. I praktiken ställer det sig annorlunda. Att med svart kunna få till stånd en segerrik uppmarsch mot en på remi inriktad motståndare av Botvinniks kaliber är verkligen inte mycket att hoppas på. Speciellt i en nervpåfrestande sista rond. Därför ger också spelet redan från början intryck av att Smyslov avstår från varje försök till sådana vinstspekulationer, som brukar sammanhänga med valet av ovanliga drag i öppningen — som man sett många exempel på tidigare i matchen. Smyslov spelar matt, men inte

på matt. Han får det sämre spelet. Botvinnik nöjer sig dock med att konsolidera sin goda ställning och gör inga vinstförsök. På Smyslovs förslag slutar partiet oavgjort redan efter 22 drag.

KUNGSDISKT.

Tjugofjärde partiet.

Botvinnik.	Smyslov.
1. Sg1-f3	Sg8-f6
2. c2-c4	g7-g6
3. Sb1-c3	Lf8-g7
4. d2-d4	d7-d6
5. g2-g3	0-0
6. Lf1-g2	Sb8-d7
7. 0-0	c7-c6
8. e2-e4	e7-e5
9. h2-h3	a7-a5
10. Lc1-e3	e5x d4
11. Sf3x d4	Tf8-e8
12. Dd1-c2	Sd7-c5
13. Ta1-d1	Sf6-d7
14. Sd4-b3	Dd8-e7
15. Sb3x c5	d6x c5
16. f2-f4	Sd7-b6
17. b2-b3	a5-a4
18. Dc2-f2	Lg7-f8
19. e4-e5	f7-f5
20. Td1-d3	a4x b3
21. a2x b3	Lc8-e6
22. Tf1-d1	

Remi.

I landskampen Sverige—Finland spelades vid första bordet följande parti i andra omgången. Anm. efter Svenska Dagbladet.

DAMINDISKT-PARTI.

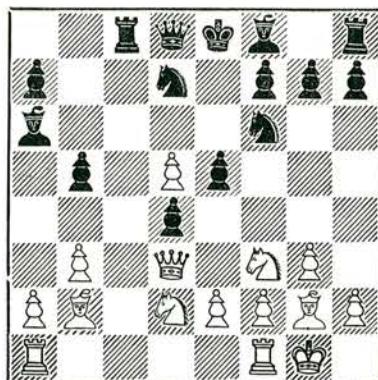
Ståhlberg. Kaila.

1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sf3	b6	4. g3	La6
Mera logiskt är 4. —, Lb7.			
5. b3	d5	6. Lg2	c6
7. Dc2	Sb-d7	8. 0-0	Tc8
9. Lb2	c5	10. Sb-d2	b5?

En förfelad manöver, varpå vit kommer i klar fördel. Riktigt var 10. —, d×c4 med lika chanser.

11. c×d5 c×d4 12. Dd3 e5

Ställning efter 12. —, e5.

13. S×e5!!

Ett glänsande springaroffer på lång sikt, som bevisar den svenska stormästarens djupa positionsblick.

13. — S×e5 14. D×d4 Ld6
15. D×a7 Ta8 16. Dd4 0-0
17. Tf—c1 De7 18. f4 Se—d7

Större försvarsmöjligheter erbjöd det överraskande 18. —, Sc4, ehuru vit efter 19. Se4!, S×b2. 20. S×d6. 21. e4! alltjämt har de överlägsna chanserna.

19. Se4 Tf—c8 20. S×d6 D×d6
21. e4 Db6 22. e5 Se8
23. d6 Ta—b8 24. D×b6 S×b6
25. Ld4 Sd7 26. Lh3 Td8
27. Tc7!

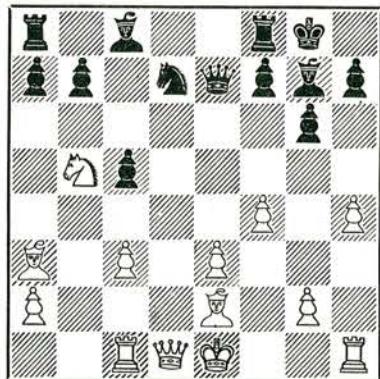
Vits eleganta slutspelsföring är värd allt erkännande.

27. — Tb7 28. Tc6 Ta8
29. Ta—c1 Sf8 30. Lg2 Tb—b8
31. Tb6 T×b6 32. L×b6 Tc8
33. Td1 Tb8 34. La5 Sd7
35. Lc6 Lc8 36. Lc7

Erövrar ytterligare material varför resten blott är en tekniksak, som Ståhlberg på ett förebildligt sätt genomför.

36. —	Tb7	37. L×b7	L×b7
38. a4	b×a4	39. b×a4	Kf8
40. Tc1	g6	41. Ld8	h5
42. a5	Kg8	43. Kf2	Kh7
44. h3	Kg8	45. g4	h×g4
46. h×g4	Kh7	47. Ke3	Kg8
48. Le7	Kh7	49. Kd4	Sg7
50. Tb1	Se6†	51. Ke3	Se—c5
52. T×b7!	S×b7	53. a6	Sb—c5
54. a7	Sb6	55. f5	g×f5
56. g×f5	Uppg.		

Ställning efter 15. —, Dd8—e7.

KUNGSDISKT.

Matchen Finland—Sverige.

Ilmari Solin, Inge Johansson,
Finland. Sverige.

1. Sf3	g6	2. c4	Lg7
3. e3	e5	4. Sc3	d6
5. d4	Sd7	6. Le2	Se7
7. h4			

Det är givet att 7. 0-0 är naturligare, solidare, sundare, starkare... — textdraget behöver för den skull inte stämpelas som dåligt, ehuru det förpliktar mera.

7. — c6 8. d×e5

Detta avbyte därmed har inget som talar för sig. Konsekvent vore 8. h5.

8. — S×e5 9. Sd4 d5
10. e×d5 S×d5 11. f4(?)

Det fordras flera svaga drag för att förstöra vits utsikter — i det fallet visar vit konsekvens.

11. —	S×c3	12. b×c3	Sd7
13. La3	c5	14. Sb5	0-0
15. Tc1	De7!		

Detta är en första poäng i det kombinationsspel som ställningen möjliggör för svart. Spelar nämligen vit 16. Sc7, med tanken 16. —, Tb8. 17. Sd5, så läter svart tornet stå i slag och avgör spelet till sin fördel genom 16. —, D×e3! 17. S×a8, L×c3†. 18. Kf1, Ld4.

16. Dd3	Sb6	17. c4	Lf5
18. Dd6	D×e3	19. D×c5	D×f4
20. Df2	De5!		

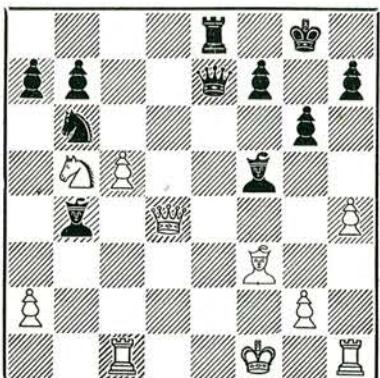
Dambyte kunde tänkas ge vit en del praktiska remichanser. Svarts intuition säger honom att spelet bör fortsättas kombinatoriskt och att kvalitetsförlusten därvid är av underordnad betydelse.

21. L×f8	L×f8	22. Dd4	Lb4†
23. Kf1	De7	24. c5	

Två pjäser i slag — har svart trots allt spelat bort sig?

24. —	Te8	25. Lf3	

Ställning efter 25. Le2—f3.

25. —	Sb6—c4!!		

Frukten av den rätta intuitionen! Är man en gång inne på rätt väg, så finns det givna draget i det bestämda ögonblicket. Det är inte alltid nödvändigt eller ens möjligt att på förhand med matematisk noggrannhet räkna ut allt.

26. $D \times c4$ $De3!$ 27. $Td1$ $Ld2!$
28. $Le2$ $Te4!$

Vinner damen och partiet. Ett sällsynt vackert angreppsparti.

EN MODERN MORPHY

Segraren i Bukarest, den unge rysken Kortchnoj, återupplivade i partiet mot polacken Sliwa en hundrårig variant. Kortchnoj földe i spåren schackspelarnas idealbild, den legendariske Morphy. En annan av gamla tiders schackkungar, Wilhelm Steinitz, figurerar i sammanhanget på så sätt att en av dennes teorier synbarligen raseras av Kortchnoj.

PREUSSISKT PARTI.

Kortchnoj. **Sliwa.**
1. $e4$ $e5$ 2. $Sf3$ $Sc6$
3. $Lc4$ $Sf6$ 4. $Sg5$ $d5$
5. $e \times d5$ $Sa5$ 6. $d3$

Det drag som Morphy (enligt hävdatecknaren Maróczy) alltid använde. Intressant är utgången av ett rådslagningsparti i New York 1857. Tre konsulterande spelare hade vit mot Morphy. De valde samma drag för att bekämpa sin store motståndare med hans eget vapen. De konsulterande presterade ett så starkt spel att de vann partiet, därmed bringande ära inte bara åt sig själva, utan fastmer åt varianten.

6. — $h6$ 7. $Sf3$ $e4$
8. $De2$ $S \times c4$ 9. $d \times c4$ $Lc5$
10. $h3!$ $0-0$ 11. $Sh2$ $e3$

Morphy valde vid ett par tillfällen utan framgång 11. —, $Sh7$. Textdraget återfinns i en analys av Steinitz.

12. $L \times e3$ $L \times e3$ 13. $f \times e3$ $Se4$
14. $Sf1$ $Dh4\#$ 15. $g3$ $Df6$
Ej 15. —, $S \times g3$ för 16. $Df2$ med dambyte och bättre slutspel för vit.
16. $c3$ $Lf5$

Här slutar Steinitz' analys, utförd till svarts fördel! Kortchnoj desavuerar här Steinitz och återupprättar Morphy genom att för de vita trupperna till seger.

17. $Df3$ $Sg5$ 18. $Df4$ $Dg6$
19. $Sbd2$ $S \times h3$ 20. $D \times c7$ $Lg4$
21. $T \times h3!$ $L \times h3$ 22. $0-0-0$ $L \times f1$

Detta avbyte är nog förhastat och borde ha ersatts av t. ex. 22. —, $f7-f5$. På $d3$ kan damen ändå inget uträffa.

23. $T \times f1$ $Dd3$ 24. $e4$ $Tac8$
25. $Df4$ $b5$ 26. $Kd1!$ $f5$

Det hotade damvinst med $Tf3$, som nu besvaras med $f \times e4$.

27. $e5$ $b \times c4$ 28. $d6$ $Dd5$
29. $Dd4$ $Ue6$ 30. $Te1$ $Tf7$
31. $b3!$ $c \times b3$ 32. $a \times b3$ $a5$
33. $c4$ $Td7$ 34. $Te3$ $Tb7$

Centrumböndernas framryckning står ej att hejda.

35. $Dd5$ $D \times d5$ 36. $c \times d5$ $Tc5$
37. $e6$ $Tb8$ 38. $Te5$ $g6$
39. $e7$ $Kf7$ 40. $d7$ Uppg.
(D. N.)

KUNGSDINDISKET.

Turn. i Bukarest.

Pachman. **Sandor.**
1. $c4$ $Sf6$ 2. $Sc3$ $d5$
3. $d4$ $g6$ 4. $Lf4$ $Lg7$
5. $e3$ $0-0$ 6. $Db3$ $d \times c4$
7. $L \times c4$ $Se8$

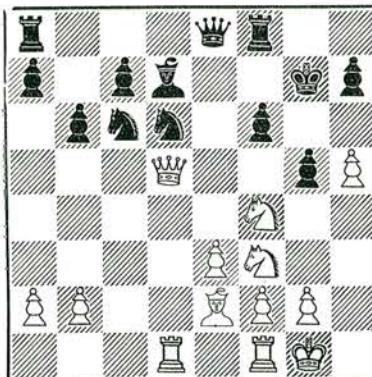
En tidsödande omgruppering, då i stället snabb utveckling av damflygeln borde eftersträvas.

8. $Le5!$ $Sc6$ 9. $L \times g7$ $K \times g7$
10. $Sf3$ $Sd6$ 11. $Le2$ $b6$

12. $0-0$ $Lb7$ 13. $Tad1$ $e6$
14. $d5!$ $e \times d5$ 15. $S \times d5$ $f6$
16. $Sf4$ $Lc8$ 17. $Dd5$ $Ld7$
18. $h4$ $De8$ 19. $h5$ $g5(?)$

Möjliggör ett synnerligen vackert kombinationsspel, exakt och tvingande.

Ställning efter 19. —, $g6-g5$.

20. $S \times g5$ $f \times g5$ 21. $D \times g5\#$ $Kh8$
22. $Sg6\#$ $h \times g6$ 23. $Dh6\#$ $Kg8$
24. $h \times g6$ $De7$ 25. $T \times d6!$ $Se5$

Det dödliga $Le4\#$ måste förhindras.

26. $Td5$ $Tf5$ 27. $f4$ $Te8$
28. $T \times e5$ $T \times e5$ 29. $f \times e5$ $Le6$
30. $Tf7!$ Uppg.

OREGELBUNDET.

Turn. i Bukarest.

Pachman. **Nejmetdinov.**
1. $e4$ $e5$ 2. $Sf3$ $Sc6$
3. $Le2$

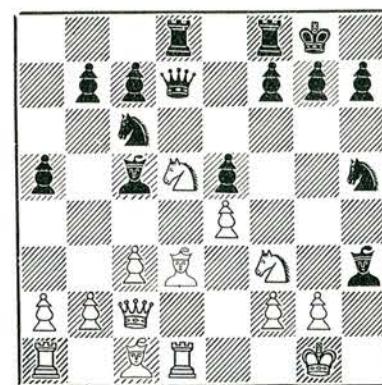
Man kan ibland vilja undvika de uppstrampade stigarna för att gå på egen upptäcktsfärd.

3. — $Sf6$ 4. $d3$ $d5$
5. $Sbd2$ $Lc5$ 6. $0-0$ $0-0$
7. $c3$ $d \times e4$ 8. $d \times e4$ $a5$
9. $Dc2$ $De7$ 10. $Sc4$ $Sh5$
11. $Te1$ $Lg4$ 12. $h3$ $Le6$
13. $Lf1$ $Sg3$ 14. $Ld3$ $Tad8$
15. $Se3$ $Sh5$ 16. $Sd5$ $Dd7$
17. $Td1$

Har det varit stillsamt hittills så blir det nu en urladdning av väldiga märt.

17. — $L \times h3$

Ställning efter 17. —, $Le6 \times h3$.

18. $Lf1$

Farligt vore $g \times h3$, $D \times h3$, bl. a. för hotet $Dg3\#$.

18. — $Dg4$ 19. $Sg5$ $L \times g2$
20. $L \times g2$ $f5$ 21. $e \times f5$ $h6$
22. $Se6$ $L \times f2\#$ 23. $D \times f2$

Ej 23. $K \times f2$ för $T \times f5\#$. 24. $Kg1$, $Sg3$.

23. — $D \times d1\#$ 24. $Kh2$ $T \times d5$
25. $L \times h6$ $D \times a1$ 26. $L \times d5$ $Tf6$

Att plocka fram vinst för vit efter 26. —, $g \times h6$ visar sig överraskande svårt — vi har ännu inte lyckats!

27. $Lg5$ $Kh8$ 28. $De2$ $g6$
29. $f \times g6$ $Kg8$ 30. $Sf4\#$ $Kf8$
31. $S \times h5$ Uppg.

HOLLÄNDSKT.

Jugoslaviska mästerskapet.

Pirc. **Fuderer.**
1. $Sf3$ $f5$ 2. $c4$ $Sf6$
3. $Sc3$ $d6$ 4. $d4$ $g6$

5. g3 Lg7 6. Lg2 0—0
7. 0—0 c6

I denna ställning har som en bättre möjlighet för svart föreslagits 7. —, Sc6. 8. d5, Se5; i varje fall blir svårigheterna för svart större efter det valda draget.

8. b3 Dc7 9. La3 a5
10. Tc1 Sa6 11. d5! Td8
12. Sd4 e5

För att inte bli helt instängd.

13. d×e6 Sc5 14. Dd2 a4
15. b4 S×e6 16. Sd5!

Fasthåller en liten positionsfördel.

16. — Df7 17. Sb6 Tb8
18. S×c8 Tb×c8 19. Lb2 Sg4
20. S×e6 D×e6 21. L×g7 K×g7
22. h3 Sf6 23. e3 Se4
24. Dd4 Kg8

På 24. —, Df6 kan följa 25. Da7, men det är också möjligt att vit lugnt hade gått med på dambyte. Pirc tycker om att arbeta med små slutspelsfördelar.

25. Tfd1 De7 26. a3 c5

En ytterligare försägning, men det är svårt för svart att finna drag.

27. Dd5 Kg7 28. b5 Td7
29. Dd3 De6 30. Dc2 Ta8
31. Td3 Kf7 32. Tcd1 Ke7
33. Kh2 h5 34. f3 Sf6
35. h4 De5 36. Lh3 b6
37. Dd2 d5

Svarts uthållighet sviktar.

38. c×d5 Tad8 39. e4 f×e4
40. L×d7 K×d7 41. Te1 c4
42. Tc3 Tc8 43. Dc2 g5
44. h×g5 D×g5 45. f×e4 h4
46. Kg1 Tg8 47. Df2 De5
48. Df5† Kd6 49. D×e5† K×e5
50. Kg2 Kd4 51. Tf3 S×e4
52. Tf4 T×g3† 53. Kf1 K×d5
54. Tf×e4 h3 55. Te3! h2
56. Td1 Kc5 57. Te5 matt!

KUNGSDISKT.

Jugoslaviska mästerskapet.

Rabar. Milic.

1. d4 Sf6 2. c4 g6
3. Sc3 Lg7 4. e4 d6
5. f3,

Denna variant — lång rockad och flygelangrepp — har blivit alltmera populär. Tacka för det när svart för det mesta inte hittar något sätt att försvara sin kungsställning. Det är bara för vit att som i detta parti sätta igång efter modell ångvält.

5. — 0—0 6. Le3 e5
7. Sge2 Sbd7 8. Dd2 a6
9. Lh6 L×h6

Det kan inte ha varit tvunget för svart att själv byta löpare, vilket tydligt underlättar vits uppmarsch.

10. D×h6 b5

Ett motangrepp i tomma intet.

11. h4 b×c4 12. 0—0—0 c6
13. h5 De7 14. g4 Lb7
15. g5 S×h5 16. Sg3! f5
17. S×h5 g×h5 18. L×c4† Kh8
19. T×h5 f×e4 20. Tdh1 d5
21. D×h7† D×h7 22. T×h7† Kg8
23. T×d7 Lc8 24. Te7, d×c4
25. S×e4 T×f3 26. Sf6†, Kf8
27. T1h7 Uppg.

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR.

Jugoslaviska mästerskapet.

Vasiljevic. Matanovic.

1. e4 d6 2. d4 Sf6
3. Sc3 g6 4. Lg5 Sbd7
5. Dd2 Lg7 6. f3 c5
7. Sge2 0—0 8. 0—0—0 Da5
9. Kb1 Te8 10. h4 b5
11. Sf4 b4 12. Sed5 Lb7
13. d×c5 d×c5 14. h5 S×d5
15. S×d5 Sf6 16. h×g6 h×g6
17. Lh6 L×d5 18. e×d5 Lh8
19. Lc4 Db6 20. g4 Sd7
21. Lg5

Med det brutalala hotet T×h8† och mattangrepp på h-linjen.

Ställning efter 21. Lh6—g5.

21. — Dd6 22. f4 Lg7
23. Dh2 Sf6 24. Dh4 Tab8
25. Lh6 Lh8 26. f5 S×g4
27. D×g4 De5 28. Lc1 Tb6
29. d6 T×d6 30. f×g6 Uppg.

En jugoslavisk attack mot det jugoslaviska försvarat!

I matchen Sovjet—Argentina spelades följande teoretiskt värdefulla parti, där Najdorf blev offer för en nyhet i ett av sina egna öppningssystem.

SICILIANSKT.

Bronstein. Najdorf.

1. e4 c5 2. Sf3 d6
3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6
5. Sc3 a6

Detta drag i förbindelse med e7—e5 är Najdorfs eget välkända patent, som hittills har stått sig bra i blåsväder. Det har prövats 6. Le2, 6. g3 och allra skarpast 6. f4. Bronstein kastar fram ett nytt drag och bringar därmed, tycks det, variantens upphovsman ur gängorna.

6. Lg5(!) e6

Här ser inte e7—e5 så bra ut, hästen kanske hoppar till f5.

7. Df3!

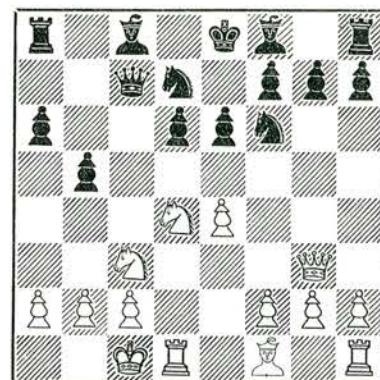
Öppningen får nu en helt förändrad karaktär, vilket väl var Bronsteins men inte Najdorfs mening.

7. — Sbd7 8. 0—0—0, Dc7
9. Dg3!

Vit står redan klart bättre; damdraget har ett bestämt syfte.

9. — b5

Ställning efter 9. —, b7—b5.

Najdorf har självfallet sett vits möjlighet att offra figur för tre bönder, men han har antagligen bedömt svarts utsikter som tillfredsställande. En felbedömning, som det efter hand visar sig.

10. L×b5! a×b5 11. Sd×b5 Db8
12. S×d6† L×d6 13. D×d6 D×d6
14. T×d6 h6 15. Ld2! Lb7
16. f3 0—0 17. b3 Tfc8
18. Kb2 Sc5 19. Le3 e5
20. Thd1 Se6 21. Tb6 Lc6
22. Sd5! L×d5

Ett tvunget avbyte, varefter svart har att kämpa mot fyra fribönder — en utsiktslös uppgift.

23. e×d5 Sc5 24. Tb5 Sfd7
25. c4 e4 26. L×c5 S×c5
27. f×e4 S×e4 28. d6 T×a2†

Gör varken till eller från, utgången är given även på andra drag.

29. K×a2 Sc3† 30. Ka3 S×d1
31. c5 Sc3 32. Ta5 Sd5

33. c6 Sf6 34. Ta6 Kf8
35. b4 Ke8 36. b5 Sd7

I desperation gör svart ännu några drag, han kunde annars ha givit upp direkt.

37. Ta7! Tb8 38. T×d7 T×b5
39. Ta7 Tb8 40. d7† Ke7
41. d8D† K×d8 42. c7† Kc8
43. c×b8D†

I denna ställning föredrog Najdorf att ge upp.

Efter nederlag i de två första partierna vann Najdorf det tredje, som återges här.

Bronstein.	Najdorf.
1. e4 c5	2. Sf3 d6
3. d4 c×d4	4. S×d4 Sf6
5. Sc3 a6(!)	

Najdorf backar inte trots resultatet i föregående parti. Än är inte sista ordet sagt, menar han.

6. Lc4

Men Bronstein vägrar helt överraskande att gå in på samma variant. Därmed inte sagt att det valda draget är så värst mycket svagare.

6. — e6 7. a3 Ld7
8. 0—0 Sc6 9. La2 Le7
10. Le3 0—0 11. De2 Tc8
12. Tad1 Dc7 13. Kh1 Se5
14. Lc1 Sc4

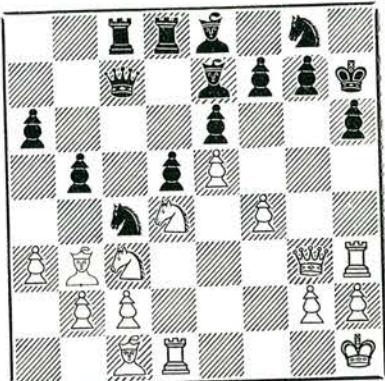
Hotar S×a3. Liknande ställningar är vanliga i sicilianskt, där svart tar det lugnt i försvaret — medan vit går mer eller mindre häftigt fram på kungsflygeln.

15. Td3 Db6 16. Lb3 Dc5
17. Tfd1 b5 18. Tg3 Kh8
19. Tg5 Db6 20. Tg3 Tfd8

Av detta drag kan nog utläsas att svart här avböjer en remiinvit (20. —, Dc5. 21. Tg5, Db6 etc.). Svarts ställning är sund och i det stora hela ytterst svår att komma åt med ett stormangrepp.

21. Sf3 h6 22. Th3 Dc5
23. Sd4 Kg8 24. Df3 Le8
25. Dg3 Kh7 26. f4 d5
27. e5 Sg8

Ställning efter 27. —, Sf6—g8.

Det är mycket intressant att följa Bronstein i det stormangrepp som han trots allt inlätit sig på. Flera av hans figurer står mindre bra postrade och kunde inte heller föras fram till effektiv medverkan i det hela. Man har intycket av att vit i diagramställningen står starkt, men därifrån och till seger kan steget vara långt. I varje fall beslutar sig vit för en framstöt från vilken ingen återvändo finns. Otäckbart är inte att den komplicerade ställningen inrymmer andra möjligheter än som kommer till uttryck vid det praktiska utforandet under — som kan förmudas — tidsnödstvång.

28. f5 Dc7 29. f6 g×f6
30. Dd3† f5 31. S×f5 S×e5

I själva verket är striden redan avgjord! Fyra drag efter vår långa "utredning" här ovan.. Det följde ytterligare (något panikartat):

32. Dd2 e×f5 33. Te1 Sg4
34. Sd1 Ld7 35. c3 Le6
36. Lc2 d4 37. Sf2 d×c3
38. De2 c×b2 39. D×g4 b×c1D
40. L×f5† L×f5 41. D×f5† Kg7
42. Dg4† Lg5 Uppg.

Här återges ännu ett parti från mötet vid första bordet; Najdorf försöker förgäves revanschera sig för tidigare nederlag.

KUNGSINDISKT.

Najdorf.	Bronstein.
1. d4 Sf6	2. c4 g6
3. g3 c6	4. Lg2 d5
5. c×d5 c×d5	6. Sc3 Lg7
7. Sh3 L×h3	

Svart byter för att inte ge vit en bra springarpostering på f4.

8. L×h3 Sc6 9. 0—0 h5

En agressiv fortsättning, som dock inte ger något resultat mot Najdorfs goda försvar.

10. Lg2 h4 11. Lf4 e6
12. e3 Sh5 13. Dg4 S×f4
14. D×f4 h3

Bronstein lär ha tagit 40 minuter på detta drags konsekvenser; man får utgå ifrån att hela den flöjande planen utformats under dessa minuter. Svart lägger sitt spel på damflygeln, medan vit tar tillfället i akt och erövrar h-bonden.

15. Lh1 Df6 16. Dg4 Df5

Båda spelarna uppfattar dambytte som gynnsamt för svart.

17. Dd1 0—0 18. f4 Df6
19. Lf3

Najdorf avböjer en närliggande remiinvit: 19. Dg4, Df5. 20. Dd1, Df6 etc. Han anser sig alltså ha bättre möjligheter.

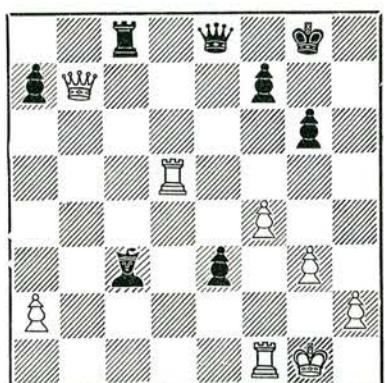
19. — Sa5 20. Lg4 Tfc8
21. De2 Sc4 22. L×h3 Tc6
23. Tad1 Dd8 24. Sa4 Tac8
25. e4

Denna framstöt ger kvalitetsvinst, men svart har fina motchanser.

25. — d×e4 26. d5 e×d5!
27. L×c8 T×c8 28. Sc3 S×b2!
29. D×b2 L×c3 30. D×b7 e3!
31. T×d5 De8

Läget är nu på en gång så tillspetsat att det bara finns en möjlighet för vit att klara upp situationen. I ömsesidig tidsnöd tog spelarna remi i denna ställning, sedan Najdorf påvisat det räddande draget.

Ställning efter 31. —, Dd8—e8.

Ett slutspelet med lika chanser uppstat. Efter 32. Te5, L×e5, 33. f×e5 har

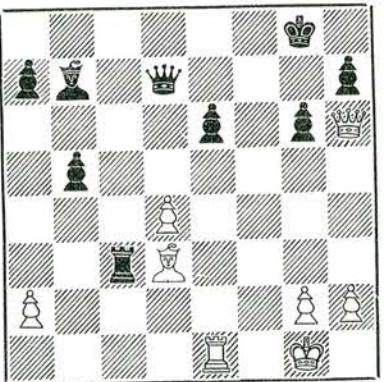
NIMZOINDISKT.

Jul. Bolbochan, Argentina.	Keres, Sovjet.
1. d4 Sf6	2. c4 e6
3. Sc3 Lb4	4. e3 b6
5. Sf3 Lb7	6. Ld3 c5
7. 0—0 0—0	8. Ld2 c×d4
9. e×d4 d5	10. c×d5 S×d5
11. Te1 Sd7	12. De2 Ld6
13. Tad1 Tc8	14. De4 S7f6
15. Dh4 Le7	16. Lb1 g6
17. Dh3 S×c3	18. b×c3 Sd5
19. Tc1 b5	20. Dh6 Lf6
21. Sg5 L×g5	22. L×g5 Dd7
23. Ld2 Tc7	24. h4 Tfc8
25. h5 S×c3	

Konsekvent spelat, hur det än kan bli med vits angrepp.

26. h×g6 f×g6 27. L×c3 T×c3
28. T×c3 T×c3

Ställning efter 28. —, $Tc8 \times c3$.

29. $L \times g6!$ Dg7 30. $L \times h7\#$ D $\times h7$
 31. $D \times e6\#$ Df7 32. $Dg4\#$ Kf8
 33. Te5 Tc1# 34. Kh2 Te6
 35. Dh4
- Ett förljude Df6 36. Dx f6, Tx f6.
 Det förljude Df6 36. Dx f6, Tx f6.

GAMMALINDISKT.

Rosetto,
Argentina.	Kotov,
Sovjet.
1. d4 Sf6	2. c4 d6
3. Sc3 Sbd7	4. Sf3 e5
5. e4 c6	6. Le2 Le7
7. 0—0 0—0	8. Te1 Te8
9. Lf1 Lf8	10. Tb1 a5
11. b3 g6	12. Dc2 Lg7
13. d \times e5 d \times e5	14. Sa4 Sf8
15. Td1 S6d7	16. Le3 Dc7
17. c5 Se6	18. Td2 Sf6
19. Sb6 Tb8	20. Tbd1 Sf8
21. h3 Le6	22. Lc4 h6
23. Td6 L \times c4	24. D \times c4 Te6
25. T1d3 Tbe8	26. Sd2 T \times d6
27. c \times d6 Dd8	28. Da4 Se6
29. D \times a5 Sd7	30. Sdc4 Sd4
31. S \times d7 D \times d7	32. Db6 f5
33. f3 f \times e4	34. f \times e4 Tf8
35. L \times d4 e \times d4	36. e5 Df5
37. D \times d4 b5	38. Se3 Df2#
39. Kh1 Dg3	40. Dg4 De1#

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR.

Turn i Beverwijk 1954.

Prins.	Kramer.
1. Sf3 Sf6	2. d4 g6
3. Sc3 Lg7	4. e4 d6
5. h3 0—0	6. Le3 c6
7. Dd2 Da5	8. Lh6 e5
9. 0—0—0 b5	10. L \times g7 K \times g7
11. Ld3 Sbd7	12. d \times e5 d \times e5
13. Sh2 b4	14. Sb1 Sc5
15. De3 Le6	16. Sg4 L \times g4
17. h \times g4 S \times g4	18. Dg5 Sf6
19. f4 Tfe8	20. Dh6# Kg8
21. f5 Tad8	22. Lc4 T \times d8#
23. T \times d1 Td8	24. Th1 Td4
25. f \times g6 T \times c4	26. g \times h7# S \times h7
27. D \times h7# Kf8	28. Dh8# Ke7
29. D \times e5# Kd7	30. Td1# Kc8
31. De8# Kb7	32. D \times f7# Uppg.

SICILIANSKT PARTI.

Spelat i matchen Holland—Västtyskland 13—14 mars 1954.

Lehmann,
Västtyskland.	Mühring,
Holland.
1. e4 c5	2. Sf3 Sc6
3. d4 c \times d4	4. S \times d4 Sf6
5. Sc3 d6	6. Lg5 e6
7. Dd2 Le7	8. 0—0—0 S \times d4
9. D \times d4 0—0	10. f4 h6
11. Lh4 Ld7	
	12. L \times f6 L \times f6 13. D \times d6
- Ej efterföljansvärt, trots framgång i detta parti.

Aven 14 e5 kan övervägas; svart vill ta de möjligheter som ett bondoffer kan ge: 13. —, Le7. 14. d \times e5, Lf6. 15. Dd3, Da5. 16. Kb1. Frågan om chansernas fördelning lämnas här öppen.

13. — L \times c3 14. D \times d7

Här gav 14. b \times c3 dambyte och ett ganska bra slutspel för vit.

14. — Db6!

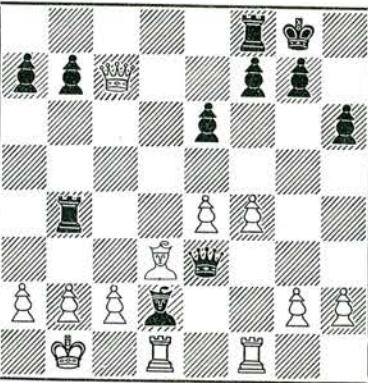
Inledningen till ett intressant spel på de mörka fälten. På 15. b \times c3 följer Tad8 jämte De3#.

15. Db5 De3# 16. Kb1 Tad8
 17. Ld3?

Det avgörande felet, riktigt 17. Lc4.

17. — Td6! 18. Db3 Ld2!
 19. Thf1 Tb6 20. Dc4 Tb4
 21. Dc7

Ställning efter 21. Dc4—c7.

21. — T \times b2#!

Ett helt oväntat tornoffer i denna ställning.

22. K \times b2 Dd4# 23. c3 D \times d3
 24. Kb3 a5 25. a4 b5!
 26. a \times b5 a4# 27. Kb4 Td8
 28. T \times d2 D \times d2 29. Tf2 Td4#
 30. Ka5 D \times f2 31. c \times d4 a3
 32. b6 a2 33. b7 a1D#
 34. Kb5 Dfb2# 35. Kc6 Da4#

SPANSKT PARTI.

Från en internationell turn. i Zürich, april 1954.

- Lothar Schmid. E. Nievergelt.

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6
 3. Lb5 Lc5 4. c3 f5
 5. d4 f \times e4 6. L \times c6 d \times c6
 7. S \times e5

Starkare anses 7. Sd2.

7. — Ld6 8. De2

Och här anges 8. Dh5#, g6. 9. De2!, Dh4. 10. 0—0, dock med tillräckliga motchanser för svart. Föreliggande parti tar nu en för vit ogyllig vändning.

8. — Dh4 9. Sd2 Sf6
 10. g3 Dh3 11. S \times e4 S \times e4
 12. D \times e4 Le6!

Vit har vunnit en bonde, men hans ställning är ömtålig och blir utsatt för en hård press.

13. c4 Lf5 14. De3 Dg2
 15. Sf3# Kd7 16. Tg1 Dh3
 17. Ld2 Tae8 18. Se5#

Ställning efter 18. Sf3—e5#.

Svart slår nu två gånger på e5 och tar damen för de bågge tornen. Därefter blir vits kung utsatt för en obarmhärtig förföljelse av dam och löpare. Strategiskt är spelet redan avgjort till svarts fördel, ehuru vit presterar ett tappert och uthålligt motstånd.

18. — L \times e5 19. d \times e5 T \times e5!
 20. D \times e5 Te8 21. Lf4

Efter 21. $D \times e8\#$, $K \times e8$. 22. 0—0—0 blir vits kung likafullt kringränd.

21. —	$T \times e5$	22. $L \times e5$	$Lc2$
23. $Ld4$	$De6\#$	24. $Kd2$	$D \times c4$
25. $L \times g7$	$Dd3\#$	26. $Ke1$	$Df3$
27. $Tc1$	$Ld3$	28. $Kd2$	$Le2$
29. $Tce1$	$Lc4$	30. $Ld4$	$Dd3\#$
31. $Kc1$	$L \times a2$	32. $Td1$	$Db1\#$
33. $Kd2$	$Df5$	34. $g4$	$Db5$
35. $Tg3$	$c5$	36. $Lc3$	$Ld5$
37. $Th3$	$Le4$	38. $f3$	$Ld3$
39. $f4$	$c4$	40. $f5$	$De5$
41. $T \times h7\#$	$Kc6$	42. $Kc1$	$Df2$
43. $Ld2$	$a5$	44. $Te1$	$b6$

45. $Te6\#$	$Kb7$	46. $T6e7$	$Dg1\#$
47. $Le1$	$Dg2$	48. $Ld2$	$D \times g4$
49. $T \times c7\#$	$Ka6$	50. $Thg7$	$Df3$
51. $Ta7\#$	$Kb5$	52. $Tge7$	$L \times f5$
53. $Te5\#$	$Ke6$	54. $Tf7$	$Df1\#$
55. $Le1$			

Vits hårdnackade försvar är äntingen brutet. På 55. $Te1$ avgör $Dd3$.

56. $Kd1$, $Dc2\#$. 57. $Kd2$, $Lf5\#$.

55. — $Df4\#$ Uppg.

Turneringssegrarens enda förlust; för vinnaren — en hittills mindre känd schweizare — betyddé det en ärofull andraplacering.

Spanskt parti i ny upplaga

I serien Spelöppningsteori av dr Euwe har del 10 utkommit i omarbetad upplaga. — Den innehåller Spanskt-, Tre- och Fyrspringarspel och har kompletterats med analyser och turneringsresultat fram till början av år 1953. Denna nya upplaga är omkring tre gånger så omfängsrik som den föregående. — Pris kr. 6:—.

Turneringsbok från Zürich-Moskva 1954

Inom kort utkommer den femte boken i ståhlbergsserien av turneringsböcker från FIDE:s tävlingar.

Samtliga partier från kandidatturneringen i Neuhausen—Zürich (210 partier) och världsmästerskapsmatchen Botvinnik—Smyslov (24 partier) återfinnes i verket, som lovar bli den värdefullaste av samtliga utgivningar hittills.

Kommentator till partierna blir Gideon Ståhlberg och vidare medverkar Paul Keres med en speciell teoretisk avhandling.

Boken beräknas bli färdig i början av juni 1954 och vill Ni försäkra Eder om ett exemplar så bör Ni beställa boken genast genom att fylla i det beställningskort som medföljer.

Boken kostar inbunden 15 kronor.

Bemärk också de prisnedräkningar som gjorts på äldre turneringsböcker.

DE NYA PRISERNA:	Saltsjöbaden 1948	10:—
	Budapest 1950	10:—
	Moskva 1951	7:50
	Stockholm-Saltsjöbaden 1952	15:—

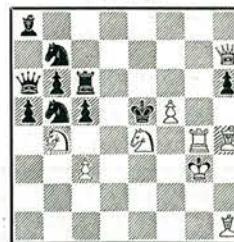
TIDSKRIFT FÖR SCHACKSFÖRLAG
Drottninggatan 29 C, Stockholm - Postgiro 39 73

Problem

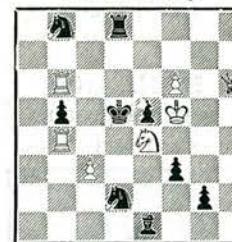
Bidrag och lösningar till BROR LARSSON, Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm Vä.

10211. Tore Andersson,
Tyringe.

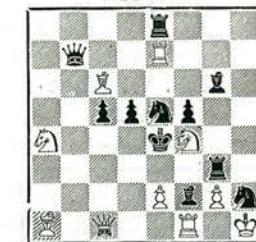
Matt i 2 drag.

10212. W. Hagemann,
Braunschweig.

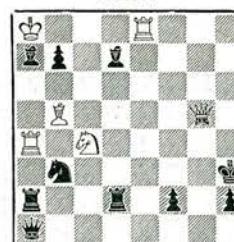
Matt i 2 drag.

10213. Alexander Hildebrand,
Uppsala.

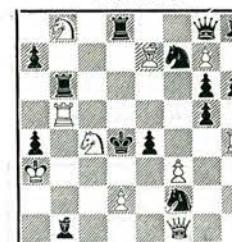
Matt i 2 drag.

10214. Bengt Ingre,
Mora.

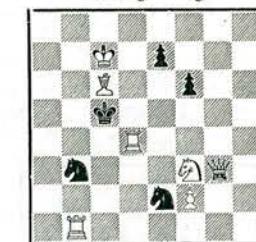
Matt i 2 drag.

10215. Folke Lundqvist,
Vetlanda.

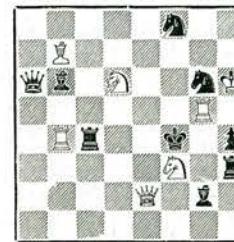
Matt i 2 drag.

10216. Lajos Pinter,
Zalaegerszeg.

Matt i 2 drag.

10217. Dante Rizetti,
Marcolino Escalada.

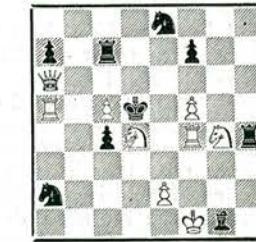
Matt i 2 drag.

10218. W. Rosolak,
Lodz.

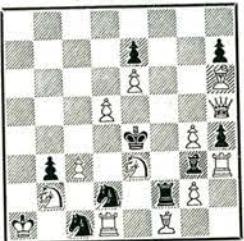
Matt i 2 drag.

10219. Allan Thorsson,
Lindome.

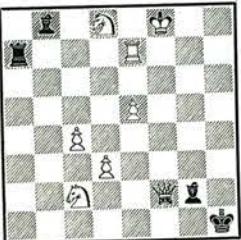
Matt i 2 drag.

10220. Marian Wrobel,
Warszawa.

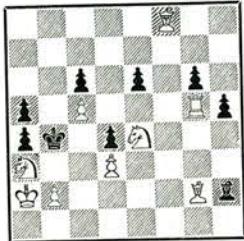
Matt i 2 drag.

10223. W. Hagemann,
Braunschweig.

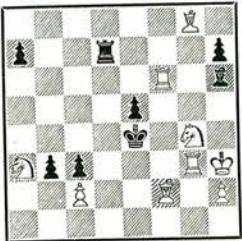
Matt i 3 drag.

10226. Bror Larsson,
Stockholm.

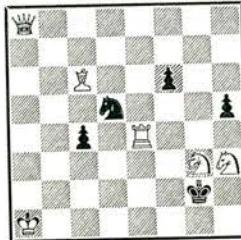
Matt i 3 drag.

10221. Stig Björklund,
Göteborg.

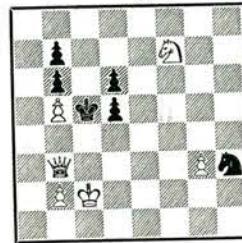
Matt i 3 drag.

10222. Hilding Fröberg,
Härnösand.

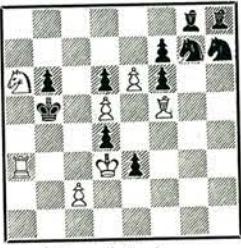
Matt i 3 drag.

10224. Artur Hemmingsson,
Gåxsjö.

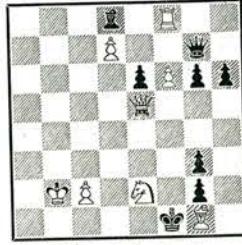
Matt i 3 drag.

10225. Artur Hemmingsson,
Gåxsjö.

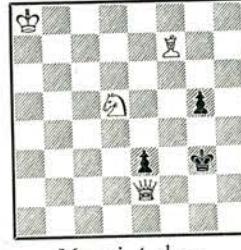
Matt i 3 drag.

10227. Emil Palkoska,
Prag.

Matt i 3 drag.

10228. Miroslav Havel,
Prag.

Matt i 4 drag.

10211 Den som läser detta nummer noga, bör känna igen temat — 212 kan nog alla klara — 213 här finns en farlig Nowotny — 214 interferens i mängd — 215 bygger på variantrikedom — 216 innehållsrik, trots det lilla formatet — 217 paradväxling av intressant typ. Försök hitta förspelet — 218 tre mattförändringar. Vilka? — 219 det är oss ett nöje att hälsa denne författare välkommen åter efter många års bortvaro från spalten. En frisk och originell sak med

förspel — 220 fortsatt försvar (ff) av flera pjäser — 221 en verkligt förfärlig tanke ligger bakom detta problem. Signaturen SB liggard för hög kvalitet — 222 lättlöst, men räkna matterna — 223 vem finner de flesta varianterna? — 224 och här räknar vi förstås modellmatterna — 225 fräckt så det förlärlar. Se upp! — 226 spaltpyllnad med en variant — 227 svart hotar nästan schacka — 228 miniatyr med modellmatta.

Lösningsfrist 30 juni.

LÖSNINGAR TILL PROBLEMEN 10159—10173, DECEMBER.

10159 (Ellerman). 1. Se6? (2. S×f6), Se4 (Sg4, Sb5) 2. c4 (Sf4, Da8) men 1. —, Sd3! 2. ? Nyckel 1. Tc8 (2. S×f6), Se4 (Sf4, S×c8, Sc6) 2. Lc4 (Lf3, Da8, D×c6). Bra förförelse (EW). Ellermans arbeten är alltid skickligt utförda. **10160 (Fleck).** Förspel 1. —, Sd4 (Sf5) 2. Te3 (Lf3) 1. Dg3, Kd4 (Kf5). 2. De3 (Df3). I förspelet avskärs två svarta pjäser av S. I lösn. avskärs samma svarta pjäser av K. Matterna ske på samma fält men med olika pjäser. Originellt. **10161 (Fontaine).** 1. Dh5 Rätt föräldrad (LL). **10162 (H & P le Grand).** 1. L×a3. Ff av Tc5 och Lc4 med blockad på d5. **10163 (Herpai).** 1. Ke3. **10164 (Ingre).** 1. Tb8. En mycket god debut. Lycka till i fortsättningen (LL). Exempel på Foschinitemat som lyder: Två svarta pjäser behärskar ett vitt batteri. Svart K har två flyktfält. Beträder han något av dessa, fängslar han endera svarta pjäsen, varefter vit oskadliggör den andra. **10165 (Pinter).** 1. Sd4. Enl. författaren radikalväxling med svart D och vitt T. **10166 (Popovski).** 1. Kb6. God konstruktion och ett par mycket intressanta, om än kanske inte så originella, halvläsningsvariabler (LL). **10167 (Salardini).** 1. Sc8. Dragplikt. 1. c×b7?, som många försökt, stran-

dar på L×b7 schack! **10168 (Andersson).** 1. Da6. Schackarna från b6 och c2 visar mattförändring. Innehållet litet men gott (LL). **10169 (Björklund).** Försöl 1. D likg., Tf2 (Tg2, g5)! 2. ? 1. Dd2?, g5! 1. De4?, Tf2! 1. Df5??, Te2! Nyckel 1. a7 (2. D×a4 3. a8D), Lg5 (Lf6, Le7, Sb3) 2. Dd3 (De4, Df5, Sb3). En av årets stora treor (LL). Gammalt fint märke (EW). Lättafunnen, men elegant lösning (ÅA). Udmärket triplering af feltrömningsopposition (JPJ). **10170 (Havel).** 1. Tf5 (2. Dd4), L×f5 (b×c5, Sf3) 2. Sg5 (S×c5, De2). Bilösñ. 1. Tc3. **10171 (Hemmingsson).** 1. Lg5 (2. Sa7), Td3 (Ld3, Tb3, Lb3). Te4 (b7, Kg8, g4). En vacker tanke, men tyvärr 1. Dd6 som bilösñ. Korrektur: Kh8, Dd7, Tf3, Lh2, Sb5, e8, Bb6, g2, h7 — Ke5, Ta3, f4, Lc2, d2, Ba4, a5, c5, e4, g6. 3# 1. Te3. Poängjägarna får chansen. **10172 (Markkola).** 1. Ta1, g×h5 (g5) 2. Sc1 (Db1). Den första varianten visar en Indier, den andra en Turton. **10173 (Mach).** 1. Tc1 hot 2. Tf1, Ke3 3. Dh3 1. —, Ke3 2. Te1, Kd3 3. Sg5, Kd2 4. Sf3. 1. —, e5 2. Lg5, Kf3 3. Tf1, Ke2 4. Sg3. Elegant Böhmare, men den andra varianten har dual 2. Dh3 3. Tf1.

Korrektur: 10150 Wrobel, tillfoga sv. Sf2.

LÖSNINGAR TILL PROBLEME N 10174—10195, HAFTE I 1954.

10174 (Almgren). 1. Sc4—e5 (hot 2. Lg4), Ld7 2. Sc6. En variant men ett jellon. Författaren tror sig ha sett temen "begravningstemat" något gång. **10175 (Andersson).** 1. S×e3 Bisarr mattdifferentiering (HT). **10176 (Beszczynski).** Förspel 1. —, Sb×d4 (Sed4). 2. S4×c3 (S4f6). 1. Sg5, Sb×d4 (Se×d4) 2. S2×c3 (S3f4). **10177 (Popovski).** 1. Td4. **10178 (Rizzetti).** Försöl 1. Sc3 (Sd2, Sf2, Sg3, Sg5, Sf6)?, d3 (e×d2, e×f2, Sg6—, T×h2, d3)! Nyckel 1. Sd6. Vackra förfölser och flotta parader (HM). **10179 (Salardini).** 1. Df7. **10180 (Zilabi).** 1. Sg5. Bilösñ. 1. Dg4. Sen ber vi om ursäkt för en fullkomligt misslyckad tredragsavdelning. I ljusblå optimism och stark tidsnöd hann vi inte kontrollera de insända bidragen. Poängjägarna bör vara storbelåtna. **10181 (Apro).** 1. La2 (2. Dg2), Sef6 (Shf6, Sf4, Sd6) 2. Sc7 (Sg3, S×f4, S×d6). Bilösñ. 1. Se6, 1. Se×d4, 1. Sf×d4. **10182 (Apro).** Matt i två drag. A) 1. Da1 B) 1. Da2. Bilösñ. i båge 1. D×a6. Först har tillfogat svart Bb7. **10183 (Fröberg).** 1. Dd2 (2. Dc1), Lb1 (b2) 2. Ta8 (Th1). Varianten 1. —, Lb1 har dual 2. Dc1. Först har meddelat oss följande föregångare, som I Mikan sände honom. C. Kainer, "Lidove noviny", 1926. Kh5, Dg6, Tb3 — Kh1, Lh2, Bd5, e5, g3.

3#. 1. Df5 (2. Tb1), Kg2 (Lg1, g2, Kg1) 2. Df3 (Dh3, Tb1). **10184 (Rasmussen).** 1. Sd2, T flyttar (S-) 2. L opponerar (Lf1). De flesta har sett, att problemet är olösligt efter 1. —, Tc8. Sånt ger extrapoäng. Först tillfogar svart Bc7. **10185 (Rasmussen).** 1. T×f5 (2. Sd2), Lb4 (Lc1, L×a4, Lf7) 2. S×e3 (Sb6, Sd2, Tf4). Bilösñ. 1. S×e3. **10186 (Rizzetti).** 1. Te4 (2. Tc4), Kc2 (Kd3, Dd4, Dg8) 2. Td4 (Td4, Sh5). Skada att detta problem skulle vara så variantfattigt (ÅA). **10187 (Salardini).** 1. Td1 (2. 0—0), e4 (Tf7) 2. Le2 (Sc4). Bilösñ. 1. Tf1 och 1. 0—0—0 (2. The1). **10188 (Faleby).** 1. Lg8, g2 2. Tb3, Ka3 3. Tb7, Ka1 4. Tf7, Ka2 5. Tf1. Indier i vilken kritiska pjäsen avskärs två gånger. Har fått beröm av de, som löst den. **10189 (Andersson).** Försöken 1. Sd8 och 1. Se1 strandar på 1. —, Lef resp. Lf6. Alltså 1. Sb8. Traditionell mekanism (HT). En matmekanisme der självklart användes mot dualförsvar (JPJ). Vackra dualundvikningar (IA). **10190 (Myllyniemi).** 1. Dh1. En näpen miniatur utan större anspåk. **10191 (Pniak).** 1. Lf8 Fortsatt försvar i känd stil. **10192 (Hemmingsson).** 1. Ke8 (2. Se5), Sc3 (Lc3, La5) 2. b4 (Sg3, S×a5). Jag finner problemet ganska svårslöst (EK). Rätt fyndigt hopsvarvat (OR).

God felrörningsnögle (JPJ). 10193 (*Limbach*). 1. T×d4, e×d4 (e×d3, h3) 2. Sf2 (Lg1, T×e4). "Praktiska" matter som mera tilltalar spelaren än problemkännaren (OR). 10194 (*Lundqvist*). 1. Df1 (2. Lh5), Le2 (f3, g4) 2. L opponerar. En nedsättande syssel-sättning för det förnamna T är väl, att vara stopp för en sprinter (GF). Fångstposition med vitt batteri (JPJ). 10195 (*Märkkola*). 1. Sa4, Th4 osv. 2. L opponerar. Tung ställning.

Domartävlingen, i vilken det gällde att avgöra, vilket av problemen 184, 190, 194 och 195 som var bäst, gav följande resultat. Den tillfrågade experten, *Helmer Ternblad*, satte problemen i följande ordning: 184,

194, 190, 195. Lösarnas bedömning: 184 etta med följande antal röster på 1., 2., 3., 4., plats 9—5—2—1. Tvåa blev 194 med rösttalen 5—9—3—0. Tredje 190 med 2—3—10—2. Och 195 fick 1—0—2—14. Sex lössare röstade exakt lika med domaren, som själv röstade precis som medelsmaken.

Korrektur 10151 (Casa). Kh1, Df2, Ld7, Sf3, g3, Bc2, e4, f5, g2, g4, h3 — Kf4, Df7, Tc4, c6, La8, d6, Sb7, e6. Bb4, c3, c7, e7, g5, g6. 3# 1. f6 (2. Se1), Sbc5 (Sec5, Lc5) 2. Sd2 (Sd4, Se2).

Ett par skarpögda läsare har påpekat att 10200 fordrar en vit B på b-linjen, ty annars bli rsvart patt efter 1. —, Tb1 2. T×b1.

LOSARLISTA NOV. 1953—MARS 1954.

I. Andersson 298+14+18+51=381, T. Andersson 268+23+21+57=369, Å. Andersson 351+22+20+54=447, A. Bergdahl 40, K. G. Bergvall 347+22+8+12+30=419, S. Blomdahl II 329+17+63=409, E. Carlsson 143+13+7+25=188, Å. Ericson 50, E. Eriksson 169+12+13+40=234, N. Erlandsson 24, T. Fahlman 67+13+13+24=117, G. Faleby 287+26+20+58=391, B. Frankling 74+12+16+31=133, G. Fredelius II 31+9+28=68, J. Fridlizius 222+26=248, I. Hallberg 120+21+10+32=183, C. I. Holm 313+18+15+46=392, J. P. Jensen II 272+24+22+61=379, K. G. Johansson II 235+17+19+50=321, B. Jändel 151+29+24+51=255, T. Jönsson 54, B. Karlsson 51+18+9+43=121, E. Karlsson 298+29+15+54=396, K. Karlsson 58+18+11+25=112, S. M. Karlsson IV 11+47=58, B. Larsson 20, L. Larsson (L-m) IV

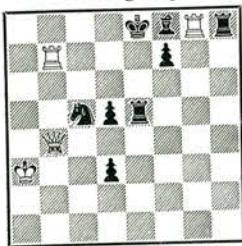
234+19+18=271, L. Larsson (N-e) 40+7+17=64, Fr. Lindgren 432+7+10+23=472, G. Lisskar 10, E. Lundin 301+14+18=333, H. Marlak 67+14+14+61=156, E. Martini 32+26=58, E. Mörk 52, A. Nilsson II 272+28+26+50=376, M. Nordström 326+27+17+55=425, O. E. Olsson 352+9+8+30=399, P. O. Ringvall 356+14=370, O. Rova 47, D. Svedberg 56, H. Svensson 87+11+52=150, H. Ternblad V 173+11+41=225, A. Thorsson 54, P. Thunberg II 182+11+8=201, E. Wennik 31+18+13+40=102, A. E. Wester 324+4+6+10=344, E. Wikström 389+28+19+54=490, Erl. Wikström 3+8+17=28.

Vi hälsar de nya lösarna hjärtligt välkomna och hoppas, att de, såväl som de äldre deltagarna, ska finna ett trevligt nöje i klättringen uppför poängstegen.

DOM I TIDSKRIFT FÖR SCHACKS NYBÖRJARTÄVLING NR 8.

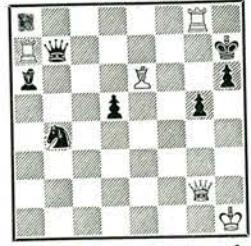
1. pris.

10229. E. Wennick,
Hälsingborg.

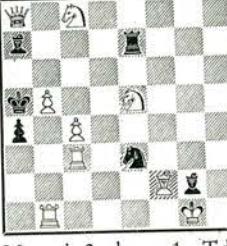
Matt i 2 drag. 1. Tc7

2. pris.
10230. Ragnar Nilsson,
Kalmar.

Matt i 2 drag. 1. Df3

Hedersomnämnde.
10231. Ivar Andersson,
Stuvsta.

Matt i 2 drag. 1. Td3

10232. Hilding Svensson, Bya, Omvämnande. Kh6, Df6, La7, Sb2, c3, Ba3, a4, b5, e4, g7 — Ke5, Tb6, d5, Ld6, g8, Ba6, c7, d3, g5. 2# 1. Se2.

Temat var fängsling av matthotande vit pjäs, som emellertid får möjlighet att matta på fängslingslinjen. Möjligheterna att variera temat är, efter vad jag kan förstå, inte så stora, men i betraktande av att turneringen är en nybörjarturnering, måste man ge en del av deltagarna en eloge för deras fyndiga sätt att behandla temat. Mer än en matt efter fängslingslinjen förekommer dock ej i något problem.

Som domare har jag tillåtit mig att beträffande de tre högst placerade uppgifterna vidtaga en del smärre förändringar, vilka resulterat i rikare bivariantspel eller större ekonomi.

1:a pris: Här framkommer matten på fängslingslinjen på ett ovanligt sätt, nämligen efter ff-draget 1. —, Se6. En harmonisk bivar. är 1. —, Sd7, som motiverar inledningsdraget.

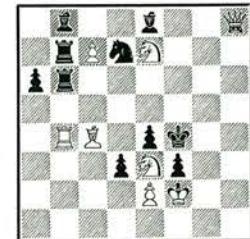
2:a pris: Själva temaspellet är kanske inte så märkligt, men saknar ingalunda charm: 1. —, d4. 2. Dd4#. Tekniskt rätt lyckat.

ETT 60-ARSJUBILEUM.

10233. Joel Fridlizius.

1. pris

Manchester Weekly Times' turn. 1894.

Matt i 4 drag.

1. Le6, T×e6 2. T×e4, K×T 3. Dh4 (2. —, T×T 3. Dh6)

1. —, T×b4 2. Lf7!, L×f7! 3. Dh6

1. —, Lg6 2. Sg4, T×e6! 3. Dh6

1. —, d×e2 2. Dh6, Ke5 3. Sc4

1. —, Tb5 2. Dh6, Ke5 3. Lf7

Det hotar 2. Dh6 resp. Se7—f5 osv.

Fastän sextio år gammalt är det ett problem, som skulle stå sig gott även nu i mycket hård konkurrens.

TURTONTEMAT.

När Loveday med sitt indiska problem (se nr 10204) väl hade upptäckt, hur man kan använda en skärningspunkt efter ett

Hedersomm: Temaspellet är 1. —, Sf5 (t. ex.), och man noterar två ff-spel, nämligen 1. —, S×e4 och 1. —, Sd5, ett ganska rikt innehåll. Ett aber är emellertid att efter likgiltiga dragen 1. —, Se2 (Sd1, Sf1) icke endast fängslandet av Lf2 hindrar 2. Le1# utan även direkt gardering från svart S.

Omnämnde: Temaspellet är litet torftigt utformat, men i samband med bivarianterna med sv. T blir intrycket ej helt negativt.

I de flesta uppgifter, som jag fått mig förelagda, har jag kunnat skönja gryende anlag, och jag vill varmt rekommendera deltagarna till fortsatta försök.

Stockholm den 9 april 1954

Gunnar Andersson
Domare.

Vi tacka domaren, TfS förre problemredaktör, för väl förrättat arbete och bedja deltagarna särskilt lägga märke till den sista meningen i domarberättelsen.

kritiskt drag, började andra författare ägna sig åt andra idéer också baserade på det kritiska draget. En av dessa pionjärer var *Henry Turton*, som 1856 kom på tanken att ställa två pjäser av samma gångart på samma linje efter ett inledande kritiskt drag av den ena pjäsen, som redan från början står på den aktuella linjen (fordubbling). Den bakre pjäsen understöder den främre vid mattsättningen. Hans problem är mycket enkelt, men eftersom det är det första i sitt slag, har det ett visst intresse.

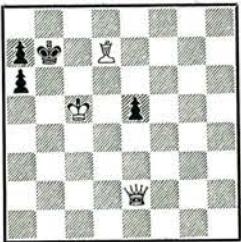
10234. Henry Turton,
Illustr. Londoner News 1856.

Kh3, Dg3, Lc3, Sd2.
Ka1, Tc8, Bb2, b5, c4, c5, h7.
Matt i 3 drag. 1. Lh8.

Nyckeln 1. Lh8 (hotar 2. Da3) är ett kritiskt drag, som överskrider skärningspunkten g7, för att efter paraden 1. —, b4 2. Dg7 den andra vita pjäsen ska kunna komma in på den kritiska linjen. Draget Dg7 motsvarar spärdraget i det Indiska problemet. Sedan följer 3. D×b2 vilket är möjligt emedan Lh8 understöder D. Problem av denna typ har alltid ett försöksspel, i vilket de bågge pjäserna fördubblas på samma linje men i felaktig ordningsföld. Försökspelet är här 1. Dg7 2. L×b2 3. ?

Mycket nätt Turton är följande miniatyr, som varje problemist bör känna till.

10235. Otto Würzburg,
Brit. Chess Mag. 1896.

Matt i 3 drag.

Lösningen är: 1. Lh3 (kritiskt), K- 2. Dg4 (fordubbling) 3. Dc8. Och vilken elegant bivariant 1. —, a5 2. Da6, K×a6 3. Lc8.

Bägge dessa exemplen utspelades på en diagonal, en Turton på en rad visas i följande problem.

10236. F. von Wardener,
Bohemia lösn. turn. jan.-febr. 1908.

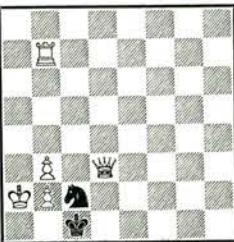
Kg4, Da1, Tf2, Bf3, g2. — Kh2, Sf4.
Matt i 3 drag. 1. Ta2.

Försöksspel är här 1. Da2 (b2), S×g2 2. T×g2 3. ? Nyckel 1. Ta2, S×g2 2. Db2 3. D×g2. På andra S-drag följer 2. g3.

Man kan även vända på temat en smula, så att den starkare pjäsen utför det kritiska draget för att släppa fram den svagare. Temat kallas då Loyd-Turton.

10237. Erich Zepler,

3. pris, dr Palitzsch memorial 1932.

Matt i 4 drag.

1. Dd8, Se1 2. Td7, Sd3 3. T×d3, Kc2
4. Tc3.

Hade i stället vit D slagit på d3, hade svart varit patt.

Naturligtvis kan man även tänka sig fördubbling mellan två identiska pjäser efter kritiskt drag, i vilket fall man talar om Brunner-Turton. Som exempel väljer vi ett svenskt problem av relativt färsk årgång.

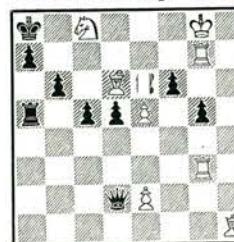
10238. Jan Knöppel,
TfS III 1942.

Kd6, Te4, h3, Lc1, Se5, Be2, g5, h4.
Kh5, Bc3. 3. 1. Td3.

Försöksspelet är här 1. Tf3, c2 2. Tee3, K×h4 och 3. Th3 går inte ty Lc1 garderar ej längre g5. Nyckel 1. Td3, c2 2. Tee3, K×h4 3. Th3.

Kan man nu också tänka sig dessa idéer, typiska för vitt anfallsspel, överförda på svart? Ja, det kan man. Svart har t. ex. möjlighet att använda en Turton som försvar mot ett hot och därigenom tvinga vit till en viss försiktighet vid anläggandet av sitt spel, som vi kan se i följande problem.

10239. A. W. Mongrédiens,
Hamb. Corresp. 1928.

Matt i 4 drag.

Efter 1. Th3 hotar 2. T3h7, Da2 3. T×a7, T×a7 4. Sb6, men svart kan försvara sig med en turtonmanöver, som gör det nödvändigt för vit att lägga om spelet. Efter 1. Th3, Ta1 2. T3h7, Da2 (nu är den svarta Turton fullbordad) leder 3. T×a7, D×a7 4. S×b6 inte till matt. Vit måste i stället spela (1. Th3, Ta1) 2. Td3 (hotar 3. L×d5), Da2 3. Ta3 och därpå följer

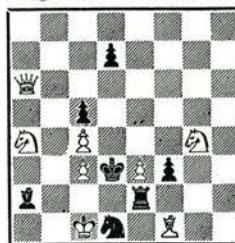
antingen 4. Tg×a7 eller efter 3. —, D×a3 4. L×d5. Problemet visar alltså en fullbordad svart Turton som försvar mot ett vitt hot.

Det är bara synd att dessa Turton-idéer är så pass gamla, att de hunnit bli grundligt utforskade och för den moderne problemisten knappast erbjuder möjlighet till något nyskapande.

Från ett par utländska tävlingar har vi hämtat följande trio.

10240. J. Peris.
1. pris.

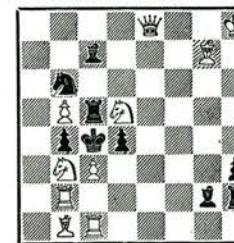
Magasinet 2. halvår 1953

Matt i 2 drag.

10241. O. Stocchi.
2. pris.

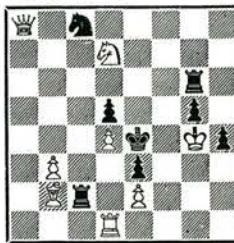
Arb-Sk. 2. halvår 1952

Matt i 2 drag.

10242. A. Casa.
1. pris.

Probleemblad 1952.

Matt i 3 drag.

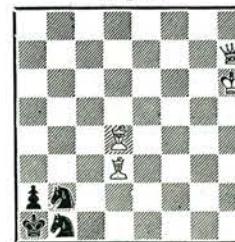
I 10240 har vi förspelet 1. —, Ke4 (L×c4, S×c3, S×e3) med matterna 2. Dg6 (Dg6, S×c5, Sf2). Nyckeln 1. Db7, som hotar 2. Dd5, följs av försvaren 1. —, K×c4 (L×c4, S×c3, S×e3) och ger matt-dragen 2. Se5 (Db1, Sb2, Se5).

Stocchi visar med problem 10241 sitt eget tema, Stocchiblockader, i både förspel och lösning. Vi har först på de svarta dragen 1. —, T×d5 (L×d5, S×d5) 2. c×d4 (Sa5, Sd2). Nyckeln är 1. S×d4 varefter på de

tre svarta slagen på d4 följer matterna 2. c×b4 (T×b4, Dc2). Casa laborerar med interferenser mellan två svarta T. Under hela spelet måste svart hålla ett höga på Sd7, vilken hotar matt från c5. Lösning: 1. Da5 hotar 2. De1 (stilla drag) och 3. Dh1. Svarts försvarsdrag är Tgc6 (Tcc6, Tc3). Härliga svarar vit med 2. Dc7 (Da6, D×c3) och sen är det klippt för svart.

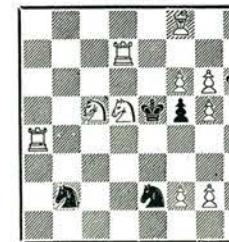
En tävling, som för varje år blir alltmer populär, är "Springarens julturnering", som på sitt sätt är rätt unik. Förra året gällde det, att med det svarta materialet K+S+

10243. A. Åkerblom,
Avesta.
1. pris.

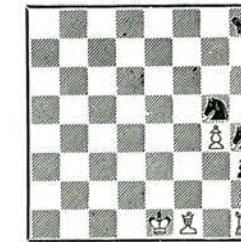
Matt i 3 drag.

10244. S. Sandin,
Märsta.
2. pris.

Matt i 2 drag.

10245. H. Hultberg,
Stockholm.
3. pris.

Hjälpmatt i 3 drag.

Hedersomnämnde fick: 1 I. Mikan, 2 B. Elmgren, 3 I. Mikan, 4 B. Larsson och omnämnden tillföll 1 T. Andersson, 2 H. Doermann, 3 B. Larsson, 4 och 5 E. Boswell. Domare, som till denna tävling måste vara all round-problemister, var J. Knöppel och H. Ternblad.

De tre problermen ovan löses på följande sätt.

10243. Förspel 1. —, Sd2 2. Dg7 (Db7?,

Sb3!) 3. L×b2. 1. —, Sa3 2. Db7 (Dg7?, Sc2!). 1. Lc4, Sc3 (Sd2) 2. Dc2, S×c4 3. Dc1. 2. —, Sd3 3. D×a2. 1. —, Sa3 2. Db7, S×c4 3. Dh1.

10244. 1. Sb6? (2. Td5 och Ld6), S×a4 (Sc4!) 1. Sf4?, S×f4! 1. Sb4 (Sc6), Sd4 (f4) 2. Ld6 (Td5).

10245. Försök: 1. Sf5?, Le3 2. Sg7, 0—0 (Kf1) 3. ? Lösning: 1. Se6, Le3 2. Sg7, 0—0 3. Sg2 (tempo), Tf8.

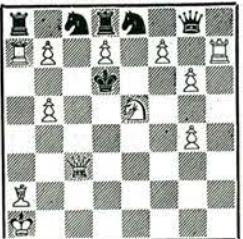
FRAN TVÄDRAGSFONTEN.

Träffar man på ett problem, i vilket försäta draget är en schack, kan man slå sig i backen på, att det är en bilösning men funnit. Det efterföljande spelet blir variantfattigt och torftigt, många pjäser kommer aldrig till användning och någon idé, som skulle rätfärdiga problemets befordran till trycket, spanar man förgäves efter. Den energiske lösaren, som vill ha många poäng, antecknar bilösningen och ger sig sedan inte, förrän han också funnit den av författaren avsedda lösningen. (De, som endast angav 1. Dg4 till nr 10180, har fördel av att komma ihåg detta.)

Sen kommer chocken. Visst finns det problem, som börjar med schack! Utmärkt problem t. o. m. fastän de numera är mycket sällsynta. Den tränade lösaren förstår av problemets innehåll, att schacken verkligen var den avsedda nyckeln och den otränade, som enligt receptet ovan ivrigt söker vidare, finner så småningom, att det finns inget annat inledningsdrag. Och här har vi beviset.

10246. Ua Tane.

Good Companion, febr. 1918.

Matt i 2 drag.

I utgångsställningen har svart flyktfältet e7 och efter nyckeln 1. Sc4†, får han ytterligare fem sådana nämligen c5, c7, d5 d7 och e6. Att bema ut de olika mattdragen överlämnar vi åt lösarens eget skarpsinne.

Har inte författaren, som på sin tid var en mycket berömd tvådragskomponist, ett rätt underligt namn? Vad man vill hämföra det till för land och språk beror på läsa-

rens fantasi. Namnet har faktiskt en liten historia, som låter så här.

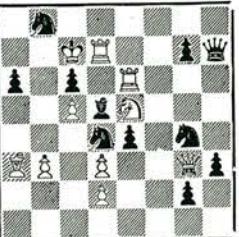
Författaren var bosatt på ön Morea, nära Tahiti, i Söderhavet och han fick sitt namn, då han gifte sig, av dåvarande prins Hinoi Pomare på Sällskapsöarna. Tane motsvarar "herr" och Ua är en direkt översättning av hans verkliga namn till polynesiska. Om man vet detta, som kanske smakar en smula söderhavssromantik, är det närmast en antiklimax att tala om, att författarens rätta namn var James F. Stimson i stället för det exotiskt ljudande Ua Tane. Fast det hindrar inte att hans problem är utsökt.

*

Medan det varit tämligen stilla på tre- och flerdragsfronterna de senaste åren, är tvådragsförfattarna ständigt på språng efter nya idéer, och det är märkvärdigt vad allt de kan finna på. Ibland blir resultatet alltför spekulativt, men ibland hittar de något nytt, som är värt att ta vara på. Vi har här ett par exempel på den senare problemkategorien.

10247. Jan Hannelius.

Springaren, april 1954.

Matt i 2 drag.

Försöker man lösa problemet med 1. b4? hotande 2. Lb2, försvarar svart sig med e×d3 och vit kan inte fortsätta med 2. Sf3, emedan vit då släpper garden på c4. Om vit i stället försöker 1. T×c6? för att precis som förut fortsätta med 2. Lb2 är paraden åter e×d3 och den här gången går inte 2. Sf3 för att e4 blivit flyktfält, som ej blir täckt genom linjeöppning av S för

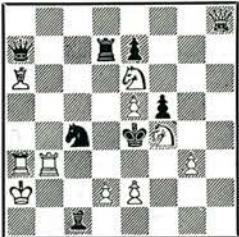
Te6. Ännu ett försök är 1. Kd6?, hotar fortfarande 2. Lb2, och paraden är för tredje gången e×d3. Och nu går inte heller 2. Sf3 beroende på, att K frigjort Le5, så att den kan slå på f3. Samma svarta parades har alltså avvärt tre olika vita försök, varje gång med olika motiv varför matt ej kan ske. Rätta lösningen är 1. d×e4 (2. Dd3).

*

Som problemförfattare har grekerna tidigare fört ett undanskymt liv, men nu har de fått åtminstone ett antal skickliga tvådragskompositörer, som gjort sig bekanta även i stora tävlingar. En för oss okänd herre är Byron Zappas, som kommit på en ny och trevlig idé. Det är troligt, att temat i hans problem kommer att bli föremål för en turnering, så våra egna tvådragsspecialister kan begagna tillfället, innan den utlyses, att lägga sig i träning.

10248. Byron Zappas.

Probleemblad II, 1954.

Matt i 2 drag.

I förspelet 1. —, Sd6 kan vit spela 2. Ld3, eftersom S avskurit Td7 och vit kan själv avskära Tb3 med L, emedan e3 garderas av Bd2. I den andra förspelets variante 1. —, Sb6 har vi 2. Te3 vilket är möjligt, emedan S avskär Da7 och Bd2 avskär Lc1. Inledningen är 1. d4 och nu hotar det 2. Dh1. Svart kan parera hotet med Se3 eller Sd2. Efter 1. —, Se3 följer 2. Ld3, samma matt som i förspelet. Nu är det emellertid Bd4, som avskär Td7 och Se3 blockerar på e3, så att vit L kan avskära Tb3. Och på försvar 1. —, S×d2 följer precis som förut 2. Te3, men nu är det emedan Bd4 avskär svart D och Sd2 avskär Lc1. Roll- och paradväxling.

*

Bland termer man ofta träffar på, är mattförändring en av de oftast förekommande och dess innebörd bör alla känna till. Om det i en utgångsställning efter vissa svarta drag finns matter redo och det efter inledningsdraget på samma svarta drag följer andra vita mattdrag, talar man om mattförändring. För en tjugo år sedan var det mycket populärt att syssa med sådana,

men att de inte är någo ny uppfinning utan förekom långt innan temen var påtänkt, kan vi se i följande miniatur.

10249. K. Makovsky.

Chess Monthly 1882—3.

Kf8, Db4, Ta5, Be5. — Kd7, Lc8, Bc7. 2#.

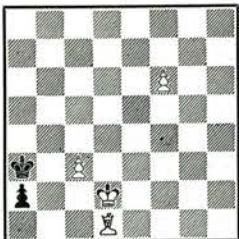
Spelar svart i denna ställning Kd8 följer 2. De7 och efter Ke6 har vi 2. Dg4. Efter nyckeln 1. Db8 förändras matterna på dessa svarta drag, så att vi i stället på Kd8 får 2. Td5 medan Ke6 besvaras med D×c8. Det finns f. ö. tre varianter till, fastän de har ej med mattförändring att göra. Strong gamling.

TILL SIST —

Helmer Ternblad, tidigare huvudsakligen tvådragssexpert, härjar f. n. vilt i prislistorna i fantasiproblemtävlingar. Inom loppet av et par veckor belade han dels de tre första placerna i en engelsk specialturnering, dels erövrade han 1. och 2. pris i en tysk tematturnering. Vi återger här ett av problemen.

10250. Helmer Ternblad.

1. pris Feenschach, 10. temat. 1954.

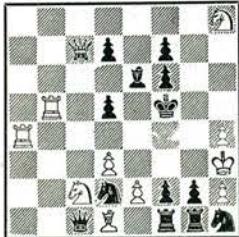

Hjälpmatt i 3 drag.

Skenspel 1. —, f6 2. a1L, f8T 3. Lb2, Ta8. Lösning 1. a1S, f7 2. Sc2, f8D 3. Ka4, Db4 modellmatt. Svart förvandlar sig till L och S, vit till T och D och endast sex pjäser på brädet!

10251. L. Talaber.

Problem 15—16 1953.

Självmatt i 2 drag.

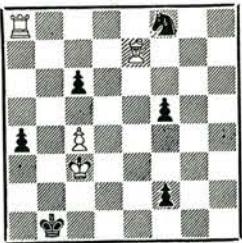
1. Dc2 (2. Tf4, K×f4), Sd2—(Sc4, Se4, Sf3) 2. Se3 (D×f6, d×e4, e4), D×e3 (K×f6, Kf4). Elegant ff. av den svarta S.

Studier

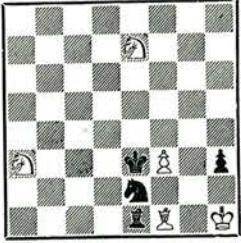
Bidrag och lösningar sändas till A. WERLE. Krukmakaregatan 38, 2 tr., Stockholm Sö.

569. Lad. Prokes,
Tjeckoslovakien.
Original.

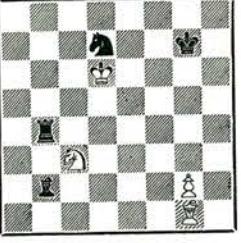
4+6=10. Vinst.

570 Kjell Runqvist,
Ästorp.
Original.

5+4=9. Vinst.

571. A. Hildebrand.
2:a pris, Norsk
Sjakkblad 1952

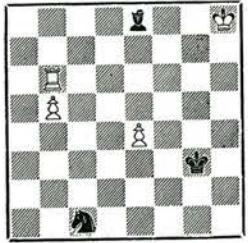

4+4=8. Remi.

TJECKISKA SCHACKFÖRBUNDETS INTERNATIONELLA STUDIETURNERING 1953.

572. G. Kasparjan.

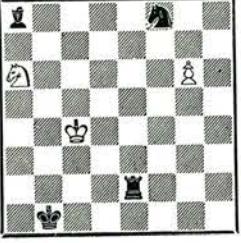
1:a pris.

4+3=7. Vinst.

573. A. G. Kopnin.

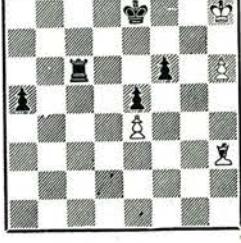
2:a pris.

3+4=7. Remi.

574. G. A. Nadarejsvili.

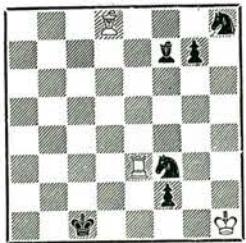
3:e pris.

4+5=9. Remi.

575. A. S. Gurvits.

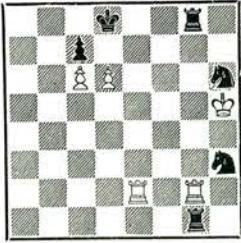
4:e pris.

3+6=9. Remi.

576. M. S. Liburkin.

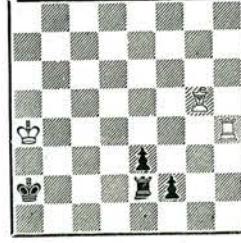
5:e pris.

5+6=11. Remi.

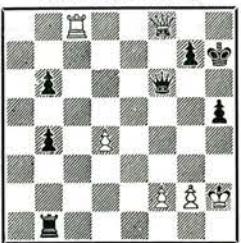
577. A. Troitzki.

Nowoje Wremja 1898.

3+4=7. Remi.

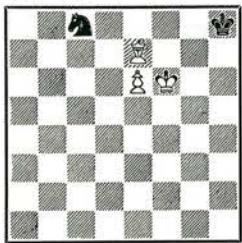
578. G. Bernhardt.
2:a pris, Voellmy
Memorial 1952.

6+7=13. Vinst.

579. V. Halberstadt.

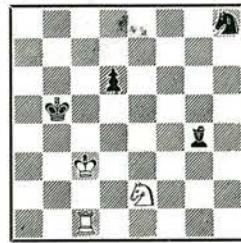
1:a och 2:a pris delat, Tijdschrift v. d. K.N.S., 1938.

3+2=5. Vinst.

580. A. J. Vijnans.

1:a och 2:a pris delat, Tijdschrift v. d. K.N.S., 1938.

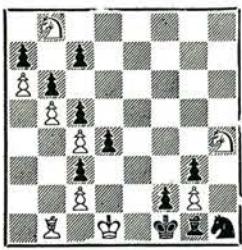
3+4=7. Vinst.

EN "SJÖORM".

Sjöormar är en populär och träffande benämning på problem med exceptionellt lång lösningsdragföljd. Ungraren Otto Titus Blathy var en flitig odlare av denna genre. Denna sorts uppgifter blir lätt en smula banala, men ibland kan det nås ett resultat litet över det vanliga. Den studie som här presenteras, och som på sin tid tillägnades S. Tarrasch och H. Nelson Pillsbury, de båda främsta i Wien-turneringen 1898, måste anses vara et utmärkt arbete.

581. O. T. Blathy.

Wiener Schachzeitung,
nr 7, 1898.

9+11=20. Vinst.

Lösningen ser ut
så här:

1. Sc6, Lh2. 2.
Se5, —.

Naturligtvis inte 2. S×a7? för Kg1 följt av f1D† o. s. v.

2. —, Kg1. 3.
Sef3†, Kf1. 4.
Sg5, Kg1. 5. Sh3†,
Kf1. 6. Sf4, Kg1.
7. Sf3†, Kf1.

Sedan nu svart kung blivit patställd har svart endast löparen att flytta, då ju genast skulle förlora. Vit kan emellertid inte draga någon omedelbar fördel av detta. Först måste den nu uppkomna ställningen ges den ändringen, att svart blir vid draget. Det är vad som sker med de närmast följande 11 dragen.

8. La2, Lg1. 9. Lb3, —.

Försöket 9. S×d4 strandar på 9. —, c×d4. 10. c5, Lh2. 11. Ld5, b×c5. Just på grund av c7-bondens existens, och vars närvoro motiveras av att annars andra, för övrigt mycket intressanta, avgörande slutspeväändningar, än de avsedda, kunde inledas med springaroffret.

9. —, Lb2. 10. Kc1, Lg1. 11. Kb1, Lb2.

12. Ka1, Lg1. 13. Ka2, Lb2. 14. Kb1, Lg1.
15. Kc1, Lb2. 16. Kd1, Lg1. 17. La2, Lb2.
18. Lb1, —.

Nu är den gamla ställningen uppnådd, men med den skillnaden att svart är vid draget. Den nyss genomförda tempoförlustmanöver medger en och annan dragomkastning, som dock är utan inverkan på lösningsförfloppet.

18. —, Lg1. 19. Sd2†!, c×d2. 20. c3,
Lb2. 21. Le4!, —.

Bonden g2 är åter garderad och springaren mobil.

21. —, d×c3.

Efter 21. —, Kg1. 22. Se2†, Kf1. 23.
c×d4, blir fortsättningen som i huvudspelet, endast med den skillnaden, att svart blir en bonde underlägsen. Till 21. —, d3 återkommer vi under diagram II.

22. Lf3, c2†.

Om 22. —, Kg1 så 23. Se2†, följd av S×c3, o. s. v.

23. K×d2, c1D†. 24. K×c1, Ke1.

Eller 24. —, Kg1. 25. Kc2!, o. s. v. som efter vits 27:e drag här nedan.

25. Sd3†, Kf1. 26. Kc2!, Kg1.

På 26. —, c6 följer 27. b×c6, b5. 28.
c7, b×c4. 29. Sf4, Ke1. 30. c8D, f1D. 31.
De8†, Kf2. 32. Sh3†, och matt!

27. Sf4, Kf1.

Det är väl ingen som undrar varför svart inte nu tar tillfället i akt att få en ny dam. Springarschacken på h3 är väl känd!?

28. Kd1, Kg1. 29. Sh3†, Kf1. 30. Le4,
Lg1. 31. Sg5, Lb2. 32. Sf3!!, K×g2. 33.
Sg5†, Kg1.

Eller 33. —, Kf1. 34. Sh3, Lg1! 35. Sf4,
o. s. v. som i huvudspelet.

34. Sh3†, Kf1. 35. Lf3, Lg1. 36. Sf4, Lb2.
37. Lg2†, Kg1. 38. Ke2, f1D†. 39. L×f1,
Sf2. 40. Sh3†!, —.

Förvisso ett märkt drag. Vit är två bönder underlägsen och där till har båda parter kungslöpare kvar (Olikfärgade), och ändock är springarbytet det enda som leder till vinst.

40. —, $S \times b3$. 41. $L \times b3$, g2.
Ej 41. —, Kh1. 42. Kf3, Kg1 för 43.
 $Lg2!$, och svart måste spela c6.

42. Kf3, c6. 43. $b \times c6$, Kf1!

Sämre vore b5 44. $c \times b5$, Lc7. 45. $L \times g2$, c4. 46. Lh3 samt Lf5 o.s.v. med lätt vinst för vit.

44. $L \times g2\ddagger$, Ke1. 45. Ke4, Kd2. 46. Kd5, Ke3. 47. c7!, —.

Vit får näja sig med remis efter t. ex. 47. Ke6, Kb4! 48. Kd7, Ka5. 49. c7, $L \times c7$. 50. K \times c7, K \times a6. O tillräckligt är också 47. Lf1.

47. —, $L \times c7$. 48. Kc6, b5.

Draget 48. —, K \times c4 behandlas under diagram III.

49. K \times c7, b \times c4.

Enkelt vederläggas både 49. —, b4 och 49. —, K \times c4 med 50. Ld5! och 50. Lf1 \ddagger , K \times b7, Kd4.

Om 50. —, Kd2 så 51. Le4, o. s. v. Eller 50. —, Kd3. 51. Lf1 \ddagger , Kd4. 52. Le2, c3. 53. Ld1, Ke3. 54. K \times a7, o. s. v.

51. Lc6, c3. 52. La4, Kd3. 53. K \times a7, c2. 54. $L \times c2\ddagger$, K \times c2. 55. Kb6!, —.

En sista fallgrop undvikas! 55. Kb7? ger endast remis.

55. —, c4. 56. a7, c3. 57. a8D, Kb1. 58. Dh1 \ddagger , Kb2. 59. Dh8, Kb3. 60. Kb5, c2. 61. Da1.

Det är fullbordat. Vit vinner.

Diagram II.

Ställningen efter vits
21:a drag.

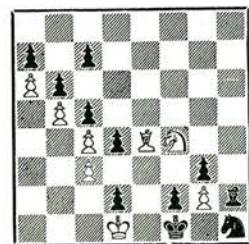
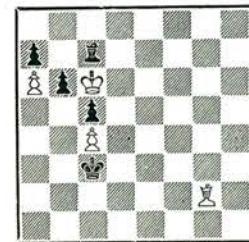

Diagram III.

Ställningen efter vits
48:e drag.

där fortsätta med det från huvudvarianten något avvikande 48. —, K \times c4. 49. K \times c7, —.

Dåligt vore 49. Kb7 för Kd4.
49. —, Kd4. 50. Kb7, c4. 51. Lc6, c3.

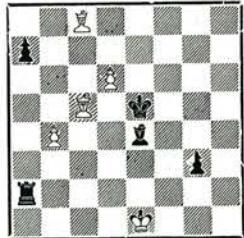
52. La4, b5. 53. Lb3!, —.
Felaktigt är 53. Lc2?, b4. 54. K \times a7, Kc4! 55. Kb6, b3. 56. L \times b3 \ddagger , K \times b3. 57. a7, c2. Remi.

53. —, Kd3. 54. K \times a7, c2. 55. L \times c2 \ddagger , K \times c2. 56. Kb6, b4. 57. a7, b3. 58. a8D, och vinner.

ETT PAR VACKRA PARTISLUT.

Rice-gambit-turneringen
i Monte Carlo 1904.

F. J. Marshall.

G. Marco.
Svart vid draget.

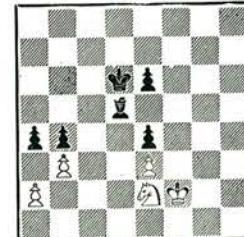
1. —, Lf3! 2. d7 (Vad annars?), g2!! 3. Ld6 \ddagger .

På 3. d8D skulle följt matt i tre drag! Likaså är vits spel efter 3. Ld4 \ddagger , Kf4! förlorat. T. ex. 4. La6, Ta1 \ddagger . 5. Kd2, Td1 \ddagger samt T \times d4 o.s.v.

3. —, Kd4! 4. Lh2, Te2 \ddagger . 5. Kd1, Kc3!! Marco gav upp, då den hotande matten är oavvändbar. En vacker slutspeilstudie från det praktiska spelet, som skulle hedrat en komponist av facket!

Från mästarturneringen
i Leningrad 1937.

Reuben Fine.

G. Löwenfisch.
Svart vid draget.

Slutligen ställningen på diagr. III. Svart kan

tas i andra, genom vilka vinsten kan realiseras.

Svart spelade 1. —, L \times b3! 2. a \times b3, a \times b3. 4. Sg3!, Kd5. 5. Sf1.

Trots hjältemodig kurirritt hinner ändock inte springaren fram i rätt tid.

5. —, Kc4! 6. Ke2,
Eller 6. Sd2 \ddagger , Kc3! 7. S \times e4 \ddagger , Kc2. 8.

Ke2, b2. 9. Sd2, b1D och vinner.
6. —, Kc3. 7. Kd1, b2. 8. Sd2, Kd3. 9.

Sb1, K \times e3.
Partiet är nu klart vunnet, och även annat än textdraget duger. T. ex. 9. —, b3.

10. Sd2, e5. 11. Sb1, K \times e3 o.s.v.

10. Kc2, Kf2. Vitspelaren gav upp.

Effektiviteten har stor betydelse i slutspelets praktiken. Detta för att inte i onöдан ge motståndare chanser till räddning. Vi får hålla i minnet att praktisk syntes inte är teoretisk analys. Risken för misstag ligger alltid på lur. Kan vi då korta av vägen bör denna risk också bli mindre.

ETT BETYDELSEFULLT TEMPO.

Var och en som spelat tävlingsschack vet hur det många gånger kan vara, när spel-tiden är tilländra och tävlingsledaren ger order om avbrott och förseglings. På några få minuter skall man besluta sig för ett kupertdrag, som sedan kan få avgörande betydelse för partiets utgång. Det minsta lilla fel och motståndaren får mångfaldigt längre tid på sig att vederlägga detsamma, ty vad som avgivits som "hemligt" drag listas i regel ganska lätt ut. I vidständerna diagramställning hade Glass att försegla efter svarts 50:e drag. Han fann inte det rätta utan missade sin remi genom en ödesdigert tempoförlust.

Eliskases har i Wiener Schachzeitung visat hur vi kan få remi. Vi följer i fortsättningen hans analys.

51. Kf5,
Även 51. Ta7 är möjligt och leder efter
Kc8. 52. Kf5, Kb8. 53. Ta4, Te3. 54. Ke6,
Kc7. 55. Kf5 till samma ställning som nu
efter 57:e draget.

51. —, Kc7. 52. Ta4!, Te3. 53. Kf4!, Th3.
54. Kg4!, Td3. 55. Kf5!, Tf3 \ddagger .

Efter T \times d5 \ddagger . 56. Ke4, Te5 \ddagger . 57. Kd4
är det remi.

56. Kg4!
Ej 56. Ke6? för Te3 \ddagger och svart kung kan
ingripa i spelet.

56. —, Tc3. 57. Kf5, Kb6.

Vi har sett att svart ingenting uppnår med torndrag. Kungen söker nu närra sig bonden a3. Det svarta tornet står därvid väl bäst på c3. Vit måste sköta försvarat mycket nog.

58. Ke6, Kc5. 59. Ta5 \ddagger , Kb4. 60. Ta8,
Tc5. 61. K \times d6, Ta5. 62. Tb8 \ddagger , Kc4. 63.
Tc8 \ddagger , Kd4. 64. Ke6! och nu kommer svart
inte längre.

64. —, T \times d5. 65. Ta8, Te5 \ddagger . 66. Kd6,
Te3. 67. Ta4 \ddagger följt av T \times a3 \ddagger och remi.

Eller 64. —, a2. 65. Tc1, a1D. 66. T \times a1,
T \times a1. 67. d6, remi. Om här 65. —, T \times d5
så 66. Td1 \ddagger , Kc4. 67. Tc1 \ddagger , o.s.v.

Glass hade emellertid förseglat tempoförlusten 51. Kf4?, och därmed var partiet förlorat. Fortsättningen blev: 51. —, Kc7. 52. Ke4 (Han försöker att komma med kungen till vänster. Kf5 har inte något värde längre för 52. —, Kb6. 53. Ta8, Kc5., Kb6. 53. Ta8, Kb5. 54. Tb8 \ddagger , Kc4. 55. Tc8 \ddagger , Kb4. 56. Ta8, Th3. 57. Kf5, Te3! 58. Kf4, Te2. 59. Kf3, Td2. 60. Ke4, Kb3. 61. Tb8 \ddagger , Kc2. 62. Ta8, Kb2. 63. Tb8 \ddagger , Kc1. 64. Ta8, a2. 65. Ke3, Th2. 66. Kf4, Kb1. Och vit gav upp.

RÄTTELSE.

I analysen till "Ett intressant tornslutspel" i förra numret har ett drag blivit överhoppat. Det är på sid. 59, rad 19 uppifrån. Texten "51. —, Kf2. 52. T \times a6" skall fortsättas: h3. 53. Th6, varefter diagramställningen III uppnåtts. Numreringen av dragen höjes i fortsättningen med en enhet.

STUDIEADRESSER.

Upsala Nya Tidning inbjuder svenska studieförfattare att tävla med redan publicerade studier, som i sin första version varit felaktiga och sålunda icke kunnat konkurrera i turneringar i vanlig ordning.

Studierna skall uppstämplades på diagram och försedda med utförlig lösning, samt med angivande av den korrigerade felaktigheten, och var studien först varit publicerad, insändas under adr. A. Hildebrand, Postfack 176, Upsala 1.

British Chess Magazine, H. F. Blandford, 44 Meadow Close, Raynes Park, London, S. W. 20. England. Tidskriften har inga turneringar.

Ceskoslovensky Sach, Dr J. Fritz, Praha XIX, Fetrovská 39, Tjeckoslovakien. Års-tävlingar.

Tijdschrift v d KNS, C. J. de Feijter, Snipelingssdijk 11, Deventer, Holland. Års-tävlingar. Tre priser och vidare H.O. och Omn.

555. *J. Lazar.* Ke8. Ta6. h2. Sd7. Ba7. d3, g2. — Kg8. Tb4, b7. Lf8. Sa1. Bb3, d4, d6, f4, g3, g4, g7. Vinst.

1. *Tb8†, K×h8.* 2. a8D, Tb8†! 3. S×b8, b2. 4. T×a1!, T×b8†! 5. Kf7!, b×a1D. 6. D×a1, Tb7†. 7. Kg6, och vinner.

2. —, b2. 3. Kf7!, T×d7†. 4. Kg6, Kg8. 5. Dd5†!, o.s.v. Eller i denna variant 3. —, Tb8. 4. Ta5!, g6. 5. Dd5, och vinner. Även 2. —, f3 och 2. —, g6 vederlägges med 3. Kf7 och på 2. —, Kg8 spelas 3. Tb6!, o.s.v. I huvudspelet duger inte 4. Kf7? för b1D. 5. Sd7, Db3†. 6. K×f8, Dg8† och svart vinner. Efter 3. D×b8, T×b8†. 4. S×b8, b2. 5. Tb6, f3! 6. T×b2, f2. 7. Tb1, Sc2. 8. Tg1, Se3 är det ute med vit. På 1. Th1? vinner T×a7! och på 1. a8D? avgör g×h2 till svarts förmån.

Bra kombinerat om än inte så tilltalande som studie.

556. *Kjell Runqvist.* Kf3. Te3, f7. Sf5. — Kg8. Te1. Lg3, h3. Bf2, f6, h7. Remi.

1. Sh6†, Kh8. 2. T×e1!, f×e1D. 3. Tf8†, Kg7. 4. Tg8†, K×h6. 5. Tg6†, Kh5. 6. Tg5†!, och remi genom schackar på g6 och g5 eller patt som tornet slås. Ej här tornschack på h-linjen, ty då kommer svart kung ur schackarna under upplösning av pattställningen.

2. —, Lg4†! 3. Kg2!, f×e1D. 4. Tf8†, Kg7. 5. Tg8†, K×h6. 6. Tg6†, Kh5. 7. Tg5†, Kh4. 8. Th5†!, och patt när tornet blir taget.

3. —, Lf3†. 4. Kh3!, f×e1D. 5. Tf8†, och samma visa sjunges, som när kungen stod på f3.

4. —, Lg2†. 5. Kg4!, f×e1D. 6. Tf8, och nu kommer svart kung inte längre än till h innan remen är klar.

Men svart kan försöka 5. —, f5† och skjuter därmed upp avgörandet, ty vit får söka sig andra vägar. 6. S×f5!, h5†. 7. Kg5 (Även K×h5.), f×e1D (Ej Lf4 eller h4†? för Kg6 och vit vinner!). 8. Tf8†, Kh7. 9. Tf7†, Kg8. 10. Sh6†, Kh8. 11. Tf8†, Kg7. 12. Tf7†!, remi. Men inte 12. Tg8†, då därpå svart undkommer schackarna och vinner.

Svart kan även försöka 2. —, f×e1T (Andra tillfällen att ta torn är utan betydelse, då de lätt vederlägges av K×g3.). Det följer 3. K×g3, Te3†. 4. Kh4!, Tf3. Därmed har svart garderat både löparen och bonden f6, vilket var nödvändigt för att ha vinstchans. Vit återkommer emeller-tid med en pattväntning 5. Tf8†, Kg7. 6. Tg8†!, K×h6. 7. Tg6†, och remien är åter ett faktum.

Patteko i utmärkt gestaltning.

557. *Folke Peterson.* Författaren har själv påpekat att med den vita kungen på e3 studien blir bilöslig med det enkla 1. Kf3, o.s.v. Med K på e1 är som han framhåller det hela korrekt och lösningen är densamma. Studiens uppställning blir alltså:

Ke1. Ld1. Sf2. Bd3. — Kg5. Sc1, e2. Bg2. Remi.

1. Sh3†, Kh4. 2. Sg1!, S×g1. 3. Kf2, Kh3. 4. K×g1, Kg3. 5. Lg4!, S×d3. 6. Lh3!, och bonden faller om inte svart föredrar att sätta patt.

Försöket 5. —, Sa2! måste bemötas precis. 6. Le2!, Sc3. 7. Lf1!, o.s.v. På 5. —, Sb3! följer 6. Ld7!, Sd4. 7. Lg4!, och om Sc6 så 8. Lf5 följt av ev. Le4.

Bra utförd tempostrid mellan L och S. Av den endast artonårige ff. kan vi nog vänta oss en del med tiden.

558. *Kjell Runqvist.* Ke8. Ta4. Lg5. Bf6. — Kh8. Th7. Bd3, f3, h2. Remi.

1. Ta1, h1D. 2. T×h1, T×h1. 3. f7, Tel†. 4. Le3!!, T×e3†. 5. Kf8, och svart kan inte utan till obotlig skada upplösa pattern.

4. Le7?, Tg1! förlorar, då tornet offras för bonden varefter svarts bönder vinner.

2. f7? besvaras med Dh5! och efter 3. Lf6†, Tg7 kan vit inte bjuda tillräckligt motstånd längre.

Otillräckligt är även 1. f7?, T×f7 (Nödvändigt). 2. K×f7, h1D. 3. Lf6†, Kh7. 4. Ta5, en sista pust av vit. Svart ordnar vinsten antingen ett lämpligt damdrag eller f3—f2.

På 1. Th4 följer helt enkelt T×h4. 2. f7, Te4†. 3. Le7, Tg4. Och de svarta bönderna vinner mot löparen, liksom efter 4. —, Le7? ovan.

Huvudspelets pattväntning vacker och överraskande!

559. *Jac. Haring.* Kh1. Td5, g1. Ld4. Sb6. Bd2. — Kh7. Te4. La7, c6. Sb1. Bd2, h6. Vinst.

1. Tg7†, Kh8. 2. Td8†, Te8†. 3. Tg2†, Kh7. 4. Td7†!, L×d7. 5. Tg7†, Kh8. 6. T×d7†, Kg8. 7. Tg7†, Kh8 (Naturligtvis inte Kf8 för matt.). 8. T×a7†, Kg8. 9. Tg7†, Kh8. 10. Te7†, Kg8. 11. T×e8†, Kf7! 12. Te7†!, K×e7. 13. Sd5†, följt av Se3 och vit vinner.

Men vit kan slippa ifrån denna nervpirande nätkamp genom att lugnt och vida mindre brutalt spela 10. Tg1†, Kh7. 11.

Sd7!, som hotar både tornvinst och omgående matt. Åttonde raden kan tornet inte lämna för Sf8† matt.

En graverande dual, som spolierar denna "Zwickmühle"-studie.

560. *Fr. Richter.* Kc4. Tg8. Lg3, h3. — Kf6. Td8. Le8. Vinst.

1. Lh4†, Kf7. 2. Le6†, K×e6. 3. L×d8, Kd7. 4. Kc5!, K×d8. 5. Kd6, vinner.

Eller 1. —, Ke5. 2. Tg5†!, och vinner.

Vi ler igenkännande åt denna förlorade "Biskop" ehuru han här skaffat en ny mässskrud.

LÖSNINGSTÄVLINGEN.

Den för studierna 557 och 558 utlysta lösningsstävlingen blev ingen större succé varken vad det gäller deltagaralet eller dessas prestationer. Endast en hade funnit felaktigheten i nr 557, och förkastat ff:s lösning! Där var det snudd på full pott, ty 558 hade han bemästrat, vilket man inte kan säga om flertalet andra deltagare.

Gudinnorna Caissa och Fortuna har gemensamt beslutat, att bokpriset skall gå till *Ivar Andersson*, Långsjövägen 76, Stuvsta, som väl lämpligen personligen kan sätta sig i förbindelse med huvudred.

LÖSNINGAR TILL REPRODUKTIONERNA I DETTA HÄFTE.

571. Lösning nästa gång.

572. 1. e5, Sd3. 2. Tb8!, Ld7. 3. b6!, S×e5. 4. Tg8†, Kh4! 5. b7, Sc6. 6. Kg7!!!, Kg5! 7. Kf7†, Kf5. 8. Tf8!, Sb8! 9. Ke7†, Ke5. 10. Tc8!!, La4. 11. Tc5†, Kd4. 12. Kd6, Lb3. 13. Ta5, och vinner.

Utrymmet tillåter oss här endast behandla huvudspelet i de reproducerade studierna. Ett påpekande dock: Om t. ex. T×b8? så blir spelet endast remi enligt en studie av Troitski. Se nr 577, Kasparjans idé är alltså att undvika att denna remimöjlighet uppkommer.

573. 1. g7, Ld5†! 2. K×d5, Sg6! 3. g8S!, Te8. 4. Sf6, Sf4†. 5. Kd4, Te6. 6. Sd5!, S×d5. 7. Sc5, Td6 .8. Ke5, Td8. 9. Se6, Td7. 10. Sc5, o.s.v.

En utmärkt uppspelad positionell remi.

574. 1. Kg7, a4. 2. Lf1!, Ke7. 3. h7, Tc8. 4. Lb5!, a3. 5. Lc4, Ta8. 6. La2!, Tb8. 7. Lf7†, Td8. 8. Ld5!, Th8. 9. K×h8, Kf8. 10. Lg8!, f5. 11. e×f5, e4. 12. f6, e3. 13. f7, och vit är patt om någon av bönderna flyttar.

575. 1. Kg2, Sh2! 2. K×f2, Sg4†. 3. Ke1!!!, S×e3. 4. Lg5, Kc2. 5. L×e3, Kd3. 6. Lc1, Kc3. 7. Ld2†, Kc2. 8. Le3 o.s.v.

Svart måste fört att kunna vinna behålla hela sitt material, men så länge löparen kan beträda b2 eller d4 är detta inte möjligt. T. ex. 5. —, g6. 6. Ld4, och vinner S; Eller 5. —, Sg6. 6. Ld4, och bonden är såld.

Samma omdöme som om 573 gäller för denna studie.

576. 1. d×c7†, K×c7. 2. T×g1, S×g1. 3. Te1, Sf5. 4. T×g1, T×g1. Patt.

3. —, Sg4. 4. T×g1, Sf6†. 5. Kh6, T×g1. Patt. 3. —, Th8. 4. T×g1, Sf7†. 5. Kg6, Tg8†. 6. Kh7, T×g1. Patt.

Ej 2. T×g8? för S×g8. 3. Kh4, Sf4! med svart vinst.

1. —, Kc8. 2. T×g8†!, S×g8. 3. Kh4, Sf4. 4. Te8†, K×c7. 5. T×g8, T×g8. Patt. 3. —, Sg5. 4. Te8†, K×c7. 5. T×g8, Sf3†. 6. Kh3, T×g8. Patt. 3. —, Th1. 4. Te8†, K×c7. 5. T×g8, Sf2†. 6. Kg3, Tg1†. 7. Kh2, T×g8. Och för sjätte gången Patt!

Ett vackert rekord, som nog blivit en smula nedvärderat på grund av att den upprepade pattställningen är gammal. Men som helhet är studien utomordentligt original.

577. 1. Tb1, Te1. 2. Tf1!, T×f1. 3. L×e3, Kb2. 4. Kb4, Kc2. 5. Kc4, Kd1. 6. Kd3, Ke1. 7. Ld2†, Kd1. 8. Le3, remi. Det är denna historia, som spökar i nr 572 ovan.

Erinras även om följande: *A. Trotzki, La Strategi, 1898: Ka4, Le4. — Ka2. Tg1. Bg2. Remi.* 1. Lf3, o.s.v.

578. 1. Db8†, Kg6. 2. De8†, Kg5. 3. Db5†, Df5. 4. f4†!, K×f4. 5. Tf8!, D×f8. 6. De5†, Kg4. 7. Dg3†, och vinner.

Det svarta spelet dirigeras genom den hotande tornflörlusten. Bra kombinerat.

579. 1. Kf7, Kh7. 2. Lf8, Kh8. 3. Ke8, Sb6. 4. Lc5, Sd5. 5. Ld4†, Kg8. 6. Kd8!, Sf4. 7. e7, Se6†. 8. Ke8!! och vinner. 3. —, Kg8. 4. Lc5, Kg7. 5. Ld4†, Kg6. 6. Kd8!, Kf5. 7. Kd7, vinst.

1. —, Sb6. 2. Lf6†, Kh7. 3. e7, Sc8. 4. e8S!, Sb6. 5. Lg7, Sd7. 6. Ld4, Kh6. 7. Sc7!, Sb8. 8. Ké6, Sc6. 9. Lc3, Sd8†. 10. Ke7, Sc6†. 11. Th1, och vinner.

580. 1. Sd4†, Kc5! 2. Tg1, Ld7. 3. Tg7, La4. 4. Ta7, Ld1. 5. Ta5†, Kb6. 6. Ta1, Lg4. 7. Tg1, Ld7. 8. Tg7, La4. 9. Kb4, Ld1. 10. Tg1, Lh5 11. Th1, och vinner.

Eller 1. —, Kb6. 2. Tg1, Ld7. 3. Tg7, Kc7. 4. Se6†, Kc6. 5. Sf4!, Lf5. 6. Tg8, Sf7. 7. Tf8, Sh6. 8. Tf6, vinner. På 4. —, Kc8 följer 5. Tg8†, Kb7. 6. Sd8†, med vinst.

Korrespondensschack

Efter 17 månaders segslitna strider har nu mästarklassen grupp 2 — 1952 äntligen avgjorts. Välörtjänt segrare blev Nils Sjökvist, Karlskoga, som därmed tar steget upp i landslagsklassen. Resultaten i övrigt framgår av diagrammet ovan.

Av övriga turneringar föreligger endast en grupp i klass 3 klar.

Klass 3 grupp 14: 1:a pris Folke Gustavsson, Lännersta, 6 poäng, 2–3 pris Lenart Kurt, Göteborg, och Arnold Jansson, Rimbo, 3½ poäng. Övriga: Martin Leim-

dörfer, Saltsjöbaden, 3, Yngve Isaksson, Stockholm, 3, Sven Eriksson, Sthlm, 1½, och Gunnar Nilsson, Hägersten, ½ poäng.

Anmälningar till klasserna 1, 2 och 3 kan ske när som helst. Nya grupper startar så snart 7 deltagare anmält sig. Sartavgiften är för klass 1, 12:—, klass 2, 10:—, och klass 3, 7:— kr.

Anmälan sker medelst avgiftens insändande till turneringsledaren Åke Björkman, Främlingsvägen 23, Hägersten. Postgiro nr 5 20 52.

Mästarklassen, gr. 2 -52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	P:g
1 Nils Sjökvist	—	0	1	½	1	1	1	1	1	1	1	8½
2 Th. Nättorp	1	—	0	½	½	½	1	1	1	½	1	7
3 Erik G. Svensson	0	1	—	½	½	0	1	½	1	1	1	6½
4 Sven Skoglund ..	½	½	½	—	0	1	0	1	1	1	1	6½
5 A. Bjurén	0	½	½	1	—	0	1	1	0	1	½	5½
6 G. Krenzisky	0	½	1	0	1	—	½	0	0	1	½	4½
7 Sten Ek	0	0	0	1	0	½	—	½	½	1	1	4½
8 Ivar Norbeck	0	0	½	0	0	1	½	—	1	½	0	3½
9 A. Dehlin	0	0	0	0	1	1	½	0	—	0	½	3
10 K. Johansson	0	½	0	0	0	0	0	½	1	—	1	3
11 W. Johansson ...	0	0	0	0	½	½	1	0	½	0	—	2½

SVENSKA MÄSTERSKAPEN I HÄLSINGBORG

SM-tävlingarna i Ramlösa vid Hälsingborg 3–12 juni har samlat 264 deltagare, fördelade på tre grupper i landslagsklassen, två i mästarklassen, sex i första klass samt tolv i andra klass.

STÅHLBERG OCH LUNDIN TILL ZONTURNERING

Vid zonturneringen i Tjeckoslovakien, som börjar den 29 maj, representeras Sverige av G. Ståhlberg och E. Lundin. Den senare har ryckt in som reserv för G. Stoltz, som lämnat återbud.

Nästa nummer utkommer den 15 augusti.

KLART FÖR MATCHEN SOVJET—USA

Arrangemanget är nu klara för en landskamp mellan Sovjetunionen och USA i New York den 16–24 juni, omtarlar ordf. i det amerikanska schackförbundet, Harold Phillips.

Utrikesdepartementet har gett sovjet spelarna tillstånd att bo på Sovjets FN-delegations lantställe i Glen Cove i New York. Tidigare beslutad landskamp blev som bekant inställt på grund av de amerikanska myndigheternas vägran att låta sovjet spelarna bo där.

SPELÖPPNINGSTEORI

AV DR M. EUWE

— Ett standardverk över den moderna spelöppningsteorin. —

Serien består av tolv delar.

I NY, OMARBETAD UPPLAGA HAR UTKOMMIT:

1. Slutna spel I. Klassisk damgambit: Orthodox med variationer.
2. Slutna spel II. Klassisk Damgambit: Cambridge-Springs, Manhattan, Tarrasch.
3. Slutna spel III. Damgambit: Slaviskt, Albin, Antagen m. fl. Dambondespel: Colle m. fl.

Pris per del kr. 3: 25

8. Halvöppna spel I. Franskt, Caro-Kann.

Pris kr. 4: 25

9. Halvöppna spel II. Sicilianskt, Aljechins försvar och diverse.

Pris kr. 3: 25

10. Öppna spel I. Spanskt-, Tre- och Fyrspringarspel.

Pris kr. 6: —

AV DEN GAMLA UPPLAGAN finns endast följande delar:

4. Halvslutna spel I. Nimzo-indiskt.
6. Halvslutna spel III. Budapest, Blumenfeld, Holländskt m. fl.
7. Flankspel.

Pris pr del kr. 2: 50

BESTÄLLNING sker enklast genom inbetalning å postg. 39 73

Hans Müller—A. Paweleczak:

Schachgenie Aljechin

Pris: häftad 12: 50, inb. 16: 50

Postgiro 39 73

MIN FÖRSTA SCHACKBOK

AV KURT RICHTER

Författaren säger i sitt förord bl. a: "Avsikten med denna bok är att försöka ge en mångsidig belysning av schackspels inneboende skönhetsvärden och på så sätt stimulera läsaren till att ännu mer fördjupa sig i detta ädla spel."

Egentligen är Richters nya bok tillägnad nybörjaren. Genom sitt säreget personliga och levande framställningssätt åstadkommer han likväl metamorfosen, att även herr Mästaren själv kommer att läsa boken med stor behållning och inte utan saknad skiljer sig ifrån den! Enstaka kapitel är värdar hela slansen; där finns ett präktigt schacklexikon (A—Ö), en historisk återblick (från Philidor till Botvinnik), ordspråk, citat, anekdoter, grotesker och mycket annat.

Pris kronor 4: 50

Schacklitteratur och Schackmateriel

BOOK. Schackmästaren Gösta Stoltz	häft.	Kr. 12:—
CAPABLANCA: Lärobok i schack	"	9:50
CEDER: Mattförförelseproblem	"	4:25
EKLUND: Att samla schacklitteratur	"	6:—
EUWE. Bondeslutspel o. Tornslutspel, per styck	"	3:25
" Bedømmelse og Planlægning (dansk)	"	7:50
" Position- og Kombinationsspiel (dansk)	"	5:—
" Strategi och Taktik i schack (dansk)	"	6:—
EUWE—KRAMER: Midtspillet del I	"	3:50
KMOCH: Rubinstein vinner! 100 partier	inb.	8:25
MANDAL: Den äldre svenska schacklitteraturen	"	1:—
" Skånes Schackförbunds minnesskrift	"	1:50
NIELSEN: Hvordan man vinder en Gevinststilling	"	6:—
" Kan de kombinere	"	5:—
" Kongeangrebet	"	7:—
" Nimzowitsch, Danmarks Skaklærer	"	11:—
KURT RICHTER: Schackkavalkad del I	inb.	6:75
" Schackkavalkad del II	inb.	6:75
" Min första schackbok	"	4:50
WIGFORSS: Hur man spelar schack	inb.	13:50
SCHACKSPEL Lyx	"	13:—
" Hel springare, filt och bly	"	10:—
" Hel springare, filt	"	8:25
" Klubbmodell (fernissad trälåda)	"	5:25
Vid förpackning i finare låda (läg modell med två fack) tillkommer	"	1:—
Denna låda passar ej till lyxmodellen.		
SCHACKBRADE	"	3:—
SCHACKMATTOR 45×45 (styvt papper)	"	0:65
FICKSCHACKSPEL	"	6:—
" med lås	"	8:—
" med pärml av getskinn o. lås	"	17:—
SCHACKPROTOKOLL pr 500 st.	"	7:50
PROTOKOLLHÄFTE, fickformat, 26 protokoll	"	0:75
FÜRSEGLINGSKUVERT per 100 st.	"	2:—
TURNERINGSTABELLER (rondlistor) 6—8—10 spelare, per st.	"	0:03
" 12—14—16 spelare, per st.	"	0:06
KORRESPONDENSKORT pr 100 st.	"	1:70

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Drottninggatan 29 C - Stockholm

Postgiro 3973